

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
University of West Attica

ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΘΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ II: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Γλαμπεδάκης Αντώνης, MSc, Ηλεκτρονικός Μηχανικός
Κούζιλος Γιώργος, MSc, MBA, PhD, Χημικός Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός
Ανάλυση Δεδομένων - Εκπόνηση Μελέτης

Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής
της Σχολής Μηχανικών
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Συλλογή στοιχείων

Dr. Μιχάλης Γλαμπεδάκης, Ομότιμος καθηγητής
πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Επιμέλεια Έκδοσης

Αθήνα Μάιος 2020

ΕΘΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

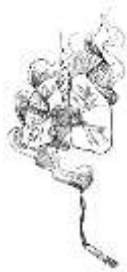
ΤΕΥΧΟΣ ΙΙ: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Γλαμπεδάκης Αντώνης, MSc, Ηλεκτρονικός Μηχανικός
Κούζιλος Γιώργος, MSc, MBA, PhD, Χημικός Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός
Ανάλυση Δεδομένων-Εκπόνηση Μελέτης

Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής
της Σχολής Μηχανικών
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Συλλογή στοιχείων

Dr. Μιχάλης Γλαμπεδάκης, Ομότιμος καθηγητής
πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Επιμέλεια Έκδοσης

Αθήνα Μάιος 2020

Copyright/Πνευματική Ιδιοκτησία

Τα Δεδομένα και τα Συμπεράσματα της Έρευνας και της Μελέτης είναι ελεύθερα προς χρήση, χωρίς ιδιαίτερη άδεια, αρκεί να γίνεται αναφορά στους συντελεστές της.

“ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΕ ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ” Αθήνα 2020

Καθοδήγηση, επίβλεψη και επιμέλεια: Μιχάλης Γλαμπεδάκης Ομότιμος Καθηγητής πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.

Ανάλυση των δεδομένων και εκπόνηση της μελέτης: Αντώνης Γλαμπεδάκης και Γιώργος Κούζιλος.

Συλλογή στοιχείων: Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Επώνυμο	Όνομα	Εθισμός	ΤΕΥΧΟΣ
Βασταρδή	Παρασκευή	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Καρβέλη	Αναστασία-Ελένη	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Κατσινέλος	Λουκάς	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Λύρας	Αχιλλέας	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Πιτσιλή	Σταυρούλα	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Πριόνα	Ανδριάνα	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Συβρή	Μαρία	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Τσιόρδας	Κωνσταντίνος	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II
Χαραλάμπους	Μάριος	ΚΑΠΝΙΣΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ II

Συντμήσεις

Γονείς	Γονείς ή/και Κηδεμόνες
Δ. Δ. ...	Δεν Δήλωσαν ...
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία
ΠΟΥ	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
Καπνική ένταση	Πλήθος τσιγάρων

Πίνακας Περιεχομένων

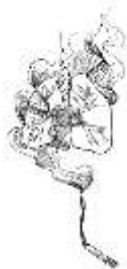
Πρόλογος.....	8
Μέρος Α: Εισαγωγή.....	9
Γενικά	9
Θέμα της έρευνας: "Ο εθισμός των νέων 15-30 ετών".....	9
Ταυτότητα της μελέτης	9
Μέρος Β: Η ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων.....	11
Κατανομή φύλου	11
Γεωγραφική κατανομή προέλευσης.....	11
Ηλικιακή κατανομή.....	11
Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων.....	12
Μορφωτικό επίπεδο των ιδίων των ερωτώμενων	13
Πρώρη εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης.....	14
Μέρος Γ: Σύνοψη συμπερασμάτων καπνίσματος νέων 15-30 χρονών.....	17
Μέρος Δ: Εθισμός στα καπνικά προϊόντα.....	25
Ενεργός καπνιστής	25
Το κάπνισμα στην Ευρώπη και τον Κόσμο.....	25
Νέοι που καπνίζουν	25
Καπνικά προϊόντα	26
Καπνιστές ως προς το φύλο.....	26
Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν.....	27
Νέοι, καπνιστές και μη, ως προς το στενό περιβάλλον τους.....	27
Σχέση καπνικής συμπεριφοράς περιβάλλοντος με την καπνική συμπεριφορά των νέων.....	28
Εθιστικότητα των καπνικών προϊόντων.....	29
Διάρκεια (Χρόνια) καπνίσματος.....	30
Ένταση (ποσότητα) καπνίσματος.....	30
Γνώση γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των παιδιών/κηδεμονουομένων.....	31
Λόγοι που οδήγησαν στο κάπνισμα	31
Έλεγχος του καπνίσματος	33
Επιθυμία – Προσπάθεια – Επιτυχία διακοπής του καπνίσματος.....	33
Διάρκεια καπνίσματος και πιθανότητα επιτυχούς διακοπής του	35
Επιβάρυνση της υγείας των καπνιστών.....	35
Ηλικία έναρξης καπνίσματος.....	36
Ηλικία έναρξης και εξέλιξη καπνίσματος.....	37
Νέοι που καπνίζουν από πριν τα 10 χρόνια τους.....	38
Νέοι που καπνίζουν από 10-12 χρονών	38
Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών	39
Νέοι που καπνίζουν από 15-17 χρονών	52
Νέοι που καπνίζουν από 18-22 χρονών	63
Νέοι που καπνίζουν από 23-30 χρονών	71
Παθητικός καπνιστής 15-30 χρονών	72
Ποιός είναι ο παθητικός καπνιστής.....	72
Παθητικοί καπνιστές ως προς το φύλο	73
Καπνικό παρελθόν των παθητικών καπνιστών.....	73
Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και παθητικών καπνιστών.....	74
Παθητικοί καπνιστές νέοι 15-30 χρονών και το στενό περιβάλλον τους	75
Παθητικοί καπνιστές νέοι 15-30 χρονών ως προς την ηλικία.....	75
Δαπάνη για κάπνισμα νέων 15-30 χρονών	76
Αριθμητική των ενεργών καπνιστών	76
Αριθμητική των παθητικών καπνιστών	77
Συμπεράσματα - Επίλογος	77

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΨΗ

Πρόλογος

Οι νέοι σε όλον το κόσμο αντιμετωπίζουν προκλήσεις που προέρχονται από το οικογενειακό, το φιλικό, το κοινωνικό και το επαγγελματικό περιβάλλον τους αλλά και από τα κοινωνικά δίκτυα και τα ΜΜΕ. Πολλές από αυτές είναι καλοπροαίρετες και χρήσιμες και δημιουργούν άμιλλα και συναγωνισμό θέτοντας καλούς και υψηλούς στόχους. Άλλες όμως είναι επιβλαβείς και επικίνδυνες· τέτοιες είναι οι προτροπές από "γνωστούς" και "φίλους" ή από τη διάθεση των ίδιων των νέων να ξεφύγουν από την καθημερινότητα και να ανακαλύψουν "νέους κόσμους", νέες χαρές και απολαύσεις.

Πολλές φορές και εμείς οι ίδιοι οι γονείς, είτε λόγω αδιαφορίας και απάθειας ή άγνοιας είτε αντίθετα λόγω υπερπροστατευτισμού, τους κατευθύνουμε στην αναζήτηση νέων ενδιαφερόντων, πολλά από τα οποία τους οδηγούν σε καταστροφικούς εθισμούς όπως το αλκοόλ, το κάπνισμα, τα ναρκωτικά, τα τυχερά παιχνίδια, οι ηλεκτρονικές συσκευές και άλλα.

Για διερεύνηση και αριθμητικοποίηση των επικίνδυνων αυτών εθισμών διενεργήσαμε την παρούσα έρευνα και εκπονήσαμε τη συνακόλουθη μελέτη ανίχνευσης τόσο των αιτιών όσο και της τάσης και έντασης τεσσάρων από αυτά τα φαινόμενα.

Η μελέτη αναπτύσσεται σε τέσσερα τεύχη· το πρώτο αναφέρεται στον εθισμό στο αλκοόλ, το δεύτερο στο κάπνισμα, το τρίτο στα τυχερά παιχνίδια και το τέταρτο στις ηλεκτρονικές συσκευές.

Στη μελέτη παρουσιάζουμε τα στοιχεία σε δυο επίπεδα· το πρώτο είναι μια συνοπτική συμπερασματολογία και το δεύτερο είναι η αναλυτική τεκμηρίωση.

Υπάρχει περίπτωση να εμφανιστεί μια μικρή διαφορά 0,1% σε παρόμοιες περιπτώσεις σε διαφορετικούς πίνακες, αυτό οφείλεται στις στρογγυλεύσεις που έχουν γίνει στα επόμενα δεκαδικά ψηφία. Η μελέτη περιλαμβάνει 43 πίνακες, 92 γραφήματα και ένα γράφημα για εύκολη συσχέτιση των στοιχείων.

Η μελέτη και η συμπερασματολογία της είναι αριθμητική και μαθηματική και σε καμμία περίπτωση ψυχολογική ή/και κοινωνιολογική ανάλυση. Όπου κάνουμε τέτοιες αναφορές, αυτές είναι οι σκέψεις κοινωνικοποιημένων ανθρώπων, γονέων και εκπαιδευτικών και σε καμμία περίπτωση δεν καλύπτουν τον ψυχοκοινωνικό τομέα.

Προσπαθήσαμε μέσω διττών κατανομών να ερευνήσουμε τις επιδράσεις μιας συμπεριφοράς σε μια άλλη που θεωρήσαμε σημαντική. Όμως οι συνδυασμοί δράσεων και συμπεριφορών σε άλλες δράσεις και συμπεριφορές είναι δεκάδες και ενδεχομένως να μην παρουσιάζουμε κάποιες που ειδικοί επιστήμονες και ερευνητές μπορεί να θεωρούν χρήσιμες· σε αυτές τις περιπτώσεις οι ενδιαφερόμενοι ας επικοινωνήσουν μαζί μας (mglamb@uniwa.gr)· είμαστε στη διάθεσή τους να κάνουμε οποιαδήποτε περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων της βάσης δεδομένων της έρευνας και να τους δώσουμε τα αποτελέσματα.

Ευχαριστούμε θερμά,

- τις φοιτήτριες Κακουριώτη Δήμητρα, Κατσανεβάκη Σπυριδούλα και Τερζίδη Σοφία που συντόνισαν τη σύνταξη, αποστολή και λήψη των ερωτηματολογίων.
- τις φοιτήτριες και φοιτητές κ.κ. Βασταρδή Παρασκευή, Καρβέλη Αναστασία-Ελένη, Κατσινέλο Λουκά, Λύρα Αχιλλέα, Πιτσιλή Σταυρούλα, Πριόνα Ανδριάνα, Συβρή Μαρία, Τσιόρδα Κωνσταντίνο και Χαραλάμπους Μάριο για τη σύνταξη του ερωτηματολογίου και τη συλλογή των στοιχείων, και,
- την Πολύμνια-Γεωργία Γλαμπεδάκη για την εικονογράφηση των τευχών.

Τα στοιχεία και το περιεχόμενο της παρούσας μελέτης έχουν αναρτηθεί στη σελίδα bme.uniwa.gr του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και στη users.uniwa.gr/mglamb και είναι ελεύθερα προς χρήση από οποιονδήποτε αρκεί να γίνεται η πρόβλεψη αναφοράς.

Αντώνης Γλαμπεδάκης Γιώργος Κούζιλος Μιχάλης Γλαμπεδάκης

Μέρος Α: Εισαγωγή

Γενικά

Η Έρευνα πραγματοποιήθηκε υπό την καθοδήγηση, επίβλεψη και επιμέλεια του Ομότιμου Καθηγητή Μιχάλη Γλαμπεδάκη με συμμετοχή φοιτητών του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) που συνέλεξαν τα στοιχεία το δεκαπενθήμερο 19 έως 31 Μαΐου 2019. Τα στοιχεία αναλύθηκαν και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται από τους κ.κ. Αντώνη Γλαμπεδάκη και Γιώργο Κούζιλο.

Η έρευνα και η μελέτη αποτελεί επιστημονική καταγραφή και αξιοποίηση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από νέους 15-30 ετών και δεν πραγματοποιήθηκε κατ'εντολήν ή παραγγελία κανενός Νομικού ή Φυσικού Προσώπου, είναι δε ελεύθερη προς χρήση από οποιονδήποτε χωρίς άδεια με μόνη υποχρέωση την αναγραφή των δημιουργών της.

Θέμα της έρευνας: "Ο εθισμός των νέων 15-30 ετών"

Σύμφωνα με τη Wikipedia¹ "**εθισμός**" είναι μια συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από εξάρτηση σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα αλλά και σε ουσίες. Προκαλείται από κάπνισμα, αλκοόλ, τζόγο, διαδίκτυο, ναρκωτικά κλπ. Υπάρχουν πολλά στάδια εθισμού. Ο εθισμός καθώς εξελίσσεται γίνεται τρόπος ζωής. Δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν παγιδευμένοι σε κάποιον από τους πολλούς εθισμούς. Στην ουσία σήμερα αντιμετωπίζεται ως εθισμός σχεδόν κάθε συνήθεια που ακολουθείται εκτός μέτρου από ένα άτομο το οποίο γνωρίζει ότι δυσκολεύεται ή αδυνατεί να την κατευνάσει και πολύ περισσότερο να της δώσει ένα τέλος".

Οι φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του ΠΑΔΑ, νέοι οι ίδιοι, πιστεύουν ότι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν σήμερα τους νέους είναι ο εθισμός σε διάφορες συμπεριφορές, δραστηριότητες και ουσίες, γιαυτό αποφασίστηκε η πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας, για να καταγραφούν και να αξιολογηθούν δεδομένα και γεγονότα που με τη σειρά τους θα αποτελέσουν χρήσιμο υλικό σε επιστήμονες και φορείς άλλων ειδικοτήτων ώστε να προσανατολίσουν κατάλληλα τις δικές τους δραστηριότητες για τη μείωση των φαινομένων.

Ταυτότητα της μελέτης

- Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε όλη την Ελλάδα, το δεκαπενθήμερο 19-31 Μαΐου 2019.
- Πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά, ανώνυμα χωρίς προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων, με σχεδόν μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, (μόνη περιβαλλοντική επιβάρυνση ήταν η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, που εκτιμάται σε <200kWh κόστους περίπου 15€). Χρησιμοποιήθηκε χαρτί μόνο για την εκτύπωση 10 προχείρων Α/Μ εκδόσεων για διορθώσεις επί χάρτου και την εκτύπωση 10 έγχρωμων αντιγράφων για εσωτερική χρήση στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, δηλαδή περίπου 3 πακέτα χαρτί Α4 για κάθε τεύχος ή 12 πακέτα για το σύνολο της μελέτης.
- Η μελέτη εκδίδεται σε τέσσερα τεύχη:
 - ΤΕΥΧΟΣ Ι: Ο ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ 15-30 ΕΤΩΝ ΣΕ ΑΛΚΟΟΛ
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στο Αλκοόλ

¹ <https://el.wikipedia.org/wiki/εθισμός>

- Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στο Αλκοόλ
- ΤΕΥΧΟΣ II: Ο ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ 15-30 ΕΤΩΝ ΣΕ ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στο Κάπνισμα
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στο Κάπνισμα
- ΤΕΥΧΟΣ III: Ο ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ 15-30 ΕΤΩΝ ΣΕ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στα Τυχερά Παιγνίδια
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στα Τυχερά Παιγνίδια
- ΤΕΥΧΟΣ IV: Ο ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ 15-30 ΕΤΩΝ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στις Ηλεκτρονικές Συσκευές
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στις Ηλεκτρονικές Συσκευές
- Το δείγμα περιέλαβε 1.484 άτομα ηλικίας 15-30 ετών. Απορρίφθηκαν για διάφορους λόγους τα 25, έτσι τα αποδεκτά ήταν τελικά **1.459** ερωτηματολόγια. Ο αντίστοιχος πληθυσμός νέων (15-30 ετών) στην Ελλάδα, εκτιμάται ότι ανερχόταν κατά την απογραφή του 2011 σε 2.050.751² άτομα, μη υπολογιζομένων των αλλοδαπών νέων που ενδέχεται να συμμετείχαν στην έρευνα. Ο ελαφρά μεγαλύτερος πληθυσμός λόγω των αλλοδαπών νέων που ζουν στην Ελλάδα και ενδεχομένως συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα, δεν αλλοιώνει τα στατιστικά στοιχεία εμπιστοσύνης που για το συγκεκριμένο δείγμα και για **Διάστημα Εμπιστοσύνης – Βεβαιότητας 95%**, έχει **Μέγιστο Δειγματικό Σφάλμα ±2,56**.

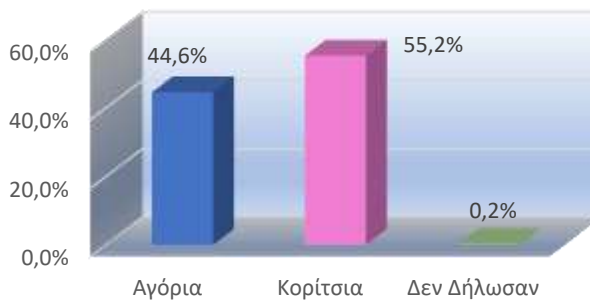
² Από αξιοποίηση στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ. Δεχόμαστε ότι δεν διαφοροποιήθηκε σημαντικά από το 2011 έως το 2019.

Μέρος Β: Η ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων

Κατανομή φύλου

Το 44,6% (650 άτομα) των νέων ήταν αγόρια-άνδρες, το 55,2 (806 άτομα) ήταν κορίτσια-γυναίκες και το 0,2% (3 άτομα) δεν δήλωσαν φύλο.

Γράφημα 1: κατανομή φύλου δείγματος

Γεωγραφική κατανομή προέλευσης

Ερευνήθηκε η γεωγραφική περιοχή προέλευσης των ερωτώμενων με δυο κύριες συνιστώσες: Την Ηπειρωτική Περιοχή και τη Νησιωτική Περιοχή. Όμως παρατηρήθηκαν περιπτώσεις ατόμων που είχαν ζήσει και στις δυο μορφές περιοχών και έτσι στην αξιοποίηση προστέθηκε μια τρίτη περιοχή, η Μικτή, Ηπειρωτική και Νησιωτική. Η γεωγραφική κατανομή έδωσε τα εξής αποτελέσματα:

- Ηπειρωτική περιοχή 1.078 άτομα ή 75,0%
- Νησιωτική περιοχή: 333 άτομα ή 23,2%
- Μικτή περιοχή: 27 άτομα ή 1,9%

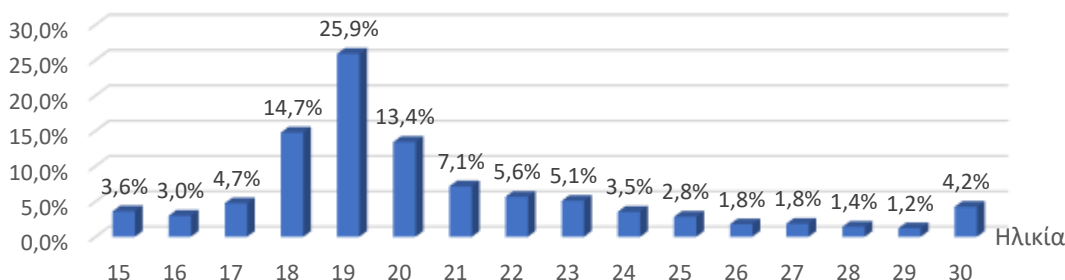

Ηλικιακή κατανομή

Ερευνήθηκε ο πληθυσμός ηλικίας 15-30 ετών και η ηλικιακή κατανομή του δείγματος φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα. Δεν δήλωσαν την ηλικία τους 42 άτομα, οπότε αυτοί που τη δήλωσαν είναι 1.417 άτομα. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση παρατηρείται στην ηλικία των 19 ετών (25,9%).

Πίνακας 1: Ηλικιακή κατανομή

Ηλικία	Άτομα	Ηλικία σε %	Ηλικία	Άτομα	Ηλικία σε %
15	51	3,6%	23	72	5,1%
16	42	3,0%	24	50	3,5%
17	67	4,7%	25	40	2,8%
18	209	14,7%	26	25	1,8%
19	367	25,9%	27	26	1,8%
20	190	13,4%	28	20	1,4%
21	101	7,1%	29	17	1,2%
22	80	5,6%	30	60	4,2%
			ΣΥΝΟΛΟ	1417	100,0%

Γράφημα 3: Ηλικιακή κατανομή νέων του δείγματος

Η τόσο μεγάλη ανάλυση των δεδομένων ανά ηλικιακό έτος δεν προσφέρει στατιστικά σημαντικές πληροφορίες γιατί κρίθηκε προτιμώτερο να δημιουργήσουμε 3 ηλικιακές ομάδες, που θα έχουν αντιστοιχία στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων του δείγματος.

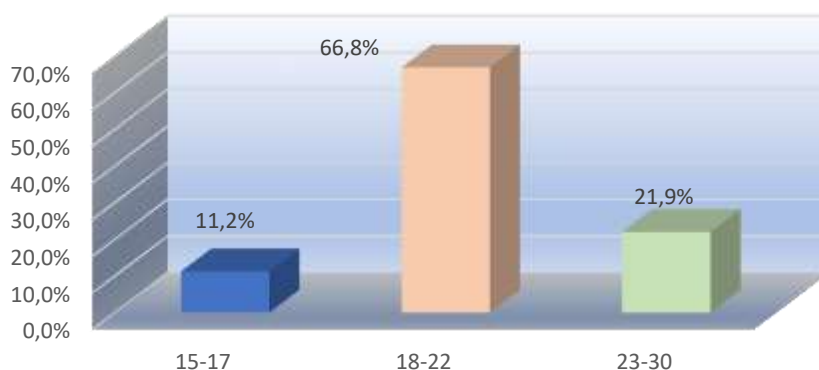
Οι ηλικιακές ομάδες είναι:

- 15-17 ετών που είναι έως και μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- 18-22 ετών που είναι έως και φοιτητές
- 23-30 ετών που έχουν (θεωρητικά) ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και τον μεταπτυχιακό και διδακτορικό κύκλο σπουδών, αν επέλεξαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους.

Η κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες φαίνεται στον επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα.

Πίνακας 2: Κατανομή δείγματος σε ηλικιακές ομάδες

Ηλικιακή Ομάδα	Άτομα Δείγματος	% Δείγματος	Άτομα χώρας ³	% Χώρας
15-17	159	11,3%	321.812	0,494‰
18-22	947	66,8%	619.801	1,528‰
23-30	311	21,9%	1.109.138	0,280‰
ΣΥΝΟΛΟ	1.417	100,0%	2.050.751	0,691‰

Γράφημα 4: Κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

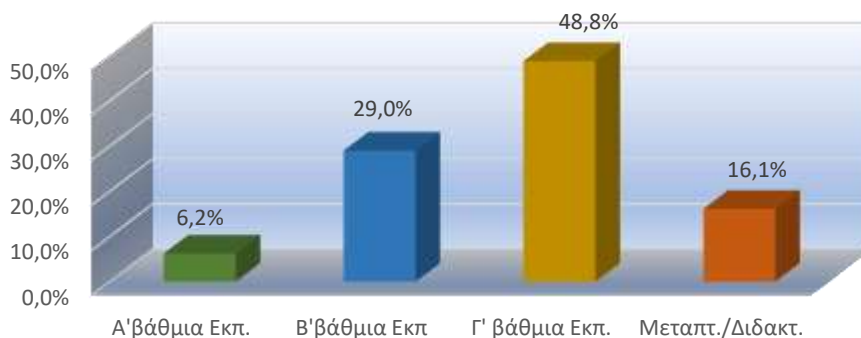
Θέλοντας να ερευνήσουμε αν το μορφωτικό επίπεδο των γονέων ή των κηδεμόνων παίζει κάποιο στατιστικά σημαντικό ρόλο στον εθισμό των νέων, ανιχνεύσαμε το ανώτερο επίπεδο μόρφωσης ενός τουλάχιστο εκ των γονέων/κηδεμόνων. Τα αποδεκτά ερωτηματολόγια ήταν 1.450.

Η ερώτηση αυτή έδωσε πληροφορίες και για το μορφωτικό επίπεδο των σύγχρονων γονέων/κηδεμόνων Ελλήνων αλλά και διαβιούντων στην Ελλάδα αλλοδαπών. Η κατανομή των γονέων/κηδεμόνων των ατόμων του δείγματος, ως προς το μορφωτικό επίπεδο τους είναι:

Πίνακας 3: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	% στο επίπεδο
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	90	6,2%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	420	29,0%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	707	48,8%
Μεταπτυχιακά/Διδακτορικά	233	16,1%
ΣΥΝΟΛΟ	1.450	100,0%

³ Η εκτίμηση των τιμών των ηλικιακών ομάδων στη χώρα έγινε από αξιοποίηση των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ από την απογραφή του 2011. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Α1602_SAM03_TB_DC_00_2011_A03_F_GR

Γράφημα 5: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Παρατηρούμε ότι το 64,9% (48,8%+16,1%), δηλαδή 2 εκ των 3 γονέων/κηδεμόνων των νέων του δείγματος, είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ ή κατέχουν Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό Δίπλωμα. Το ποσοστό αυτό δίνει μια εικόνα για το υψηλό μορφωτικό επίπεδων των σύγχρονων Ελλήνων και διαβιούντων αλλοδαπών, όμως δεν μπορεί να συγκριθεί στατιστικά με τα στοιχεία των απογραφών που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ και οι οποίες έχουν ερευνήσει το σύνολο του πληθυσμού της χώρας.

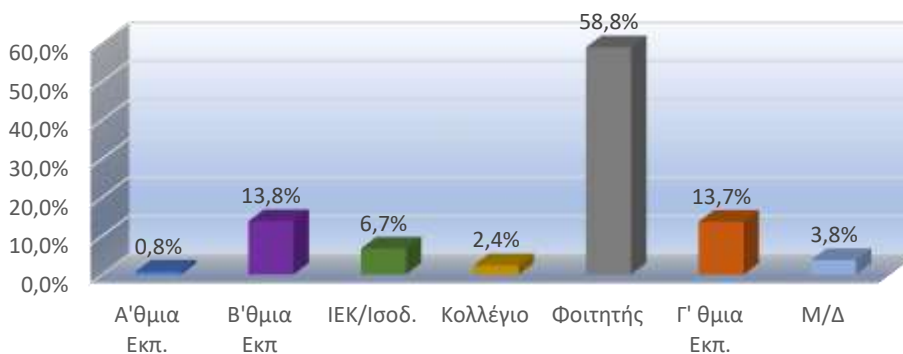
Σημείωση: Το δείγμα περιλαμβάνει και αλλοδαπούς που είναι γονείς των νέων που συμμετείχαν στην έρευνα, θεωρούμε όμως ότι το πλήθος τους είναι μικρό και ανάλογο των αλλοδαπών νέων (των παιδιών τους), κατά συνέπεια δεν αλλοιώνονται τα στοιχεία εμπιστοσύνης της έρευνας και της μελέτης. Στην ανάλυση των δεδομένων θα δούμε τη σχέση του μορφωτικού επιπέδου των γονέων/κηδεμόνων με τον εθισμό των παιδιών τους.

Μορφωτικό επίπεδο των ιδίων των ερωτώμενων

Στην ερώτηση αυτή δεν απάντησαν 3 νέοι, κατά συνέπεια οι αποδεκτές απαντήσεις είναι 1.456. Με τα στοιχεία αυτής της απάντησης θα διερευνήσουμε στα επόμενα κατά πόσο η εκπαίδευση συμβάλει στη προστασία των νέων από εθισμούς.

Πίνακας 4: Μορφωτικό επίπεδο νέων (αναλυτικό)

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	Άτομα % στο επίπεδο
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	12	0,8%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	201	13,8%
ΙΕΚ/ισοδύναμο	98	6,7%
Κολλέγιο	35	2,4%
Φοιτητής	856	58,8%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	199	13,7%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	3,8%
ΣΥΝΟΛΟ	1.456	100,0%

Γράφημα 6: Μορφωτικό επίπεδο νέων

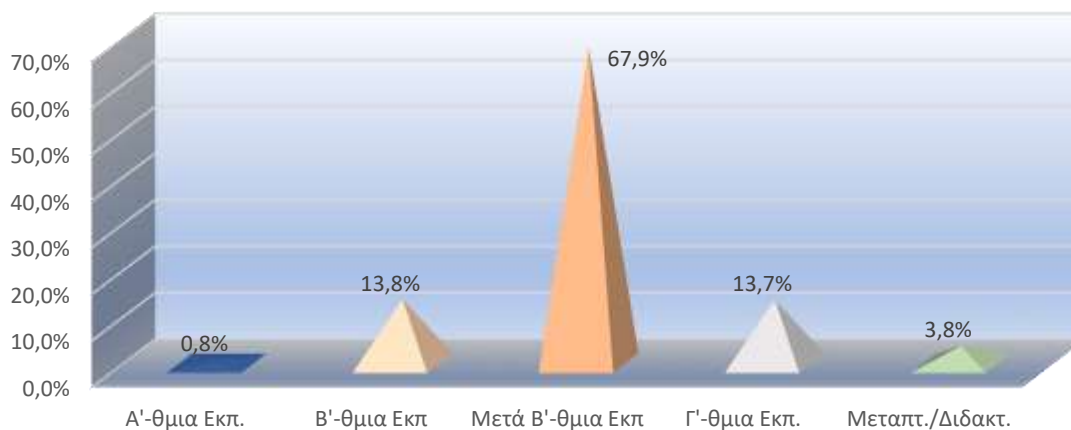
Στον προηγούμενο πίνακα παρατηρούμε ότι 12 άτομα (4 άτομα 15 ετών, από 1 άτομο 16, 19, 24, 26, 27 και 30 ετών και 2 άτομα 29 ετών) δήλωσαν ότι είχαν ολοκληρώσει μόνον την Α'θμια εκπαίδευση. Στην ηλικία των 15 ετών και μεγαλύτερη πρέπει να έχουν ολοκληρώσει και το Γυμνάσιο που αποτελεί νομική υποχρέωση. Δεν μπορούμε όμως να εξαγάγουμε συμπεράσματα για εγκατάλειψη της εκπαίδευσης (drop-out) επειδή κάποιοι από τους 12 μπορεί να θεώρησαν ότι έπρεπε να είχαν τελειώσει και το Λύκειο για να δηλώσουν ότι το μορφωτικό τους επίπεδο ήταν η Β'θμια εκπαίδευση ή μπορεί να ήταν αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρεωτική 9ετή εκπαίδευση (μέχρι και το γυμνάσιο). Στα επόμενα θα ομαδοποιήσουμε το μορφωτικό επίπεδο των νέων του δείγματος ως εξής:

Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Α'-θμια Εκπ.
Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Β'-θμια Εκπ.
Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Μετά-Β'θμια Εκπ. ή Β ⁺ Εκπ. Περιλαμβάνει τα ΙΕΚ, Κολλέγια και τους φοιτητές
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Γ'-θμια Εκπ.
Μεταπτυχιακών/Διδακτορικών	Συμβολισμός: Μ/Δ

Η κατανομή στις παραπάνω ομάδες δίνεται στον επόμενο πίνακα και στο ανάλογο διάγραμμα.

Πίνακας 5: Μορφωτικό επίπεδο νέων (Συνοπτικό)

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	% νέοι του δείγματος
Α'-θμια Εκπαίδευση	12	0,8%
Β'-θμια Εκπαίδευση	201	13,8%
Μετά Β'-θμια Εκπαίδευση	989	67,9%
Γ'-θμια Εκπαίδευση	199	13,7%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	3,8%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	100,0%

Γράφημα 7: κατανομή δείγματος ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Πρόωρη εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης

Η πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης ακόμα και της υποχρεωτικής είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει σε όλες τις χώρες του κόσμου, ακόμα και σε εκείνες που ελάχιστοι θα το περίμεναν· υπάρχει σε αναπτυγμένες, αναπτυσσόμενες και σε υποανάπτυκτες χώρες.

Τα στοιχεία των χωρών που ερευνούν και μετρούν την εγκατάλειψη της εκπαίδευσης (drop-out from the school) είναι απογοητευτικά. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα περίμενε κανείς πως το 17,9% των νέων (18-24 χρονών) στην Ισπανία δεν συνέχισαν μετά τη βασική-υποχρεωτική εκπαίδευσή τους· στην Ελλάδα το ποσοστό είναι 4,7% και στην Κύπρο 7,8% που πρέπει να θεωρούνται υψηλά. Η παρούσα έρευνα προσδιόρισε την εγκατάλειψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης των νέων 15-30 χρονών στη χώρα μας. Σε επόμενη μελέτη θα ερευνήσουμε το θέμα πολύ αναλυτικά και θα αριθμητικοποιήσουμε τα ευρήματά της.

Στα προηγούμενα στοιχεία φαίνεται ότι οι νέοι 15-30 χρονών που έχουν εγκαταλείψει την υποχρεωτική εκπαίδευση μέχρι το 2019 είναι μόνον 12 στους 1456, δηλαδή ποσοστό 0,8%. Το ποσοστό αυτό είναι μικρό όμως αναφέρεται στους νέους που ολοκλήρωσαν μόνο την Α'-θμια εκπαίδευση και ίσως κάποιες τάξεις του γυμνασίου χωρίς να το ολοκληρώσουν. Η στατιστική της UNESCO αναφέρει για την Ελλάδα 1,29% και για την Κύπρο 6,9% για το 2016 για το σύνολο του πληθυσμού⁴.

Τα ευρήματα αυτά συμβαδίζουν με αυτά της UNESCO, όμως λόγω του πολύ μικρού πληθικού αριθμού τους δεν μπορούμε να τα προβάλλουμε στο σύνολο των νέων πολύ περισσότερο στον πληθυσμό της Ελλάδος. Στην έρευνα του 2020 θα ανιχνεύσουμε αναλυτικά το φαινόμενο και τους λόγους δημιουργίας του.

Πίνακας 6: Εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην ΕΕ

Education ¹ : Drop-out rate in lower secondary general education

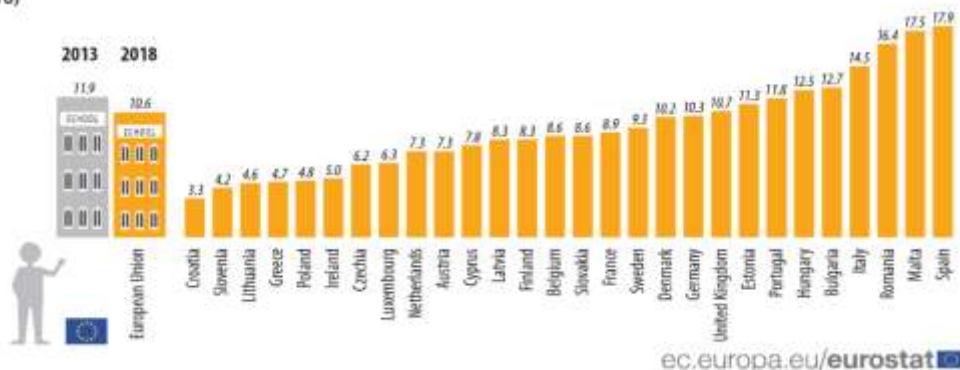
Customise Export Draw chart

Indicator	Cumulative drop-out rate to the last grade of lower secondary general education, both sexes (%)						
Time	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Country							
Cuba	2.08	4.11	4.78	4.56	4.89		
Curaçao							
Cyprus	2.58	6.39		6.90			
Czechia	9.50	8.31	4.23	4.54			
Germany							
Ghana	23.93	10.38		21.31	12.33	13.23	
Guatemala				1.24			
Greece	9.40	0.83	3.33	1.29			
Greenland							
Grenada	6.35	10.02		14.45			

Το επόμενο γράφημα δείχνει την κατάσταση της μη συνέχισης της εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση των νέων 18-24 ετών, όπου η Ελλάδα κατέχει την 4^η καλύτερη⁵ θέση. Στον πίνακα φαίνεται ότι ο Μ. Ο. της εγκατάλειψης στην Ε. Ε. μειώθηκε σημαντικά από 11,9% το 2013 σε 10,6% το 2018.

One out of ten young people in the EU have completed at most a lower secondary education and are not in further education and training

Early leavers from education and training (% of population aged 18–24) (2018)

Γράφημα 8: Μη συνέχιση της εκπαίδευσης μετά την υποχρεωτική στην ΕΕ

⁴ (<http://data.uis.unesco.org/index.aspx?quervid=157>).

Το ποσοστό 1,29% του 2016 έχει σαφώς μειωθεί το 2019 που πραγματοποιήθηκε η έρευνα, λόγω των θανάτων ηλικιωμένων ατόμων χωρίς μέση εκπαίδευση και της αντικατάστασής τους με νέους που την ολοκλήρωσαν.

Το ποσοστό αυτό δεν πρέπει να συγκριθεί με τη μη συνέχιση της εκπαίδευσης μετά το γυμνάσιο, στην οποία η χώρα μας κατέχει πολύ χαμηλό ποσοστό (4,7% με Μ. Ο. της ΕΕ 10,6% το 2018).

⁵ Σε αρκετές χώρες επικρατεί η θεωρία ότι η βασική-υποχρεωτική εκπαίδευση είναι αρκετή για γενικές εγκυκλοπαιδικές γνώσεις και οι νέοι πρέπει στη συνέχεια να ασχοληθούν με ένα επάγγελμα. Σε άλλες χώρες πιστεύεται ότι η υποχρεωτική εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει και το λύκειο (upper secondary level-high school).

Μέρος Γ: Σύνοψη συμπερασμάτων καπνίσματος νέων 15-30 χρονών

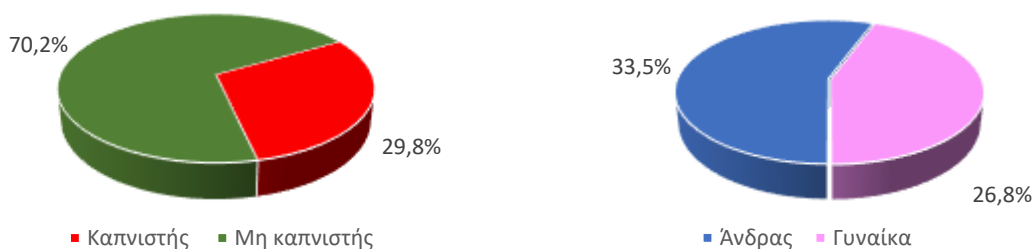
Βασικά συμπεράσματα

Το κάπνισμα θεωρείται μια σύγχρονη μάστιγα. Στην Ευρώπη 700.000 άτομα πεθαίνουν κάθε χρόνο από το κάπνισμα ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο οι θάνατοι εκτιμώνται σε 6.000.000 και πιθανολογείται ότι θα ανέλθουν σε 8.000.000 το 2030 αν δεν ληφθούν συντονισμένα και στοχευμένα μέτρα.

Το κόστος ιατρικής φροντίδας το 2012 ανήλθε σε \$442δισ σε όλο τον κόσμο, που αποτελεί το 5,7% των συνολικών δαπανών υγείας⁶.

Στην Ελλάδα του 2019 τα ευρήματα από την έρευνα για τους νέους 15-30 ετών είναι τα ακόλουθα:

Ενεργός καπνιστής - Ενεργός καπνιστής ως προς το φύλο

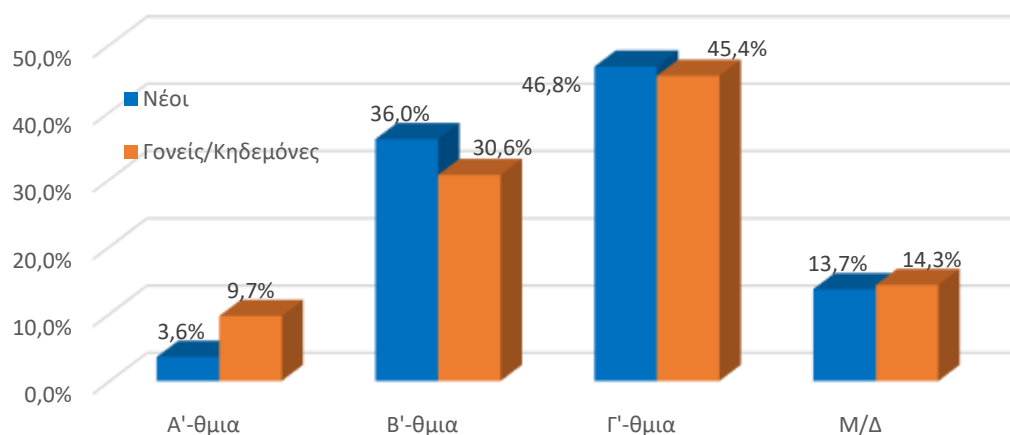

Στους νέους 15-30 χρονών, το **70,2%** δεν καπνίζει, το 29,8% καπνίζει διάφορα καπνικά προϊόντα, από τα οποία 89,2% αμιγώς προϊόντα καπνού, 3,2% ηλεκτρονικά και 7,6% μικτά καπνού και ηλεκτρονικά.

Γυναίκες και άνδρες διαφέρουν ως προς το κάπνισμα: δεν καπνίζουν το ίδιο. Καπνίζει το 33,5% των ανδρών και το 26,8% των γυναικών του συνόλου των νέων 15-30 χρονών.

Μορφωτικό επίπεδο των νέων και των γονέων/κηδεμόνων τους

Το μορφωτικό επίπεδο των νέων και των γονέων/κηδεμόνων τους σχετίζεται στατιστικά γιατί, εξαιρουμένης της περίπτωσης της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλες τις άλλες κλίμακες είναι σχεδόν ίδιο, υπάρχει δηλαδή μεγάλη ομόρροπη συσχέτιση μεταξύ των δυο μεταβλητών.

Γράφημα 11: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων των νέων που καπνίζουν

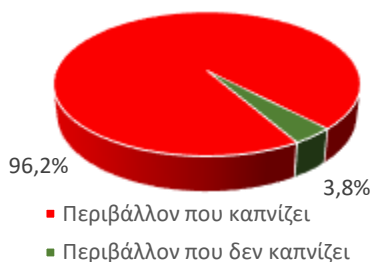
⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ενημερωτικό Σημείωμα. Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2012 Ερωτήσεις και απαντήσεις, σελ. 2.

"

Είναι ο καπνός σημαντικό ζήτημα για την υγεία στην ΕΕ και παγκοσμίως;

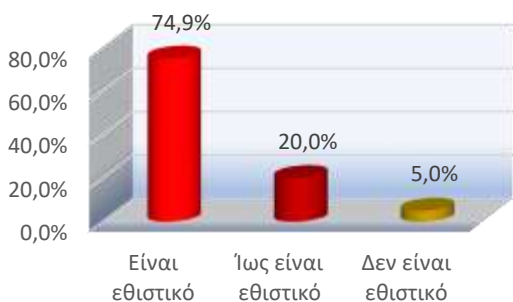
Ναι. Κάθε χρόνο το κάπνισμα σκοτώνει σχεδόν **700.000 άτομα στην Ευρώπη (μια πόλη του μεγέθους της Φρανκφούρτης)**, πράγμα που καθιστά την κατανάλωση καπνού τον μεγαλύτερο αποσοβήσιμο κίνδυνο για την υγεία. Εκατομμύρια ευρωπαίοι πολίτες πάσχουν από νόσους που συνδέονται με το κάπνισμα, συμπεριλαμβανομένου του καρκίνου και των καρδιοαγγειακών και αναπνευστικών παθήσεων." Δείτε το Μέρος της Τεκμηρίωσης

Το στενό περιβάλλον των νέων που ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ και των νέων που ΔΕΝ ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ

Στους νέους που **καπνίζουν**, το στενό περιβάλλον που καπνίζει είναι 96,2%, δηλαδή είναι περ-
 βάλον που καπνίζει είναι 79,6%, δηλαδή είναι το ρισσότερο από το 2500% του περιβάλλοντος 390% του περιβάλλοντος που δεν καπνίζει. Πιθα-
 που δεν καπνίζει. Πιθανόν να δρα μμητικά. νόν να δρα αποτρεπτικά.

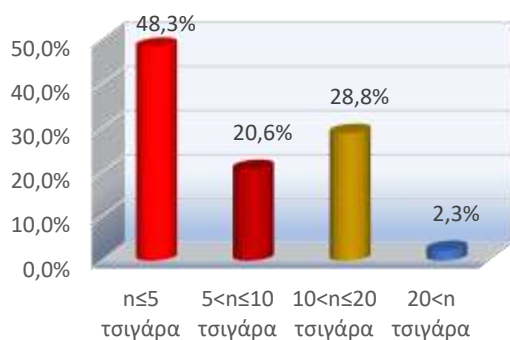
Εθιστικότητα του καπνίσματος κατά τη γνώμη των νέων 15-30 ετών

Το 74,9% των νέων πιστεύει ότι το κάπνισμα εί-
 ναι εθιστικό και άλλο ένα 20,0% πιστεύει ότι ίσως
 είναι εθιστικό. Μόνο το 5,0% θεωρεί ότι δεν είναι.
 Οι νέοι λοιπόν έχουν ισχυρή αντίληψη της εθιστι-
 κότητας και της παγίδευσης που επιφέρει το κά-
 πνισμα.

Γράφημα 14: Εθιστικότητα του καπνίσματος

Ένταση καπνίσματος νέων 15-30 ετών

Στους νέους 15-30 ετών που καπνίζουν, το
 48,3% καπνίζει έως 5 τσιγάρα την ημέρα, το
 20,6% καπνίζει 6-10, το 28,8% καπνίζει 11-20 και
 το 2,3% καπνίζει περισσότερα από 20. Το αν κά-
 ποιος καπνίζει λίγο ή πολύ, ελάχιστη διαφορά έ-
 χει στον τομέα της υγείας του. Δείτε ΤΕΚΜΗ-
 ΡΙΩΣΗ.

Γνώση γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των παιδιών τους

Γράφημα 16: Γνώση γονέων/κηδεμόνων

Το 76,7% των γονέων και κηδεμόνων γνωρίζει
 ότι τα παιδιά και οι κηδεμονευόμενοί τους κα-
 πνίζουν. Τί πρέπει να κάνουν; Πώς πρέπει να
 συμπεριφέρονται; Πώς πρέπει να αντιδρούν;
 Ειδικόί πρέπει να βοηθήσουν τόσο τους γο-
 νείς και κηδεμόνες όσο και τους νέους ώστε
 να μειωθεί η μάστιγα του καπνίσματος.

Τα αίτια που οδήγησαν τους νέους στο κάπνισμα

Τα αίτια που οδήγησαν τους νέους 15-30 ετών στο κάπνισμα είναι διάφορα, και όπως δήλωσαν οι ίδιοι, είναι οι παρέες, η περιέργεια, η ανάγκη εκτόνωσης, η απομόνωση και άλλα.

Γράφημα 17: Αίτια καπνίσματος των νέων

Το γεγονός ότι το 34,1% των νέων ξεκίνησε το κάπνισμα παρακινούμενο από **φίλους** δηλώνει το πόσο προσεκτικοί πρέπει να είναι οι ίδιοι οι νέοι αλλά και οι γονείς και κηδεμόνες στις συναναστροφές των παιδιών τους.

Η **περιέργεια** είναι ο δεύτερος λόγος για τον οποίο οι νέοι ξεκινούν το κάπνισμα. Αυτό ίσως παρουσιάζει την έλλειψη σωστής ενημέρωσής τους από τα παιδικά τους χρόνια.

Τρίτος ισχυρός λόγος για το ξεκίνημα του καπνίσματος είναι καθαρά ψυχολογικός· είναι η **εκτόνωση του άγχους και της νευρικότητας**. Πρέπει οι εκπαιδευτικοί και το οικογενειακό περιβάλλον να ασχολείται περισσότερο και πιο σοβαρά με τα προβλήματα των παιδιών.

Φυσικά, όλα τα αίτια που οδηγούν τους νέους σε διαφυγές πρέπει να μελετηθούν και να γίνουν οι σωστές προσπάθειες άμβλυνσής τους.

Έλεγχος του καπνίσματος

Κάποιοι καπνιστές πιστεύουν ότι μπορούν να το "κόψουν" όποια μέρα θέλουν και άλλοι ότι είναι αδύνατο να το κάνουν. Η έρευνα έδειξε πως το 37,6% των νέων που καπνίζουν πιστεύει ότι έχει **Πολύ καλό** έως **Απόλυτο έλεγχο** του καπνίσματος και μπορεί να το "κόψει" όποτε θέλει, με μικρή ή πιο μεγάλη προσπάθεια. Το 48,8% θεωρεί ότι έχει **Μέτριο** έως **Αρκετά καλό έλεγχο** και το 13,5% ότι ελέγχει το κάπνισμα **καθόλου** έως **ελάχιστα**. Αν τα ποσοστά αυτά είναι αντικειμενικά τότε υπάρχει μεγάλη πιθανότητα, με κατάλληλους χειρισμούς, να διακόψουν κάποιοι, πολλοί ή λίγοι νέοι, το κάπνισμα.

Ο έλεγχος του καπνίσματος όπως τον δηλώνουν οι ίδιοι οι νέοι φαίνεται στο ακόλουθο διάγραμμα.

Γράφημα 18: Έλεγχος του καπνίσματος από τους νέους

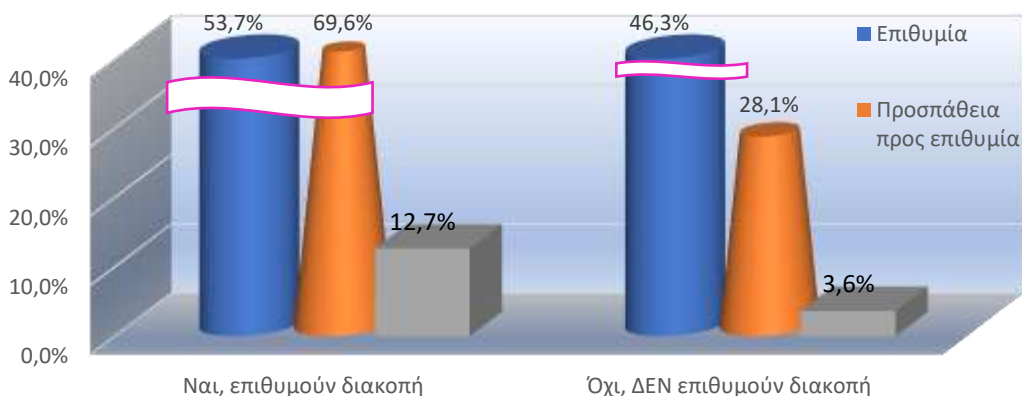
Επιθυμία- Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής

Περισσότεροι από τους μισούς νέους που καπνίζουν και δήλωσαν επιθυμία ή όχι για διακοπή, θέλουν να σταματήσουν το κάπνισμα (53,7%) ενώ το 46,3% δεν επιθυμούν να το διακόψουν.

Το 69,6% δηλαδή επτά στους δέκα προσπάθησαν και μάλιστα προσπάθησαν και τρεις στους δέκα (28,1%) από εκείνους που ΔΕΝ θέλουν να το "κόψουν", δηλαδή κατά μέσο όρο πέντε στους δέκα (50,4%) προσπάθησαν να το διακόψουν. Το 12,7% αυτών που ήθελαν να το διακόψουν και το 3,6% αυτών ΔΕΝ ήθελαν, δηλαδή κατά μέσο όρο 10,3% αυτών που προσπάθησαν, το κατάφεραν. Το θετικό είναι ότι από τους 1.459 νέους του δείγματος (έρευνας) οι 1.024, δηλαδή το 90,1% δεν καπνίζουν ούτως ή άλλως. Στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα φαίνονται οι κατανομές.

Πίνακας 7: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος από τους νέους

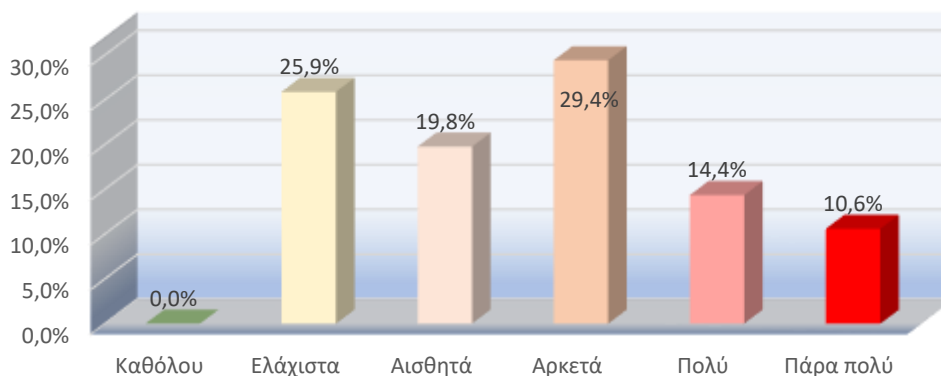
Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 15-30 χρονών	Επιθυμία καπνιζόντων	Προσπάθεια προς επιθυμία	Επιτυχία προς προσπάθεια
Ναι, επιθυμούν διακοπή	53,7%	69,6%	12,7%
Όχι, ΔΕΝ επιθυμούν διακοπή	46,3%	28,1%	3,6%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	50,4%	10,3%

Γράφημα 19: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος από τους νέους

Επιβάρυνση της υγείας των καπνιστών

Το 25,0% των νέων 15-30 ετών έχει διαπιστώσει επιβάρυνση της υγείας του "Πολύ" έως "Πάρα πολύ" λόγω καπνίσματος, ακολουθούμενο από το 49,2% που δηλώνει ότι η υγεία τους επιβαρύνθηκε "Αισθητά" έως "Αρκετά". Το εύρημα αυτό είναι πολύ ανησυχητικό και πρέπει να προβληματίσει όλους τους υπεύθυνους, φυσικά και νομικά πρόσωπα αλλά και γονείς, κηδεμόνες, οικονομικούς της υγείας και άλλους φορείς. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι **ΟΥΔΕΙΣ ΝΕΟΣ ΘΕΩΡΕΙ ΟΤΙ Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΧΕΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΘΕΙ ΚΑΘΟΛΟΥ.**

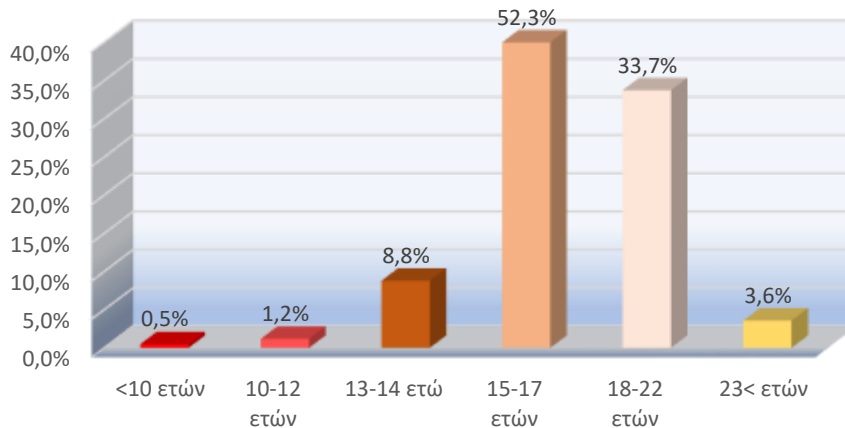

Γράφημα 20: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που καπνίζουν

Ηλικία έναρξης

Παρατηρούμε ότι η μεγάλη συγκέντρωση των καπνιστών του δείγματος παρουσιάζεται στην ηλικιακή ομάδα 15-17 ετών με ποσοστό 52,3%, και ακολουθείται από την ομάδα 18-22 ετών με 33,7% των νέων καπνιστών, δηλαδή συνολικά το 86% των καπνιστών άρχισαν το κάπνισμα 15-22 χρονών.

Γράφημα 21: Ηλικία έναρξης καπνίσματος

Παθητικοί καπνιστές

Εκτός των νέων που ενσυνείδητα καπνίζουν υπάρχουν και πολλοί άλλοι, περισσότεροι από τους καπνιστές, που καπνίζουν χωρίς να το επιθυμούν. Οι παθητικοί καπνιστές είναι το 48,7% του συνόλου των νέων 15-30 χρονών. Δεν υπάρχει καμιά διαφορά ως προς το φύλο.

Το οικογενειακό, κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον των παθητικών καπνιστών αποτελεί το 69,8% των αιτίων παθητικού καπνίσματος.

Οι ενεργοί καπνιστές δεν προφυλάσσουν ούτε τα μικρά παιδιά από την έκθεση σε παθητικό κάπνισμα αφού το 10,8% των παθητικών καπνιστών είναι νέοι μέχρι 17 χρονών.

Γράφημα 22: Περιβάλλον παθητικών καπνιστών

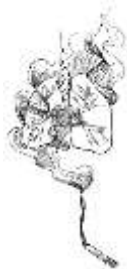
Κόστος καπνίσματος νέων 15-30 χρονών

Κάθε νέος 15-30 χρονών της χώρας καπνίζει κατά μέσο όρο 2,036 τσιγάρα την ημέρα, δηλαδή 743,14 τσιγάρα τον χρόνο.

Η δαπάνη για το κάπνισμα των νέων 15-30 χρονών στην Ελλάδα είναι περίπου €312 εκατομμύρια τον χρόνο. Από αυτά, τα €264 εκατομμύρια είναι φόροι.

Το κόστος που δημιουργούν οι καπνίζοντες νέοι 15-30 χρονών στην εθνική οικονομία ανέρχεται τουλάχιστο σε 2,15 δις ευρώ τον χρόνο.

Η καθαρή δαπάνη του κράτους λόγω καπνίσματος (αφαιρουμένων των φόρων), μόνο των νέων 15-30 χρονών, είναι περίπου 1,9 δις ευρώ τον χρόνο, μη υπολογιζομένων των εργατικών απωλειών των παθητικών καπνιστών, ενώ το συνολικό κόστος στην εθνική οικονομία που προκαλούν οι

καπνιστές άνω των 15 χρονών, μη υπολογιζομένων των αλλοδαπών καπνιστών και των δαπανών αποκατάστασης της υγείας των παθητικών καπνιστών εκτιμάται σε: **€9,63 δις.**

Αριθμητική των παθητικών καπνιστών

Σχεδόν ένα εκατομμύριο νέοι της Ελλάδας 15-30 χρονών καπνίζουν παθητικά⁷.

Το συνολικό κόστος της προσωπικής, οικογενειακής και εθνικής οικονομίας των παθητικών καπνιστών δεν μπορεί να υπολογιστεί από τα στοιχεία της παρούσας έρευνας.

⁷ Δείτε το Μέρος της Τεκμηρίωσης

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Μέρος Δ: Εθισμός στα καπνικά προϊόντα

Ενεργός καπνιστής⁸

Το κάπνισμα στην Ευρώπη και τον Κόσμο

Το κάπνισμα θεωρείται μια σύγχρονη μάστιγα. Στην Ευρώπη 700.000 άτομα πεθαίνουν κάθε χρόνο από το κάπνισμα ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο οι θάνατοι εκτιμώνται σε 6.000.000 και πιθανολογείται ότι θα ανέλθουν σε 8.000.000 το 2030 αν δεν ληφθούν συντονισμένα και στοχευμένα μέτρα⁹. Το κόστος ιατρικής φροντίδας για ενεργούς και παθητικούς καπνιστές το 2012 ανήλθε σε \$442δισ σε όλο τον κόσμο, που αποτελεί το 5,7% των συνολικών δαπανών υγείας¹⁰.

Το πόσο βλαβερό είναι το κάπνισμα και πόσο σοβαρά η ΕΕ προσπαθεί να το αντιμετωπίσει φαίνεται από την υποχρεωτική αναγραφή των συνεπειών του στα πακέτα καπνικών προϊόντων¹¹.

Είναι σημαντικό λοιπόν να ερευνήσουμε τί συμβαίνει στην Ελλάδα εστιασμένα στους νέους ανθρώπους 15-30 ετών, που αποτελούν το μέλλον της χώρας. Η μελέτη των συνθηκών, του περιβάλλοντος, των απόψεων, των εθισμών και των επιθυμιών των νέων θα βοηθήσει δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς να οργανώσουν καλύτερα και πιο στοχευμένα τις προσπάθειές τους για μείωση του καπνίσματος.

Νέοι που καπνίζουν

Οι νέοι που καπνίζουν ως ποσοστό του συνόλου των νέων είναι μια ενδιαφέρουσα παράμετρος. Η έρευνα απέδειξε ότι **η μεγάλη πλειοψηφία των νέων (70,2%) δεν καπνίζει** και το θετικό στοιχείο είναι ότι όλοι οι νέοι απάντησαν στην ερώτηση, γεγονός που σημαίνει ότι θεωρούν σημαντικό να καταθέσουν την άποψή τους.

Οι αποδεκτές απαντήσεις δεν είναι κατά πλήθος ίσες σε όλες τις ερωτήσεις και στην ανάλυση που ακολουθεί χρησιμοποιούμε τις κατά περίπτωση δοθείσες.

Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα φαίνεται η κατανομή των νέων ως προς τα άτομα που δήλωσαν τα χρόνια που κάπνιζαν ή καπνίζουν ακόμα.

⁸ Στην παρούσα μελέτη "Ενεργός καπνιστής" νοείται εκείνος που καπνίζει ο ίδιος, σε αντιδιαστολή με τον "Παθητικό καπνιστή" που εξετάζουμε στη συνέχεια και ο οποίος χωρίς να καπνίζει ο ίδιος υφίσταται παθητικά τις συνέπειες του καπνίσματος άλλων ενεργών καπνιστών.

⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ενημερωτικό Σημείωμα. Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2012, Ερωτήσεις και απαντήσεις, σελ. 2.
"....."

Είναι ο καπνός σημαντικό ζήτημα για την υγεία στην ΕΕ και παγκοσμίως;

Ναι. Κάθε χρόνο το κάπνισμα σκοτώνει σχεδόν **700.000 άτομα στην Ευρώπη (μια πόλη του μεγέθους της Φρανκφούρτης)**, πράγμα που καθιστά την κατανάλωση καπνού τον μεγαλύτερο αποσοβήσιμο κίνδυνο για την υγεία. Εκατομμύρια ευρωπαίοι πολίτες πάσχουν από νόσους που συνδέονται με το κάπνισμα, συμπεριλαμβανομένου του καρκίνου και των καρδιαγγειακών και αναπνευστικών παθήσεων. Περίπου το 50% των καπνιστών πεθαίνουν πρόωρα, κατά μέσο όρο 14 έτη νωρίτερα από τους μη καπνιστές, ενώ οι καπνιστές, σε σύγκριση με τους μη καπνιστές, περνούν περισσότερα χρόνια της ζωής τους με κακή υγεία. Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) εκτιμά ότι σήμερα η **κατανάλωση καπνού σκοτώνει σχεδόν έξι εκατομμύρια άτομα κάθε χρόνο**. Ο αριθμός αυτός θα μπορούσε να ανέλθει σε οκτώ εκατομμύρια έως το 2030, αν δεν ληφθούν μέτρα για να αντιστραφεί αυτή η ανησυχητική τάση.

....."

¹⁰ Goodchild Mark, Nargis Nigar, Tursan d'Espaignet Edouard, Global economic cost of smoking-attributable diseases, <https://tobaccocontrol.bmj.com/content/27/1/58>

¹¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ενημερωτικό Σημείωμα. Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2012, Ερωτήσεις και απαντήσεις, σελ. 3. Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει **υποχρεωτικές εικονογραφικές προειδοποιήσεις στο εμπρόσθιο και στο οπίσθιο μέρος των πακέτων που να καλύπτουν το 75% των αντίστοιχων επιφανειών**. Στις πλευρικές όψεις θα υπάρχουν συμπληρωματικές προειδοποιήσεις σχετικά με την υγεία («Το κάπνισμα σκοτώνει - Κόψτε το τσιγάρο τώρα» «Ο καπνός του τσιγάρου περιέχει πάνω από 70 ουσίες οι οποίες είναι γνωστό ότι προκαλούν καρκίνο» κ.λ.π.), οι οποίες θα καλύπτουν το 50% των αντίστοιχων επιφανειών. Σε σχέση με τη συνολική επιφάνεια των πακέτων των τσιγάρων, **οι προειδοποιήσεις για την υγεία θα καλύπτουν όχι λιγότερο από το 60% της συνολικής επιφάνειας**.

Πίνακα παρατηρούμε ότι **το 70,2% των νέων 15-30 χρονών δεν κάπνισαν ποτέ**. Δηλαδή **7 στους 10 νέους δεν κάπνιζαν ούτε καπνίζουν** και μόλις **3 στους 10 καπνίζουν**. Το εύρημα είναι πολύ θετικό και ίσως μπορεί να γίνει ακόμα καλύτερο αν η ενημέρωση για το μη κάπνισμα γίνει καλόγουστη, αισθητικά ελκυστική και συνεχής και αν αρχίζει από τα πρώτα σχολικά χρόνια η παρουσίαση των προβλημάτων που δημιουργεί το κάπνισμα.

Στις επόμενες παραγράφους θα αναλύσουμε τις παραμέτρους του εθισμού του καπνίσματος στους νέους.

Καπνιστής	Άτομα	% Έρευνας
Ναι, καπνίζουν	435	29,8%
Όχι, δεν καπνίζουν	1024	70,2%
Σύνολο περιπτώσεων	1459	100,0%

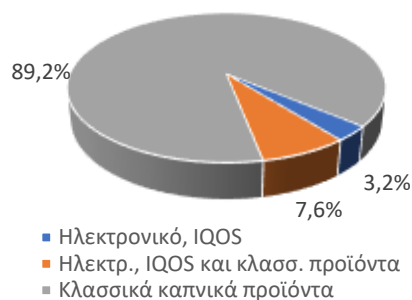

Καπνικά προϊόντα

Οι νέοι δήλωσαν ότι καπνίζουν και αμιρίζουν διάφορα καπνικά προϊόντα, όπως Κλασσικό τσιγάρο, Καπνό (στριφτό), Πακετάκια, Πούρα¹², Ηλεκτρονικό τσιγάρο, IQOS.

Η κατανομή των 342 νέων που δήλωσαν καπνικό προϊόν και πόσα τσιγάρα καπνίζουν την ημέρα, φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

Είδος καπνικών προϊόντων	Άτομα	% περίπτωσης
Ηλεκτρονικό, IQOS	11	3,2%
Ηλεκτρονικό, IQOS και κλασσικά προϊόντα	26	7,6%
Κλασσικά καπνικά προϊόντα	305	89,2%
Σύνολο περιπτώσεων	342	100,0%

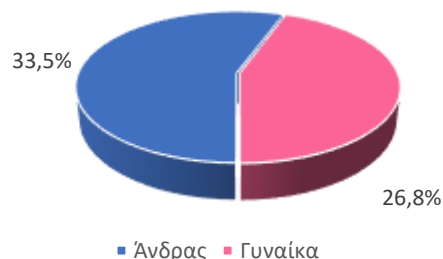

Παρατηρούμε ότι 9 στους 10 νέους καπνίζουν κλασσικά καπνικά προϊόντα.

Καπνιστές ως προς το φύλο

Εξετάζοντας τους ενεργούς καπνιστές ως προς το φύλο παρατηρούμε ότι το 33,5% των ανδρών καπνίζει έναντι του 26,8% των γυναικών· οι άνδρες καπνιστές είναι 25% περισσότεροι των γυναικών. Η παρατήρηση αυτή δηλώνει ότι το φύλο παίζει κάποιο ρόλο στην καπνική συμπεριφορά των νέων.

Καπνιστής	Άτομα έρευνας	Άτομα που καπνίζουν	% έρευνας
Άνδρες	650	218	33,5%
Γυναίκες	806	216	26,8%
Σύνολο	1456	434	29,8%

Γράφημα 25: Καπνιστές ως προς το φύλο

¹² Πούρο δήλωσε ότι καπνίζει ένας άνδρας 20 ετών, με γονείς/κηδεμόνες Β'-θμιας εκπαίδευσης, φοιτητής, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε το κάπνισμα 19 χρονών, δεν δηλώνει πόσο καπνίζει την ημέρα, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει ελάχιστα την υγεία του. Δεν προσπάθησε να το κόψει αν και θέλει να το κόψει.

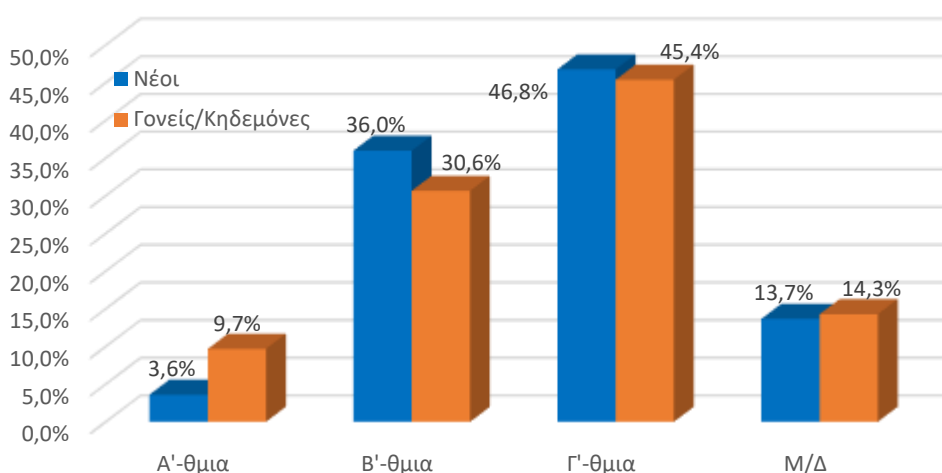

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν

Στην παράγραφο αυτή ερευνούμε τη σχέση του μορφωτικού επιπέδου των γονέων/κηδεμόνων και των νέων παιδιών τους ή κηδεμονευόμενων τους που καπνίζουν. Η κατανομή των επιπέδων φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 8: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων

Μορφωτικό επίπεδο	Νέοι	Νέοι	Γονείς/Κηδεμόνες	Γονείς/Κηδεμόνες
A'-θμια	3,6%	5	9,7%	42
B'-θμια	36,0%	50	30,6%	133
Γ'-θμια	46,8%	65	45,4%	197
M/Δ	13,7%	19	14,3%	62
Σύνολα	100,0%	139	100,0%	434
Pearson: r =	+0,984476			

Γράφημα 26: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων

Παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης των δυο κατανομών είναι: $r=+0,984476$, δηλαδή κοντά στο 1. Αυτό σημαίνει ότι το μορφωτικό επίπεδο των νέων που καπνίζουν συμβαδίζει (συσχετίζεται) με το μορφωτικό επίπεδο των γονέων και κηδεμόνων τους (που δεν γνωρίζουμε όμως αν καπνίζουν ή όχι).

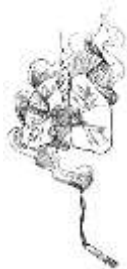
Πιθανόν οι γονείς να αποτελούν μιμητικό ή αποτρεπτικό παράδειγμα για τα παιδιά τους. Στην επόμενη παράγραφο παρουσιάζεται η καπνική σχέση του περιβάλλοντος των νέων. Την επιστημονική ερμηνεία αυτού του ευρήματος θα δώσουν ειδικοί επιστήμονες.

Νέοι, καπνιστές και μη, ως προς το στενό περιβάλλον τους

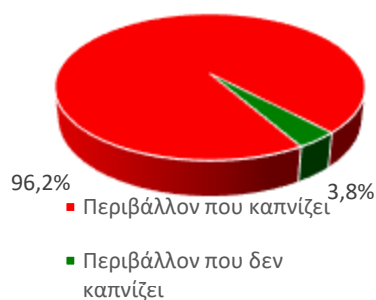
Θελήσαμε να ερευνήσουμε αν υπάρχει κάποια σχέση του καπνιστή νέου με το αν καπνίζουν ή όχι άτομα του στενού περιβάλλοντός του.

Από τις 370 απαντήσεις στο στοιχείο αυτό συμπεραίνουμε ότι υπάρχει ισχυρή σχέση που συνδέει τους καπνιστές νέους με το περιβάλλον τους, το οποίο πιθανόν να επιδρά.

Στο 96,2% των νέων που καπνίζουν, καπνίζουν και άτομα του περιβάλλοντός τους. Η σχέση αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί τυχαία. Πιθανότατα υπάρχει η τάση του **μιμητισμού** των παιδιών προς τους γονείς ή άλλα μέλη του στενού περιβάλλοντός τους ή ανοχή του περιβάλλοντος στην καπνική συμπεριφορά των νέων.

Στενό περιβάλλον νέων που καπνίζουν	Άτομα	% Περιβάλλοντος
Καπνίζει	356	96,2%
Δεν καπνίζει	14	3,8%
Σύνολο περιπτώσεων	370	100,0%

Στενό περιβάλλον νέων που ΔΕΝ καπνίζουν	Άτομα	% Περιβάλλοντος
Καπνίζει	813	79,6%
Δεν καπνίζει	208	20,4%
Σύνολο περιπτώσεων	1021	100,0%

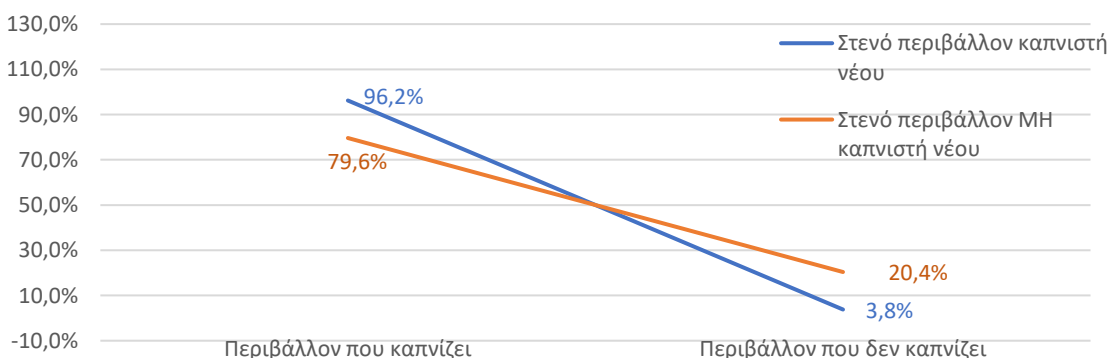
Η σχέση που βρήκαμε στο περιβάλλον των νέων που καπνίζουν εξασθενεί στο περιβάλλον των νέων που ΔΕΝ καπνίζουν.

Στο 79,6% των νέων που ΔΕΝ καπνίζουν, άτομα του περιβάλλοντός τους καπνίζουν. Η σχέση αυτή είναι ισχυρή και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί τυχαία. Πιθανότατα υπάρχει η τάση της αποστροφής των παιδιών προς τις καπνικές συνήθειες γονέων ή άλλων μελών του στενού περιβάλλοντός τους, σε αντίθεση με τη σχέση του περιβάλλοντος των νέων που καπνίζουν, που όπως είδαμε πιθανόν να δρα μιμητικά.

Σχέση καπνικής συμπεριφοράς περιβάλλοντος με την καπνική συμπεριφορά των νέων
Στον επόμενο πίνακα και γράφημα δείχνουμε από κοινού την καπνική συμπεριφορά του περιβάλλοντος των νέων με την καπνική συμπεριφορά των ίδιων των νέων.

Πίνακας 9: Καπνική συμπεριφορά νέων και περιβάλλοντός τους

Περιβάλλον νέων		Νέοι που ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ	Νέοι που ΔΕΝ ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ	Σχετική Διαφορά	
		στλ2	στλ3	στλ2/στλ3	στλ3/στλ2
Περιβάλλον που Καπνίζει	γρ1	96,2%	79,6%	120,9%	82,7%
Περιβάλλον που ΔΕΝ καπνίζει	γρ2	3,8%	20,4%	18,6%	536,8%
Σχετική διαφορά	γρ1/γρ2	2532%	390,2%		
Σχετική διαφορά	γρ2/γρ1	4,0%	25,6%		

Γράφημα 29: Σχέση καπνικής συμπεριφοράς περιβάλλοντος και νέου

Παρατηρούμε ότι η καπνική συμπεριφορά του στενού περιβάλλοντος των νέων διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην καπνική συμπεριφορά τους γιατί δρα σε άλλους μιμητικά και σε άλλους αποτρεπτικά.

Αυτό είναι εμφανές αφού:

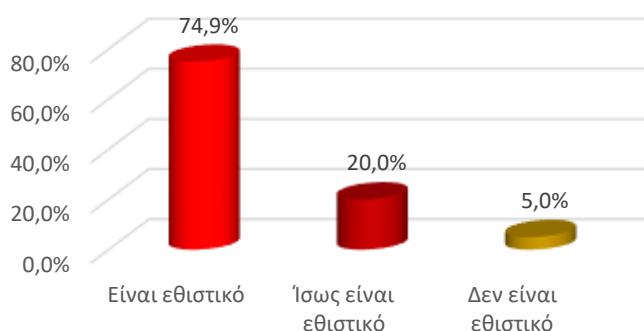
- **A1: Στους νέους που καπνίζουν:**
Το 96,2% του περιβάλλοντός τους καπνίζει, δηλαδή είναι 25 φορές μεγαλύτερο (2532%) του περιβάλλοντος που δεν καπνίζει. Άρα δρα μιμητικά.
- **A2: Στους νέους που ΔΕΝ καπνίζουν:**
Το 79,6% του περιβάλλοντός τους καπνίζει, δηλαδή είναι 4 φορές μεγαλύτερο (390,2%) του περιβάλλοντος που δεν καπνίζει. Άρα δρα αποτρεπτικά.
- **B1: Σε περιβάλλον που καπνίζει:**
Οι νέοι που καπνίζουν είναι το 120,9% των νέων που δεν καπνίζουν. Άρα δρα μιμητικά.
- **B2: Σε περιβάλλον που ΔΕΝ καπνίζει:**
Οι νέοι που καπνίζουν είναι το 18,6% των νέων που δεν καπνίζουν. Άρα δρα αποτρεπτικά.

Εθιστικότητα των καπνικών προϊόντων

Είναι γεγονός ότι τα καπνικά προϊόντα είναι εθιστικά. Η γνώση αυτή είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη και αναφέρεται σε πολλά επίσημα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹³ (κατά συνέπεια και της χώρας μας). Το ερευνητέο θέμα είναι αν οι νέοι 15-30 το έχουν συνειδητοποιήσει ή όχι. Στην παράγραφο αυτή αναφέρουμε στοιχεία της έρευνας σχετικά με τις απόψεις των νέων στην Ελλάδα για την εθιστικότητα των καπνικών προϊόντων.

Πίνακας 10: Εθιστικότητα του καπνίσματος

Εθιστικότητα του καπνίσματος	Άτομα	% έρευνας
Είναι εθιστικό	1.089	74,9%
Ίσως είναι εθιστικό	291	20,0%
Δεν είναι εθιστικό	73	5,0%
Σύνολο περιπτώσεων	1.453	100,0%
Δ. Δ. άποψη	6	
Σύνολο έρευνας	1.459	

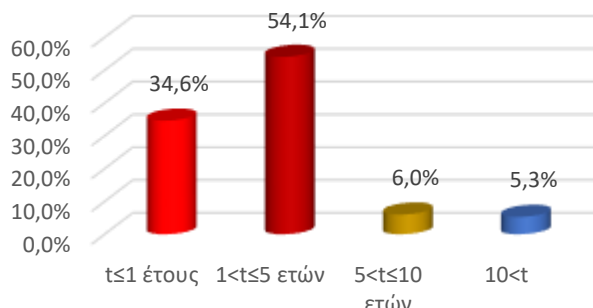
Είναι φανερό ότι η πλειονότητα (74,9%) των νέων θεωρεί ότι είναι εθιστικό και άλλο ένα ποσοστό 20,0% θεωρεί ότι ίσως είναι. Κατά συνέπεια οι νέοι γνωρίζουν πως είναι σημαντικά εθιστικό.

¹³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ενημερωτικό Σημείωμα. Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2012. Ερωτήσεις και απαντήσεις, σελ. 2. " Προς μια νέα νομοθεσία της ΕΕ για τα προϊόντα καπνού. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να εφαρμόζει αυστηρή πολιτική για την καταπολέμηση των προϊόντων καπνού, με στόχο την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου δημόσιας υγείας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ. Καθώς ο καπνός είναι εξαιρετικά εθιστικός, είναι σημαντικό να αποτραπεί η μύηση των νέων στο κάπνισμα. "

Διάρκεια (Χρόνια) καπνίσματος

Η διάρκεια "t" του καπνίσματος δεν δίνει από μόνη της κάποιες σημαντικές πληροφορίες γιαυτό θα τη δούμε αναλυτικά στα επόμενα στις ηλικιακές ομάδες. Εδώ παραθέτουμε τη γενική κατανομή των 416 νέων που καπνίζουν και απάντησαν. Οι περισσότεροι νέοι καπνίζουν μέχρι 5 χρόνια.

Διάρκεια καπνίσματος νέων που καπνίζουν	Άτομα	% περίπτωσης
τ≤1 έτους	144	34,6%
1 έτος<τ≤5 ετών	225	54,1%
5 έτη<τ≤10 ετών	25	6,0%
10 έτη<τ	22	5,3%
Σύνολο	416	28,6%

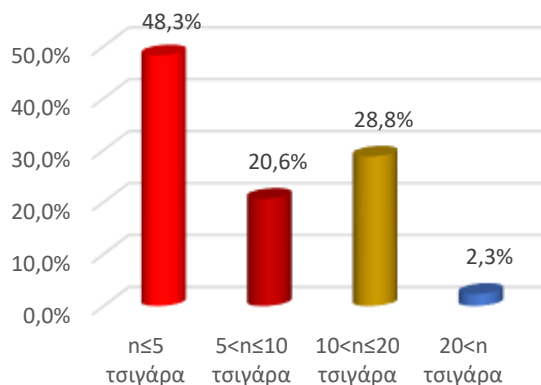
Γράφημα 31: Χρόνια που καπνίζουν οι νέοι

Ένταση (ποσότητα) καπνίσματος

Η ένταση του καπνίσματος έχει μεγάλη σημασία αφού ακόμα και ένα τσιγάρο την ημέρα έχει καταστρεπτικές επιπτώσεις στην υγεία των καπνιζόντων¹⁴ γιαυτό θα τη δούμε αναλυτικά σε κάθε ηλικιακή ομάδα. Αρχικά, δίνουμε την κατανομή του συνόλου των απαντήσεων των νέων.

Στις σχετικές ερωτήσεις απάντησαν 344 από τους 435 νέους που καπνίζουν, η κατανομή των οποίων φαίνεται στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα. Λόγω της σπουδαιότητας αυτής της παραμέτρου, θα παρουσιαστεί και πιο αναλυτικά σε κάθε ηλικιακή ομάδα.

Τσιγάρα την ημέρα	Άτομα	% περιπτώσεων
n≤5 τσιγάρα	166	48,3%
5<n≤10 τσιγάρα	71	20,6%
10<n≤20 τσιγάρα	99	28,8%
20<n τσιγάρα	8	2,3%
Σύνολο περιπτώσεων	344	100,0%

Αν αναλύσουμε την ένταση καπνίσματος των νέων ως προς την ηλικία τους παρατηρούμε ότι **η καπνική ένταση μέχρι 20 τσιγάρα την ημέρα αυξάνεται με την αύξηση της ηλικίας.**

Αυτό ίσως να οφείλεται κύρια στο εθισμό που δημιουργείται.

Για καπνική ένταση μεγαλύτερη από 20 τσιγάρα οι πληθικοί αριθμοί των ομάδων είναι μικροί και δεν μας οδηγούν σε ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα.

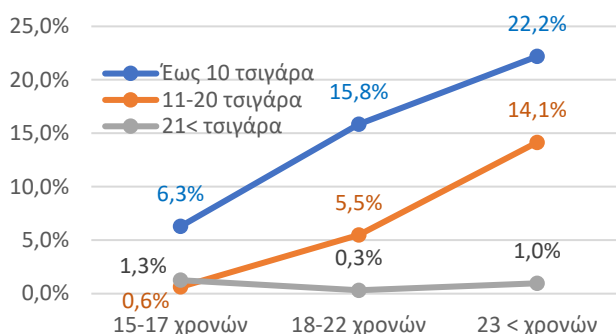
Στον επόμενο πίνακα και γράφημα φαίνεται η κατανομή της καπνικής έντασης ως προς την ηλικία των καπνιζόντων νέων, όπου παρατηρούμε ότι η καπνική ένταση αυξάνεται με την αύξηση της ηλικίας, δηλαδή καπνίζουν περισσότερο όσο μεγαλώνουν. Αυτό τεκμαίρεται από το γεγονός ότι από 15 χρονών μέχρι να γίνουν 30 όσοι κάπνιζαν μέχρι 10 τσιγάρα την ημέρα αυξήθηκαν κατά 252% και όσοι κάπνιζαν 11-20 τσιγάρα αυξήθηκαν κατά 2250%.

¹⁴ Smoking only about one cigarette per day carries a risk of developing coronary heart disease and stroke much greater than expected: around half that for people who smoke 20 per day. No safe level of smoking exists for cardiovascular disease.

Smokers should aim to quit instead of cutting down to significantly reduce their risk of these two common major disorders. <https://www.bmj.com/content/360/bmj.j5855> (11-Dev - 2017)

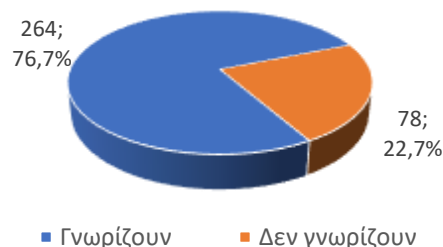
Ένταση καπνίσματος ως προς την ηλικία	Έως 10 τσιγάρα	11-20 τσιγάρα	21< τσιγάρα
15-17 χρονών	6,3%	0,6%	1,3%
18-22 χρονών	15,8%	5,5%	0,3%
23-30 χρονών	22,2%	14,1%	1,0%
Σύνολο έντασης	16,2%	6,8%	0,6%
Σχετ. διαφορά από 15χρ σε 30χ	352%	2350%	

Γνώση γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των παιδιών/κηδεμονευομένων

Το γεγονός ότι το 76,7% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι τα παιδιά/κηδεμονευόμενοι τους καπνίζουν είναι δύσκολο να αξιολογηθεί κατά τη γνώμη μας κοινωνιολογικά και ψυχολογικά, αφού στο δείγμα βρίσκονται και ενήλικες νέοι 18-30 ετών, γιαυτό παραθέτουμε σε επόμενες παραγράφους, πιο αναλυτικά την παράμετρο αυτή σε κάθε ηλικιακή ομάδα. Η κατανομή της παράμετρου αυτής του καπνίσματος στο σύνολο των νέων 15-30 χρονών είναι η ακόλουθη.

Γνώση γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των παιδιών/κηδεμονευομένων	Άτομα	% περίπτωσης
Γνωρίζουν	264	76,7%
Δεν γνωρίζουν	78	22,7%
Σύνολο περιπτώσεων	342	100,0%

Λόγοι που οδήγησαν στο κάπνισμα

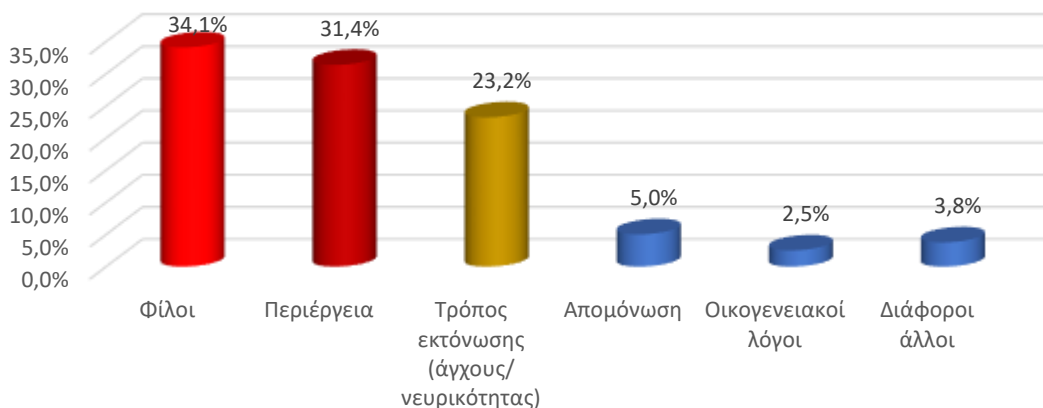
Οι λόγοι που ξεκίνησαν να καπνίζουν οι νέοι είναι διάφοροι, αναφέρουμε όσους οι ίδιοι οι νέοι κατέγραψαν (διατηρήσαμε την ορθογραφία και τη σύνταξη των ιδίων):

"καταθλιψη", depression, do not know, ανασφάλειες, Απομόνωση, Για να μάθω να κάνω κυκλακία, Ήθελα καιρο να δοκιμασω και δεν μπορεσα να το ελέγξω, και καλά μαγκιά, Κάνοντας ένα αστείο, Κατω στα [γράφει τον τόπο του] μας βαζουν να κανουμε γαρο απτα 3 για συνιθιζουμε, Μου αρεσε, Μου αρεσε η μυρωδιά του, Μου αρεσε ως ιδέα να το ξεκινήσω περιοδικά, Ο γγωμαινωσ μου μου τω κωλσαι τω σηνηδιο, Οικογένεια, Περιέργεια, Συνήθεια, Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/νευρικότητας), Φαινόταν καλή ιδέα υπό την επήρεια αλκοόλ, Φίλοι

Ως κυριότερες αιτίες καπνίσματος δηλώθηκαν: Φίλοι, Περιέργεια, Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/νευρικότητας), Απομόνωση, Οικογένεια, την κατανομή των οποίων δίνουμε στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 11: Λόγοι έναρξης καπνίσματος

Λόγοι έναρξης καπνίσματος	Άτομα	% περίπτωσης
Φίλοι	163	34,1%
Περιέργεια	150	31,4%
Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/νευρικότητας)	111	23,2%
Απομόνωση	24	5,0%
Οικογενειακοί λόγοι	12	2,5%
Διάφοροι	18	3,8%
Σύνολο περιπτώσεων	478	100,0%

Το γεγονός ότι το 34,1% των νέων ξεκίνησε το κάπνισμα παρακινούμενο από **φίλους** δηλώνει το πόσο προσεκτικοί πρέπει να είναι οι ίδιοι οι νέοι αλλά και οι γονείς και κηδεμόνες στις συναναστροφές των παιδιών τους.

Η **περιέργεια** είναι ο δεύτερος λόγος με 31,4% για τον οποίο οι νέοι ξεκινούν το κάπνισμα. Αυτό ίσως δείχνει την έλλειψη σωστής ενημέρωσής τους από τα μικρά παιδικά τους χρόνια.

Τρίτος ισχυρός λόγος για το ξεκίνημα του καπνίσματος είναι καθαρά ψυχολογικός: είναι η **εκτόνωση του άγχους και της νευρικότητας**.

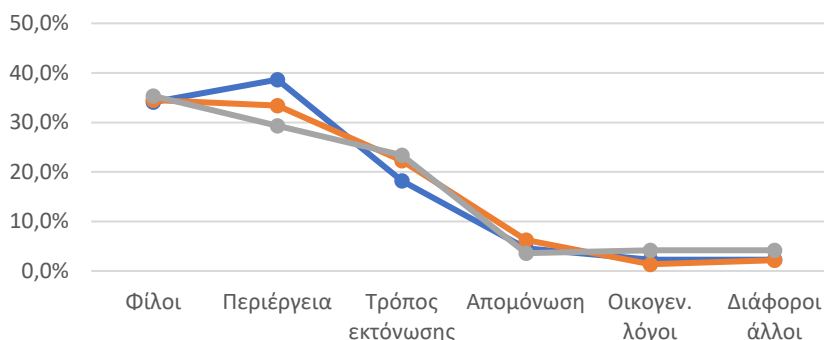
Πρέπει οι εκπαιδευτικοί, το οικογενειακό περιβάλλον και οι αρμόδιοι φορείς της πολιτείας και των σχετικών οργανισμών να ασχοληθούν περισσότερο και πιο σοβαρά με τα προβλήματα των παιδιών.

Λόγω της μεγάλης σημασίας που έχουν οι λόγοι που οι νέοι δήλωσαν ως αίτιο του καπνίσματος, παρουσιάζουμε αναλυτικά αυτούς τους λόγους στις ηλικιακές ομάδες.

Στον επόμενο πίνακα και στο γράφημα φαίνονται οι κατανομές ελέγχου του καπνίσματος ανά ηλικιακή ομάδα που τον δήλωσε.

Πίνακας 12: Λόγοι έναρξης καπνίσματος ως προς τη ηλικία

Λόγοι έναρξης του καπνίσματος ως προς την ηλικία	15-17 χρονών	18-22 χρονών	23-30 χρονών
Φίλοι	34,1%	34,5%	35,3%
Περιέργεια	38,6%	33,4%	29,3%
Τρόπος εκτόνωσης	18,2%	22,3%	23,4%
Απομόνωση	4,5%	6,3%	3,6%
Οικογενειακοί λόγοι	2,3%	1,4%	4,2%
Διάφοροι άλλοι	2,3%	2,2%	4,2%
Σύνολο απαντήσεων	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 36: Λόγοι έναρξης του καπνίσματος ως προς την ηλικιακή ομάδα του το δήλωσε

Παρατηρούμε ότι οι κατανομές των ηλικιών είναι παρόμοιες και δεν παρουσιάζουν κάποια στατιστικά σημαντική διαφορά.

Έλεγχος του καπνίσματος

Άλλοι καπνιστές νέοι πιστεύουν ότι μπορούν να το "κόψουν" όποια μέρα θέλουν και άλλοι ότι είναι αδύνατο να το κάνουν. Στην παράγραφο αυτή εμφανίζονται οι απόψεις των νέων, στο σύνολο του δείγματος, έρευνα που επαναλαμβάνουμε αναλυτικά και για κάθε ηλικιακή ομάδα στα επόμενα.

Από την κατανομή βλέπουμε ότι το 37,6% (18,8% + 18,8%), δηλαδή 4 στους 10, θεωρεί ότι ελέγχει το κάπνισμα "πολύ καλά" έως "απόλυτα" και άλλο ένα 48,8% (20,6% + 28,2%) των νέων, δηλαδή 5 στους 10, πιστεύει ότι ελέγχει "μέτρια" έως "αρκετά καλά". Αν αυτά τα ποσοστά είναι πραγματικά, δηλαδή οι νέοι κάνουν αντικειμενική παρουσίαση της ικανότητας τους να "κόψουν" το κάπνισμα, τότε υπάρχουν ελπίδες ότι με κατάλληλη εκστρατεία πληροφόρησης και ψυχολογικής υποστήριξης αρκετοί από αυτούς μπορεί να το "κόψουν".

Πίνακας 13: Έλεγχος του καπνίσματος από τους νέους

Έλεγχος καπνίσματος από νέους 15-30 χρονών που καπνίζουν από	Περιπτώσεις	Άτομα
Καθόλου	3,2%	11
Ελάχιστος	10,3%	35
Μέτριος	20,6%	70
Αρκετά καλός	28,2%	96
Πολύ καλός	18,8%	64
Απόλυτος	18,8%	64
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	340

Γράφημα 37: Έλεγχος καπνίσματος από νέους 15-30 χρονών

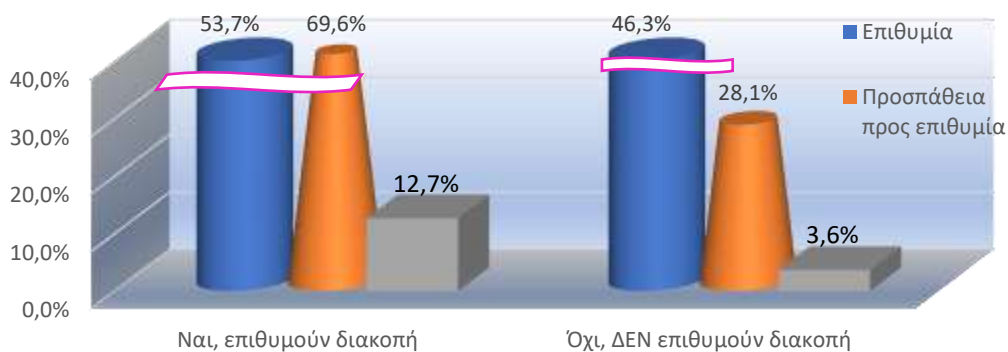
Επιθυμία – Προσπάθεια – Επιτυχία διακοπής του καπνίσματος

Πολλοί άνθρωποι για διάφορους λόγους θέλουν να σταματήσουν το κάπνισμα και κάποιοι από αυτούς το προσπαθούν. Είναι σημαντικό να δούμε τις αντίστοιχες κατανομές για τους νέους ηλικίας 15-30 ετών και τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους.

Στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα φαίνονται οι κατανομές.

Πίνακας 14: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος

Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 15-30 χρονών	Επιθυμία προς καπνίζοντες	Προσπάθεια προς επιθυμία	Επιτυχία προς προσπάθεια	Επιθυμία	Προσπάθεια	Επιτυχία
Ναι, επιθυμούν διακοπή	53,7%	69,6%	12,7%	227	158	20
Όχι, ΔΕΝ επιθυμούν διακοπή	46,3%	28,1%	3,6%	196	55	2
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	50,4%	10,3%	423	213	22

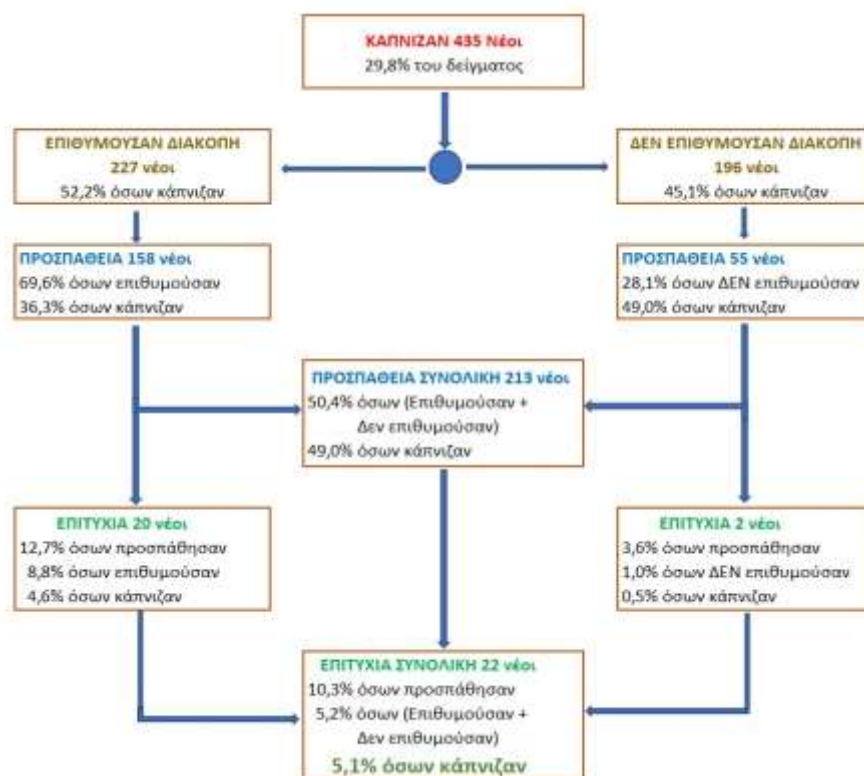
Γράφημα 38: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος από νέους 15-30 χρονών

Παρατηρούμε ότι περισσότεροι από τους μισούς νέους που καπνίζουν δήλωσαν επιθυμία για διακοπή. Από τους 435 νέους που καπνίζουν απάντησαν οι 423, από αυτούς το 53,7% θέλει να σταματήσει το κάπνισμα και το 46,3% δεν θέλει να το διακόψει.

Το 69,6%, δηλαδή επτά νέοι στους δέκα, από αυτούς που επιθυμούν τη διακοπή και τρεις στους δέκα (28,1%) από εκείνους που ΔΕΝ θέλουν να το "κόψουν", δηλαδή κατά μέσο όρο πέντε στους δέκα (50,4%) προσπάθησαν να το διακόψουν.

Το 12,7% αυτών που ήθελαν να το διακόψουν και το 3,6% αυτών ΔΕΝ ήθελαν, δηλαδή κατά μέσο όρο το 10,3% αυτών που προσπάθησαν κατάφεραν να το κόψουν. Το ποσοστό μπορεί να φαίνεται μικρό, αλλά είναι σημαντικό αν σκεφθεί κάποιος τη δύναμη του εθισμού. Το παρήγορο είναι ότι από τους 1.459 νέους του δείγματος (έρευνας) οι 1.024, δηλαδή το 70,2% δεν καπνίζουν ούτως ή άλλως.

Το επόμενο διάγραμμα δίνει παραστατικά τη σχέση Επιθυμίας, Προσπάθειας και Επιτυχίας της διακοπής του καπνίσματος από τους νέους 15-30 χρονών. **Δυστυχώς μόνον το 5,1% των καπνιστών κατάφερε να διακόψει το κάπνισμα.** Αυτό δείχνει το ισχυρό του εθισμού.

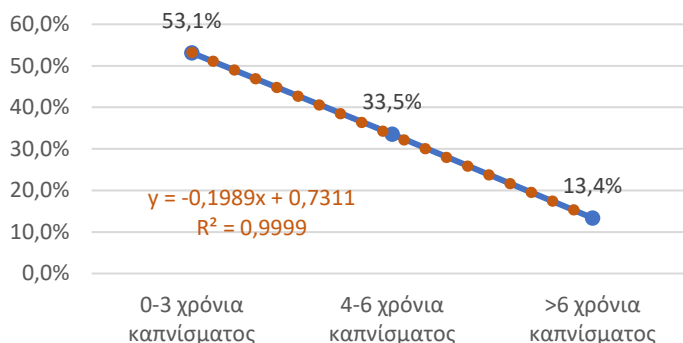
Διάγραμμα 1: Σχέση Επιθυμίας, Προσπάθειας και Επιτυχίας της διακοπής του καπνίσματος

Διάρκεια καπνίσματος και πιθανότητα επιτυχούς διακοπής του

Ενδεικτικό του εθισμού στο κάπνισμα είναι η πιθανότητα της επιτυχίας μιας προσπάθειας διακοπής. Μελετήσαμε την περίπτωση 352 νέων που κατάφεραν να διακόψουν το κάπνισμα ως προς τη διάρκεια που κάπνιζαν. Η κατανομή της περίπτωσης φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο σχετικό γράφημα.

Επιτυχία διακοπής ως προς τον χρόνο καπνίσματος		
Διάρκεια καπνίσματος	% Περίπτωσης	Άτομα
0-3 χρόνια	53,1%	187
4-6 χρόνια	33,5%	118
>6 χρόνια	13,4%	47
Σύνολο	100,0%	352

Παρατηρούμε ότι ο εθισμός στο κάπνισμα των νέων που ερευνήθηκαν αντιπροσωπεύεται από γραμμική συνάρτηση της οποίας η κλίση της είναι αρνητική που σημαίνει πως όσο περνούν τα χρόνια που κάπνιζει ένας νέος τόσο λιγοστεύουν οι πιθανότητες επιτυχούς προσπάθειας διακοπής. Η επιτυχία από 53,1% στα τρία πρώτα χρόνια μειώνεται στο 13,4% μετά τα 6 χρόνια και φυσικά μειώνεται ακόμα περισσότερο όσο περνά ο χρόνος αφού είδαμε πως μόνον το 5,1% των νέων 15-30 χρονών που κάπνιζαν κατάφερε να το διακόψει.

Όσο πιο νωρίτερα το προσπαθήσει κάποιος να διακόψει το κάπνισμα τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα να τα καταφέρει

Επιβάρυνση της υγείας των καπνιστών

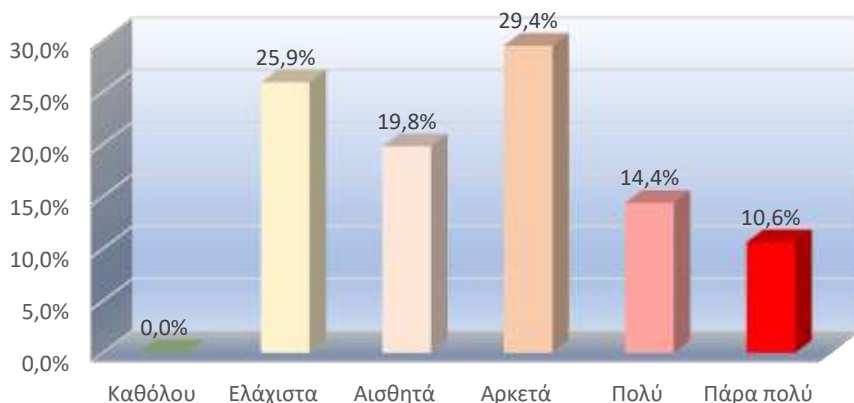
Από το σύνολο του δείγματος οι 435 απάντησαν ότι κάπνιζαν. Από αυτούς οι 425 δήλωσαν επίδραση στην υγεία τους, από ελάχιστη έως πάρα πολύ.

Η κατανομή των απαντήσεων φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Το γεγονός ότι το 25% των νέων 15-30 ετών έχει διαπιστώσει επιβάρυνση της υγείας του "Πολύ" έως "Πάρα πολύ" ακολουθούμενο από το 49,2% που δηλώνει ότι η υγεία τους επιβαρύνθηκε "Αισθητά" έως "Αρκετά" είναι πολύ ανησυχητικό και πρέπει να προβληματίσει όλους τους υπεύθυνους φυσικά και νομικά πρόσωπα, γονείς, κηδεμόνες, οικονομικούς της υγείας και άλλους φορείς. Άξιο μεγάλης προσοχής είναι το γεγονός ότι **κανένας νέος δεν δήλωσε ότι η υγεία του δεν έπαθε κάτι**.

Πίνακας 15: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που κάπνιζουν από τα 15-30 χρόνια τους

Επιβάρυνση της υγείας	% περιπτώσεων		Άτομα περιπτώσεων
Καθόλου	0,0%	25,9%	0
Ελάχιστα	25,9%		110
Αισθητά	19,8%	49,2%	84
Αρκετά	29,4%		125
Πολύ	14,4%	25,0%	61
Πάρα πολύ	10,6%		45
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	100,0%	425
Δ. Δ. Επιβάρυνση			1034
Σύνολο Έρευνας			1459

Γράφημα 40: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που καπνίζουν από τα 15-30 χρόνια τους

Ηλικία έναρξης καπνίσματος

Η διερεύνηση της ηλικίας έναρξης του καπνίσματος παρέχει σημαντικές πληροφορίες για τους κοινωνιολόγους, ψυχολόγους και άλλους ειδικούς επιστήμονες καθώς και σε γονείς, εκπαιδευτικούς και άλλους ενδιαφερόμενους, γιατί αναλύουμε τα γεγονότα σε ηλικιακές ομάδες.

Ο ακόλουθος πίνακας και το αντίστοιχο γράφημα δίνουν την κατανομή της ηλικίας "t" της έναρξης του καπνίσματος.

Παρατηρούμε ότι η μεγάλη συγκέντρωση νέων καπνιστών του δείγματος παρουσιάζεται στην ηλικιακή ομάδα 15-17 ετών με ποσοστό **52,3%**, και ακολουθείται από την ομάδα 18-22 ετών με **33,7%** των νέων καπνιστών, δηλαδή **συνολικά το 86% των καπνιστών άρχισαν το κάπνισμα 15-22 χρονών**.

Από τα δεδομένα είναι φανερό ότι ελάχιστοι ξεκινούν το κάπνισμα μετά τα 22 χρόνια (μόλις 3,6%), ενώ οδυνηρό είναι το γεγονός ότι ένα στατιστικά μη αδιάφορο ποσοστό νέων, 8,8%¹⁵, δηλαδή ένας σχεδόν στους 10, ξεκίνησε το κάπνισμα στην ηλικία 12-14 χρονών, και καταλήγουμε την τραγική διαπίστωση ότι έστω και ελάχιστοι νέοι (0,5%¹⁶) ξεκίνησαν το κάπνισμα πριν ακόμα γίνουν 10 χρονών και 1,2%¹⁷ μεταξύ 10 και 12 χρονών. Η πολιτεία, τα σχολεία, οι νηπιαγωγοί και οι δάσκαλοι, αλλά και άλλοι παράγοντες της κοινωνικής ζωής της χώρας πρέπει να ενημερώνουν διαρκώς και με έμφαση τους νέους για τις τραγικές συνέπειες του καπνίσματος και να δώσουν μεγάλη προσοχή στην εφηβική ηλικία των 15-17 χρονών του ανταγωνισμού, της επιβεβαίωσης και του μιμητισμού.

Πίνακας 16: Ηλικία έναρξης του καπνίσματος

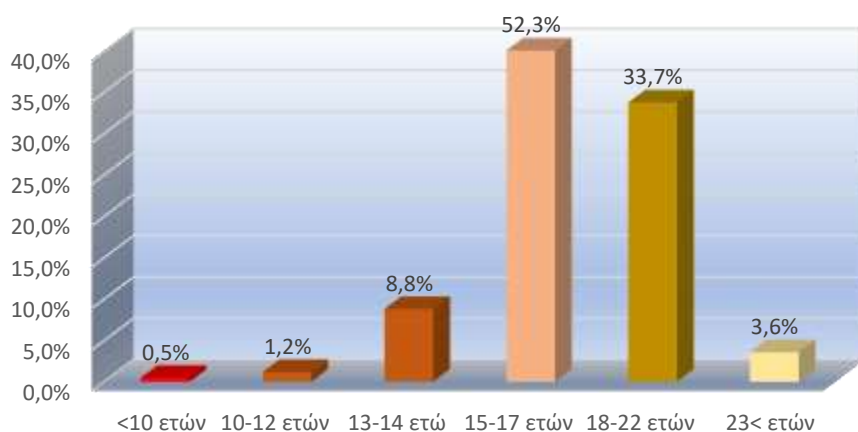
Ηλικία έναρξης καπνίσματος ¹⁸	Άτομα	% περιπτώσεων
t<10 ετών	2	0,5%
10≤t≤12 ετών	5	1,2%
13≤t≤14 ετών	37	8,8%
15≤t≤17 ετών	220	52,3%
18≤t≤22 ετών	142	33,7%
23<t ετών	15	3,6%
Σύνολο περιπτώσεων	421	100,0%
Δ. Δ. ηλικία	14	
Σύνολο δείγματος	435	

¹⁵ Το 8,8% των καπνιζόντων αντιστοιχεί στο 2,536% των νέων του δείγματος ή σε περίπου 52.00 νέους της χώρας.

¹⁶ Το 0,5% των καπνιζόντων αντιστοιχεί στο 0,137% των νέων του δείγματος ή σε περίπου 2.800 νέους της χώρας.

¹⁷ Το 1,2% των καπνιζόντων αντιστοιχεί στο 0,343% των νέων του δείγματος ή σε περίπου 7.000 νέους της χώρας.

¹⁸ Οι ηλικιακές ομάδες χωρίστηκαν έτσι ώστε να συμβαδίζουν με τα εκπαιδευτικά επίπεδα.

Γράφημα 41: Ηλικία έναρξης καπνίσματος

Το γεγονός του καπνίσματος από δυο παιδιά μικρότερα των 10 ετών και από άλλα 42 κάτω των 14 ετών, μάς υποχρεώνει να ανιχνεύσουμε ακόμα βαθύτερα όλες τις συνιστώσες του προβλήματος, γιατί θα μελετήσουμε στις επόμενες παραγράφους τα ακόλουθα στοιχεία προκειμένου να αντιληφθούμε πιο σφαιρικά το προφίλ των καπνιστών νέων σε σχέση με την ηλικιακή ομάδα τους.

- Σημερινή ηλικία και το φύλο
- Μορφωτικό επίπεδο γονέων και τωρινό μορφωτικό επίπεδο ιδίων
- Γνώση των γονέων/κηδεμόνων ότι καπνίζουν τα παιδιά τους
- Πώς και γιατί άρχισαν το κάπνισμα
- Τί και πόσο καπνίζουν τώρα
- Επιθυμία–Προσπάθεια–Επιτυχία διακοπής και επιβάρυνση της υγείας τους

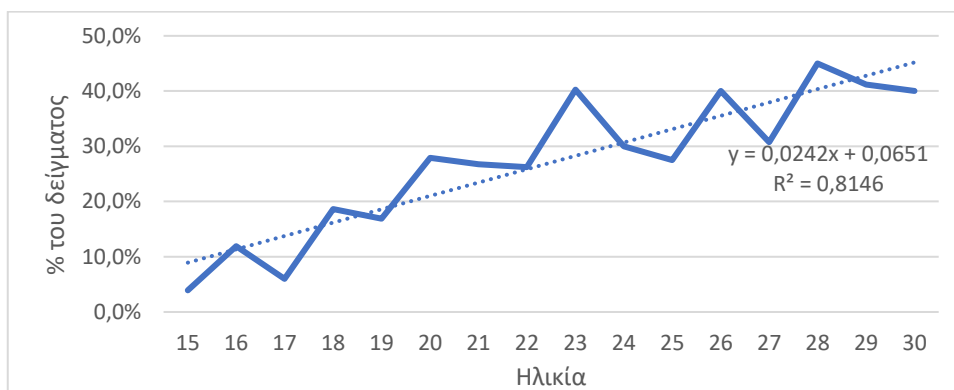
Ηλικία έναρξης και εξέλιξη καπνίσματος

Είδαμε σε προηγούμενη παράγραφο την ένταση του καπνίσματος στις ηλικιακές ομάδες, σε αυτήν την παράγραφο θα δούμε την εξέλιξη του καπνίσματος μέχρι 20 τσιγάρα την ημέρα που είναι ο μεγαλύτερος πληθυσμός νέων, από την ηλικία των 15 ετών μέχρι την ηλικία των 30.

Από 6,9% (Μ. Ο.) στις ηλικίες 15-17 χρονών φθάνει σε 41,2% στις ηλικίες 28-30 χρονών, δηλαδή εξαπλασιάζεται. Το εύρημα αυτό δείχνει πόσο ισχυρός είναι ο εθισμός του καπνίσματος και πόσο σταθερά εγκλωβίζει τα θύματά του.

Πίνακας 17: Ηλικία έναρξης και εξέλιξη του καπνίσματος

Ηλικία	Άτομα	Καπνίζοντες ≤20 τσιγάρα/ ημέρα	Ηλικία	Άτομα	Καπνίζοντες ≤20 τσιγάρα/ ημέρα
15	51	2 3,9%	23	72	29 40,3%
16	42	5 11,9%	24	50	15 30,0%
17	67	4 6,0%	25	40	11 27,5%
18	209	39 18,7%	26	25	10 40,0%
19	367	62 16,9%	27	26	8 30,8%
20	190	53 27,9%	28	20	9 45,0%
21	101	27 26,7%	29	17	7 41,2%
22	80	21 26,3%	30	60	24 40,0%
				1417	326

Γράφημα 42: Ηλικία έναρξης και εξέλιξη του καπνίσματος

Νέοι που καπνίζουν από πριν τα 10 χρόνια τους

Οι δυο νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα πριν τα 10 χρόνια τους έχουν το ακόλουθο προφίλ:

- ένα αγόρι 18 χρονών σήμερα, φοιτητής, με γονέα/κηδεμόνα με μεταπτυχιακό/διδακτορικό τίτλο σπουδών, καπνίζει "Καπνός (στριφτό)"¹⁹, γνωρίζει ο/η γονιός/κηδεμόνας του ότι καπνίζει, δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει", δεν πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα στα 3 χρόνια του, γιατί "Κατω στα [αναφέρει τον τόπο του] μας βαζουν να κανουμε γαρο απτα 3 για συνιθιζουμε"²⁰. Δηλώνει ότι ξεκίνησε το κάπνισμα 3 χρονών και ότι καπνίζει παραπάνω από 2 πακέτα την ημέρα. Σε άλλη ερώτηση για το πόσα χρόνια καπνίζει, γράφει: "Στα 3 καπνισα το πρωτο τσιγαρο αλλα εντατικα καπνιζω απτα 6 αρα θα πω 12 χρονια".
- ένα κορίτσι 15 ετών σήμερα, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με γονέα/κηδεμόνα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καπνίζει "Ηλεκτρονικό, Καπνός (στριφτό), πακετάκια, IQOS, Τσιμπούκι"²¹, δεν γνωρίζει ο γονιός/κηδεμόνας της ότι καπνίζει, δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει", δεν πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα γιατί "Ο γγωμαινωσ μου μου τω κωλισαι τω σηνηθιο"²². Δηλώνει ότι καπνίζει παραπάνω από 2 πακέτα την ημέρα.

Νέοι που καπνίζουν από 10-12 χρονών

Τρία αγόρια και δυο κορίτσια ξεκίνησαν το κάπνισμα 11 ή 12 χρονών. Τα στοιχεία που κατέθεσαν είναι:

- ένα κορίτσι 15 χρονών σήμερα ξεκίνησε το κάπνισμα στα 11 χρόνια του, είναι μαθήτρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με γονέα/κηδεμόνα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καπνίζει "Καπνός (στριφτό), πακετάκια", γνωρίζει ο γονιός/κηδεμόνας της ότι καπνίζει, προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει τώρα να το "κόψει", πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα από περιέργεια και προτροπή φίλων. Δηλώνει ότι καπνίζει 2 πακέτα την ημέρα, ότι δεν ελέγχει καθόλου το κάπνισμα και ότι η υγεία της έχει επιβαρυνθεί πολύ.
- ένα άλλο κορίτσι 18 χρονών σήμερα ξεκίνησε το κάπνισμα στα 12 χρόνια του, είναι σπουδάστρια Κολλεγίου, με γονέα/κηδεμόνα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καπνίζει "πακετάκια", δεν γνωρίζει ο γονιός/κηδεμόνας της ότι καπνίζει, προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει", πιστεύει ότι το κάπνισμα ίσως είναι εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα από προτροπή φίλων. Δηλώνει ότι καπνίζει 2-5 τσιγάρα την εβδομάδα, ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα και ότι η υγεία της έχει επιβαρυνθεί ελάχιστα.

¹⁹ Σχόλιό του

²⁰ Σχόλιό του και ορθογραφία δική του. Πιστεύουμε ότι τα στοιχεία που δίνει είναι πραγματικά, γιατί όλες οι απαντήσεις του συμβαδίζουν.

²¹ Σχόλιό της

²² Σχόλιο και ορθογραφία δική της

- ένα αγόρι 19 χρονών σήμερα ξεκίνησε το κάπνισμα στα 12 χρόνια του, είναι σπουδαστής ΙΕΚ ή ισοδύναμης Σχολής, με γονέα/κηδεμόνα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καπνίζει "ηλεκτρονικό τσιγάρο", γνωρίζει ο γονιός/κηδεμόνας του ότι καπνίζει, προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει τώρα να το "κόψει", πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα θεωρώντας το ως "Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/ νευρικότητας), Απομόνωση, Λόγο κατάθλιψης"²³. Δηλώνει ότι καπνίζει 2-5 τσιγάρα την εβδομάδα, ότι ελέγχει ελάχιστα το κάπνισμα και ότι η υγεία του έχει επιβαρυνθεί ελάχιστα.
- ένα αγόρι 20 χρονών σήμερα ξεκίνησε το κάπνισμα στα 12 χρόνια του, είναι φοιτητής, με γονέα/κηδεμόνα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν δηλώνει τί καπνίζει, γνωρίζει ο γονιός/κηδεμόνας του ότι καπνίζει, δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει τώρα να το "κόψει", πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι ίσως εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα θεωρώντας το ως "Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/ νευρικότητας)"²⁴. Δηλώνει ότι καπνίζει 2-5 τσιγάρα την εβδομάδα, ότι ελέγχει ελάχιστα το κάπνισμα και ότι η υγεία του έχει επιβαρυνθεί αρκετά.
- ένα άλλο αγόρι, επίσης 20 χρονών σήμερα, ξεκίνησε το κάπνισμα στα 12 χρόνια του, είναι φοιτητής, με γονέα/κηδεμόνα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δηλώνει ότι καπνίζει "πακετάκια", γνωρίζει ο γονιός/κηδεμόνας του ότι καπνίζει, προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει τώρα να το "κόψει", πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, και, ξεκίνησε το κάπνισμα θεωρώντας το ως "Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/ νευρικότητας)"²⁵. Δηλώνει ότι καπνίζει 2 πακέτα την ημέρα, ότι δεν ελέγχει καθόλου το κάπνισμα και ότι η υγεία του έχει επιβαρυνθεί αρκετά.

Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών

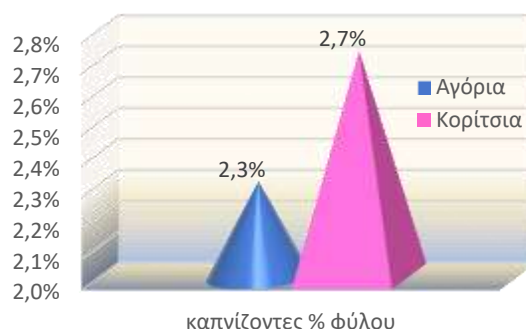
Τριάντα επτά νέοι (8,8% των καπνιζόντων νέων 15-30 χρονών ή 2,54% των νέων 15-30 χρονών της χώρας) ξεκίνησαν το κάπνισμα 13 ή 14 χρονών. Επειδή αυτή η εφηβική ηλικία χαρακτηρίζεται για τις σημαντικές και ραγδαίες ψυχοσωματικές αλλαγές στους νέους, αναλύουμε με μεγαλύτερη λεπτομέρεια όλες τις δυνατές παραμέτρους της έρευνας.

Φύλο νέων που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Οι 37 νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13 ή 14 χρονών είναι 15 αγόρια από τα 650 του δείγματος και 22 κορίτσια από τα 806 του δείγματος. Το φύλο ίσως να παίζει κάποιο ρόλο στον χρόνο έναρξης του καπνίσματος, αφού στο γράφημα φαίνεται διαφορά μεταξύ των δυο φύλων: τα κορίτσια είναι αναλογικά 17,4% ($2,7\% \div 2,3\% = 1,174\%$) περισσότερα από τα αγόρια.

Το γιατί στην εποχή μας περισσότερα κορίτσια από αγόρια ξεκινούν το κάπνισμα πολύ νωρίς (13-14 χρονών) πρέπει να απαντηθεί από ειδικούς επιστήμονες. Ίσως ο ανταγωνισμός μεταξύ των φύλων να αναπτύσσεται πολύ νωρίς: ίσως η ωρίμανση των κοριτσιών να έρχεται νωρίτερα.

Φύλο νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών	Άτομα έρευνας	Άτομα περιπτώσεων	% περίπτωσης
Αγόρια	650	15	2,3%
Κορίτσια	806	22	2,7%
Σύνολο	1456	37	2,5%

²³ Δήλωση δική του

²⁴ Δήλωση δική του

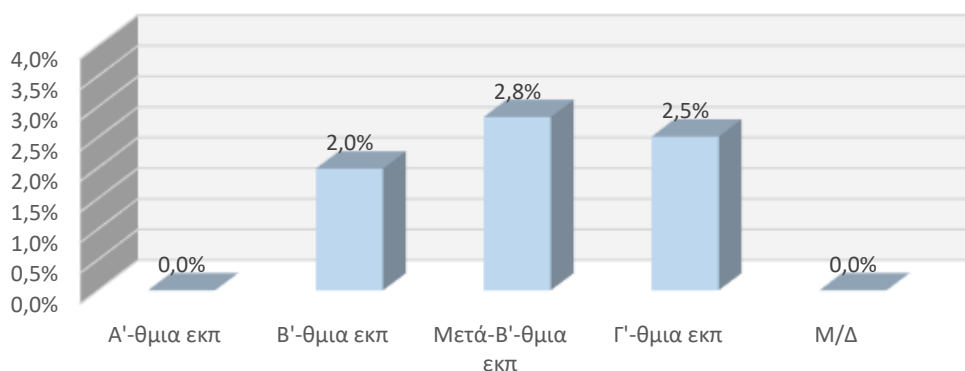
²⁵ Δήλωση δική του

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν από 13-14 χρονών

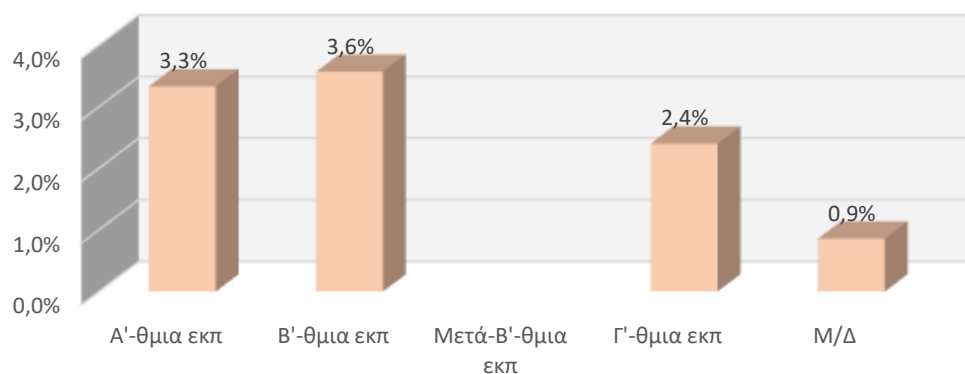
Το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων και των νέων 15-30 χρονών που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13 ή 14 χρονών και η σχετικότητα μεταξύ τους φαίνονται στους επόμενους πίνακες και γραφήματα.

Πίνακας 18: Μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών

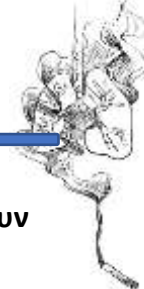
Μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών	Έρευνα – Δείγμα (n)	Άτομα Περίπτωσης	% Δείγματος n/1456	% Περίπτωσης
A'-θμια εκπαίδευση	12	0	0,8%	0,0%
B'-θμια εκπαίδευση	201	4	13,8%	2,0%
Μετά-B'-θμια εκπαίδευση	989	28	67,9%	2,8%
Γ'-θμια εκπαίδευση	199	5	13,7%	2,5%
M/Δ	55	0	3,8%	0,0%
Σύνολο περιπτώσεων	1456	37	100,0%	2,5%

Γράφημα 44: Μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών**Πίνακας 19: Μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων των νέων που καπνίζουν από 13-14 χρονών**

Μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών	Έρευνα – Δείγμα (n)	Άτομα Περίπτωσης	% Δείγματος n/1450	% Περίπτωσης
A'-θμια εκπ	90	3	8,1%	3,3%
B'-θμια εκπ	420	15	40,5%	3,6%
Μετά-B'-θμια εκπ	0	0	0,0%	0,0%
Γ'-θμια εκπ	707	17	45,9%	2,4%
M/Δ	233	2	5,4%	0,9%
Σύνολο	1450	37	100,0%	2,6%

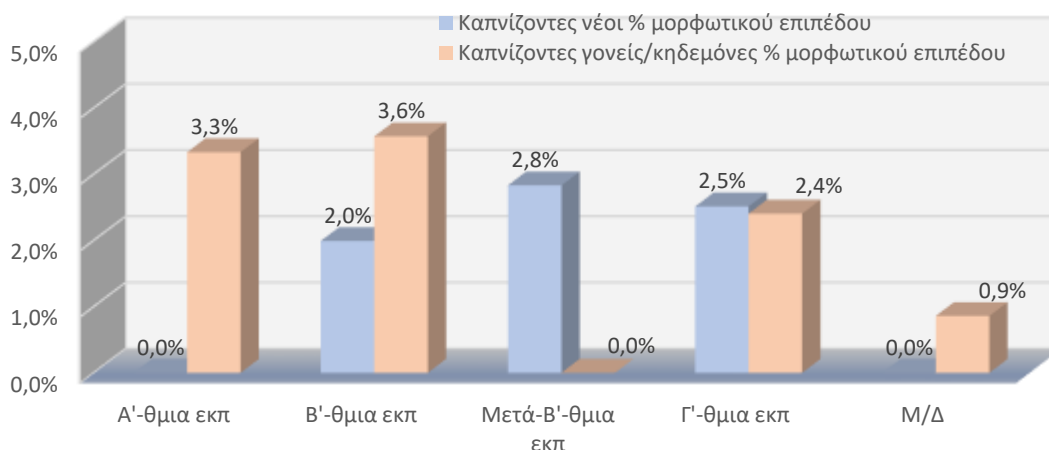
Γράφημα 45: Μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων των νέων που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Σημείωση: Στους γονείς/κηδεμόνες δεν ελέγχθηκε το επίπεδο Μετά-B'-θμιας εκπαίδευσης, γιατί δεν εμφανίζεται.

Διπλό γράφημα μορφωτικού επιπέδου γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν από 13-14 ετών

Τόσο από τα επιμέρους όσο και από το συνδυασμένο γράφημα δεν εξάγεται κάποιο ασφαλές συμπέρασμα για σχέση μορφωτικού επιπέδου και καπνίσματος ανηλίκων κάτω των 14 ετών και τούτο διότι, για τους νέους 15-30 ετών που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 13-14 χρόνια τους, φαίνεται πως κανείς τους δεν έχει (σήμερα) ούτε το κατώτερο μορφωτικό επίπεδο της Α'-θμιας εκπαίδευσης αλλά ούτε και το ανώτερο των Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών πτυχίων. Η συγκέντρωση όλη γίνεται στις ενδιάμεσες εκπαιδευτικές βαθμίδες, γεγονός που δεν δικαιολογεί ούτε ομόρροπη ούτε αντίρροπη συσχέτιση. Αντίθετα, γονείς/κηδεμόνες των νέων υπάρχουν και στις δυο ακραίες βαθμίδες εκπαίδευσης.

Γράφημα 46: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν από 13-14 ετών

Εθιστικότητα του καπνίσματος στους νέους που καπνίζουν από τα 13-14 χρόνια τους

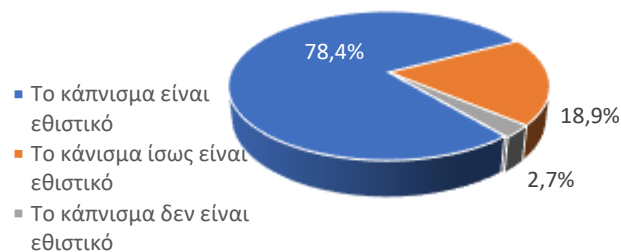
Είδαμε πως τα δυο παιδιά που ξεκίνησαν να καπνίζουν πριν τα 10 χρόνια τους δεν πιστεύουν ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό και από τα παιδιά που άρχισαν στα 11-12 χρόνια τους, τρεις νέοι πιστεύουν ότι είναι εθιστικό και δυο ότι δεν είναι.

Στον επόμενο πίνακα δίνουμε την κατανομή των απόψεων των παιδιών που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 13-14 σχετικά με την εθιστικότητα του καπνίσματος.

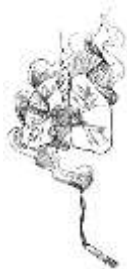
Είναι εμφανής η άποψη των νέων που ξεκίνησαν 13-14 χρονών για το κάπνισμα για την εθιστικότητα του καπνίσματος, 8 νέοι στους 10 πιστεύουν ότι είναι εθιστικό και 2 στους 10 ότι ίσως είναι, ενώ είναι ελάχιστοι, 3 στους 100 αυτοί που πιστεύουν ότι δεν είναι²⁶.

Η εμπειρία των παιδιών που καπνίζουν από 13-14 χρονών είναι πολύ σημαντική.

Είναι εθιστικό το κάπνισμα;	% περιπτώσεων
Το κάπνισμα είναι εθιστικό	78,4%
Το κάπνισμα ίσως είναι εθιστικό	18,9%
Το κάπνισμα δεν είναι εθιστικό	2,7%
Σύνολο	100,0%

²⁶ Ο ένας (στους 37) που πιστεύει ότι δεν είναι εθιστικό, ξεκίνησε από περιέργεια, καπνίζει ένα πακέτο των 20 τσιγάρων την ημέρα, θέλει να το κόψει, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα και τέλος, νοιώθει ότι η υγεία του έχει επιβαρυνθεί πάρα πολύ.

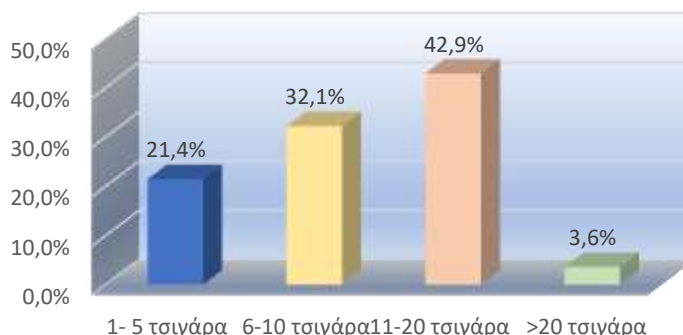

Καπνική ένταση (ποσότητα) των νέων που ξεκίνησαν από 13-14 χρονών

Είδαμε ότι οι δυο νέοι που καπνίζουν από πριν γίνουν 10 ετών, καπνίζουν πάνω από 2 πακέτα την ημέρα (σήμερα που είναι 15 και 18 χρονών αντίστοιχα), και, από τους 5 νέους που καπνίζουν από 11-12 ετών, (σήμερα 15, 18, 19 και δυο 20 χρονών), οι 2 καπνίζουν από 2 πακέτα την ημέρα και οι άλλοι 3 καπνίζουν 2-5 τσιγάρα την εβδομάδα.

Όσον αφορά τους νέους που καπνίζουν από τα 13-14 χρόνια τους, η κατανομή της ποσότητας των τσιγάρων που καπνίζουν την ημέρα φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα, από τα οποία βλέπουμε ότι ο μεγάλος όγκος των νέων (42,9% ή περισσότεροι από 4 στους 10) καπνίζει 11-20 τσιγάρα την ημέρα και ακολουθεί η ομάδα των καπνιστών 6-10 τσιγάρα την ημέρα (32,1% ή 3 στους 10 νέους). Το γεγονός ότι οι περισσότεροι (96,4%) καπνίζουν λιγότερα από 20 τσιγάρα δεν αποτελεί άλλοθι ούτε δικαιώση, σύμφωνα με μελέτες που έχουν δημοσιευθεί²⁷.

Ποσότητα τσιγάρων που καπνίζουν την ημέρα οι νέοι από τα 13-14 χρόνια τους	Έρευνας %
1- 5 τσιγάρα	21,4%
6-10 τσιγάρα	32,1%
11-20 τσιγάρα	42,9%
>20 τσιγάρα	3,6%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

²⁷ Smoking only about one cigarette per day carries a risk of developing coronary heart disease and stroke much greater than expected: around half that for people who smoke 20 per day. No safe level of smoking exists for cardiovascular disease. Smokers should aim to quit instead of cutting down to significantly reduce their risk of these two common major disorders. <https://www.bmj.com/content/360/bmj.j5855> (11-Dev - 2017)

Συμπεράσματα στα Ελληνικά:

Υπάρχουν πολλές μελέτες που αναφέρονται στην επίδραση της υγείας από το κάπνισμα σε σχέση με την ποσότητα τσιγάρων που καπνίζει το άτομο την ημέρα.

Μια αξιολόγηση 55 δημοσιευμάτων από 141 μελέτες, η οποία δημοσιεύθηκε στον επιστημονικό διαδικτυακό τόπο BMJ, ανατρέπει αυτά που θεωρούσαμε ότι ισχύουν.

Έτσι, ακόμα και το κάπνισμα ενός τσιγάρου την ημέρα φέρει τον κίνδυνο για καρδιακή προσβολή και εγκεφαλικό, ο οποίος είναι πολύ μεγαλύτερος από ό,τι αναμενόταν – περίπου το μισό από εκείνον που διατρέχουν όσοι καπνίζουν 20 τσιγάρα την ημέρα.

«Αυτό σημαίνει ότι οι εκείνοι που καπνίζουν δεν θα πρέπει απλώς να το μειώσουν – θα πρέπει να θέσουν ως στόχο να κόψουν το κάπνισμα εντελώς», επισημαίνει ο κύριος συντάκτης του άρθρου, καθηγητής Allan Hackshaw, από το Cancer Research UK και UCL Cancer Trials Centre, University College London.

«Δεν υπάρχει επίπεδο ασφαλείας στο κάπνισμα!»

Οι ερευνητές βρήκαν ότι όσοι άνδρες καπνίζουν ένα τσιγάρο την ημέρα διατρέχουν 46% κίνδυνο εμφάνισης καρδιακής νόσου και 41% κίνδυνο για εγκεφαλικό σε σχέση με το κάπνισμα 20 τσιγάρων ημερησίως. Οι γυναίκες που καπνίζουν ένα τσιγάρο την ημέρα διατρέχουν κίνδυνο κατά 31% και 34% αντίστοιχα.

Από την άλλη, σε σύγκριση με ανθρώπους που δεν καπνίζουν, οι γυναίκες που καπνίζουν περίπου ένα τσιγάρο την ημέρα διατρέχουν 57% περισσότερο κίνδυνο για καρδιακές παθήσεις και 31% για εγκεφαλικό. Για τους άνδρες το αντίστοιχο ποσοστό είναι 48% και 25%, σε σχέση με μη καπνιστές.

Τα καλά νέα, ωστόσο, όπως αναφέρουν οι ερευνητές, είναι ότι κατά ένα μεγάλο ποσοστό μειώνεται ο κίνδυνος για καρδιακή νόσο και εγκεφαλικό λίγα μόλις χρόνια μετά το κόψιμο του καπνίσματος.

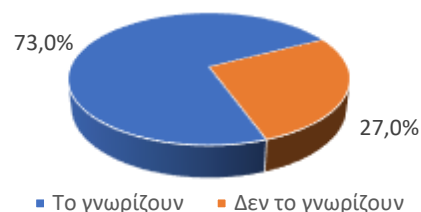
Πηγή: <http://www.indepanalysis.gr/ta-nea-mas/kapnisma-ygeia> και [Sci-news](http://www.sci-news.com)

Γνώση των γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των νέων

Στον επόμενο πίνακα και γράφημα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι γονείς/κηδεμόνες (73,0%) γνωρίζουν ότι τα παιδιά τους καπνίζουν από αυτήν την τόσο μικρή ηλικία. Ειδικοί επιστήμονες πρέπει να δώσουν συμβουλές και οδηγίες για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών εις γνώση των γονέων/κηδεμόνων	Έρευνας
	%
Το γνωρίζουν	73,0%
Δεν το γνωρίζουν	27,0%
Σύνολο	100,0%

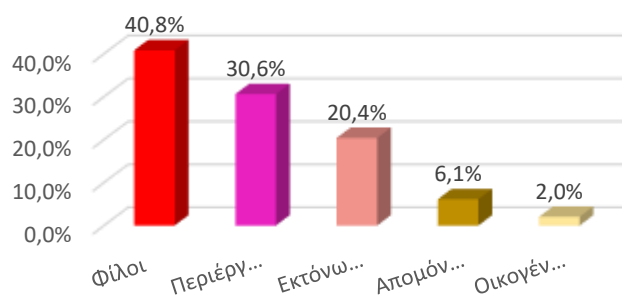

Λόγοι που άρχισαν οι νέοι να καπνίζουν στα 13-14 χρόνια τους

Οι λόγοι που ξεκίνησαν να καπνίζουν είναι διάφοροι, αναφέρουμε όσους οι ίδιοι οι νέοι κατέγραψαν: Φίλοι, Περιέργεια, Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/νευρικότητας), Απομόνωση, Οικογένεια. Θα δούμε σε κάθε περίπτωση επιμέρους χαρακτηριστικά των νέων.

Σημείωση 1: επειδή κάποιοι νέοι δήλωσαν περισσότερους από έναν λόγους το άθροισμα των απαντήσεων είναι μεγαλύτερο από το πλήθος των νέων.

Λόγοι που καπνίζουν οι νέοι 13-14 χρονών	
Φίλοι	40,8%
Περιέργεια	30,6%
Εκτόνωση άγχους/νευρικότητας	20,4%
Απομόνωση	6,1%
Οικογένεια	2,0%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

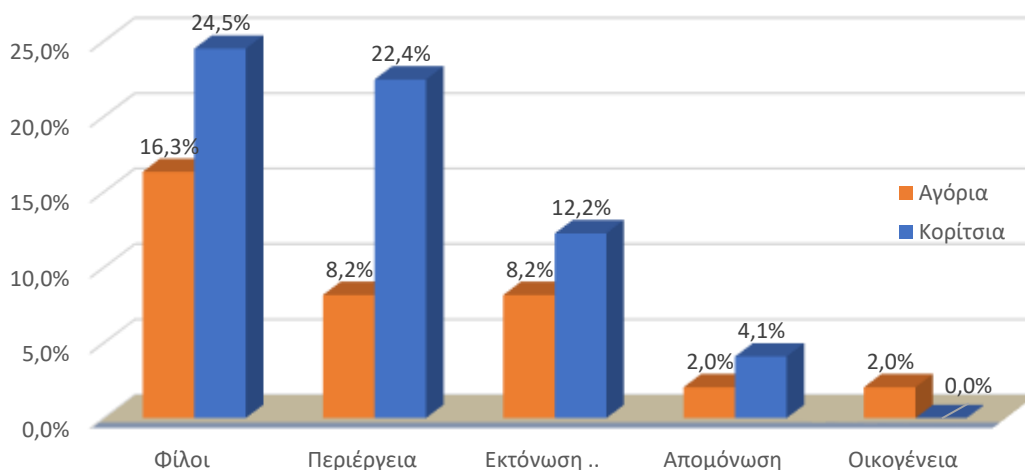
Αν αναλύσουμε τα στοιχεία ως

προς το φύλο του δείγματος (υπήρχαν **15** αγόρια και **22** κορίτσια 13-14 ετών) παρατηρούμε ότι τα κορίτσια είναι πιο επιρρεπή στις προκλήσεις της περιέργειας (στήλες 7 και 8: τα κορίτσια παρασύρονται στο κάπνισμα κατά 87,3% περισσότερο από τα αγόρια από λόγους περιέργειας). Στις άλλες περιπτώσεις η συμπεριφορά και των δυο φύλων είναι όμοια.

Σημείωση 2: Στην περίπτωση της Απομόνωσης τα κορίτσια είναι περισσότερα των αγοριών και αντίθετα στην περίπτωση της Οικογένειας τα αγόρια είναι περισσότερα των κοριτσιών. Επειδή όμως ο πληθικός αριθμός των ατόμων είναι πολύ μικρός δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ως στατιστικά αποδεκτά τα αποτελέσματα.

Πίνακας 20: Λόγοι που καπνίζουν οι νέοι 13-14 χρονών ως προς το φύλο

Λόγοι που καπνίζουν οι νέοι 13-14 χρονών ως προς το φύλο	Άτομα			% ως προς τους λόγους		% στο φύλο	
	Περιπτώσεων	Αγόρια	Κορίτσια	Αγόρια	Κορίτσια	Αγόρια 15 άτομα	Κορίτσια 22 άτομα
1	2	3	4	Στλ3/49	στλ4/49	στλ3/15	Στλ4/22
Φίλοι	20	8	12	16,3%	24,5%	53,3%	54,5%
Περιέργεια	15	4	11	8,2%	22,4%	26,7%	50,0%
Εκτόνωση ..	10	4	6	8,2%	12,2%	26,7%	27,3%
Απομόνωση	3	1	2	2,0%	4,1%	6,7%	9,1%
Οικογένεια	1	1	0	2,0%	0,0%	6,7%	0,0%
Σύνολο περιπτώσεων	49	18	31	36,7%	63,3%	-----	-----

Γράφημα 51: Λόγοι που καπνίζουν οι νέοι 13-14 χρονών ως προς το φύλο

Σημείωση 3: Το άθροισμα των περιπτώσεων είναι μεγαλύτερο από το πλήθος των νέων γιατί ένας νέος μπορούσε να δηλώσει περισσότερους από έναν λόγους, π.χ. 15 αγόρια δήλωσαν 18 λόγους και τα 22 κορίτσια δήλωσαν 31 λόγους.

Στα επόμενα αναλύουμε τις λόγους που καπνίζουν οι νέοι 15-30 χρονών.

Φίλοι (20 περιπτώσεις, 40,8%)

8 αγόρια και 12 κορίτσια, 15-30 ετών, με γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων, τα ίδια διαφόρων μορφωτικών επιπέδων, το 80% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό και το 20% πως ίσως είναι εθιστικό, καπνίζει διάφορες ποσότητες με κύρια (50%) τα 11-20 τσιγάρα την ημέρα, το (43%) θεωρεί ότι ελέγχει πολύ καλά το κάπνισμα, το 47,4% θέλει να το "κόψει" το 52,6% δεν θέλει να το "κόψει", το 57,9% προσπάθησε να το "κόψει", το 36,8% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του **αρκετά** και άλλο ένα 36,8% ότι έχει επιβαρυνθεί **πολύ έως πάρα πολύ**.

Περιέργεια (15 περιπτώσεις, 30,0%)

4 αγόρια και 11 κορίτσια, 15-29 ετών, με γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων, τα ίδια διαφόρων μορφωτικών επιπέδων, το 80% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, καπνίζει διάφορες ποσότητες με κύρια (50%) τα 11-20 τσιγάρα την ημέρα, το (43%) θεωρεί ότι ελέγχει πολύ καλά το κάπνισμα, το 66,7% δεν θέλει να το "κόψει", το 50% προσπάθησε να το "κόψει", το 47% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του **αρκετά**.

Τρόπος εκτόνωσης άγχους/ νευρικότητας (10 περιπτώσεις, 20,0%)

4 αγόρια και 6 κορίτσια, 16-22 ετών, με γονείς/κηδεμόνες Β-θμιας και Γ'-θμιας εκπαίδευσης, τα ίδια Β-θμιας, Μετα-Β'-θμιας και Γ'-θμιας εκπαίδευσης, το 80% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό και το 20% πως ίσως είναι εθιστικό, καπνίζει διάφορες ποσότητες με κύρια (50%) τα 6-10 τσιγάρα την ημέρα, το (50%) θεωρεί ότι ελέγχει αρκετά καλά το κάπνισμα, το 11,1% θέλει να το "κόψει" το 88,9% δεν θέλει να το "κόψει", το 70,0% προσπάθησε να το "κόψει", το 50,0% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του **αρκετά** και άλλο ένα 20,0% ότι έχει επιβαρυνθεί **πολύ έως πάρα πολύ**.

Απομόνωση (4 περιπτώσεις, 8,0%)

Κοπέλα, 22 ετών, γονείς/κηδεμόνας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Μετα-Β'-θμιας εκπαίδευσης, η ίδια πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι ίσως εθιστικό, ξεκίνησε 13 χρονών, καπνίζει 5-6 τσιγάρα την ημέρα, θεωρεί ότι ελέγχει πολύ καλά το κάπνισμα το οποίο έχει **ελάχιστα** επιβαρύνει την υγεία της. Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".

Οικογένεια (1 περίπτωση, 2,0%)

Αγόρι, 18 ετών, γονείς/κηδεμόνας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Μετα-Β'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 13 χρονών, καπνίζει 5-10 τσιγάρα την ημέρα, θεωρεί ότι ελέγχει ελάχιστα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει **αρκετά** την υγεία του. Δεν προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".

Επιβάρυνση της υγείας από το κάπνισμα των νέων που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Οι πληροφορίες για τις αρνητικές επιπτώσεις του καπνίσματος είναι πολλές και διαδίδονται με όλους τους δυνατούς τρόπους. Κανείς δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι δεν τις γνωρίζει, ιδιαίτερα οι νέοι λόγω της ενημέρωσης από τη σχεδόν απόλυτη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών (99,8% των νέων 15-30 ετών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές, δείτε το ΤΕΥΧΟΣ ΙV), επιπλέον όλα τα καπνικά προϊόντα αναγράφουν τις συνέπειες του καπνίσματος. Είναι χρήσιμο λοιπόν να δούμε αν οι νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 13-14 χρόνια τους έχουν υποστεί επιβαρύνσεις στην υγεία τους και πόσο σοβαρές είναι.

Η κατανομή των επιβαρύνσεων φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα.

Επιβάρυνση	Περιπτώσεις
Καθόλου	0,0%
Ελάχιστα	19,4%
Αισθητά	13,9%
Αρκετά	38,9%
Πολύ	16,7%
Πάρα πολύ	11,1%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

Γράφημα 52: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που καπνίζουν από τα 13-14 χρόνια τους

Από τον πίνακα της κατανομής και το γράφημα βλέπουμε ότι **ό-**

λοι οι νέοι θεωρούν ότι η υγεία τους "κάτι έπαθε" επειδή καπνίζουν από 13-14 χρονών.

Η επιβάρυνση της υγείας από "Αρκετά" έως και "Πάρα πολύ" είναι σημαντική στο 66,7% και "Αισθητή" στο 13,9%. Άρα το 80,6% έχει υποστεί τουλάχιστο "Αισθητή" επιβάρυνση της υγεία του. Η πολιτεία και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να αφυπνιστούν και να λάβουν, τα ενδεικνυόμενα μέτρα, για τη μείωση του φαινομένου του καπνίσματος.

Προφίλ νέων που καπνίζουν από 13-14 χρονών και η υγεία τους επιβαρύνθηκε "Πολύ" ή "Πάρα πολύ"

Τριάντα επτά νέοι δήλωσαν ότι ξεκίνησαν το κάπνισμα από τα 13-14 χρόνια τους και ξεχωρίσαμε πέντε περιπτώσεις που παρουσιάζουμε στα επόμενα.

Μια κοπέλα, 18 χρονών σήμερα, φοιτήτρια, με γονείς/κηδεμόνες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ξεκίνησε το κάπνισμα στα 14 χρόνια της, καπνίζει 2-5 τσιγάρα την ημέρα, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει", και δηλώνει ότι **η υγεία της έχει επιβαρυνθεί πάρα πολύ.**

Τέσσερις νέοι, τρία κορίτσια και αγόρι, τρεις φοιτητές και ένας Μετά-Β'-θμιας εκπαίδευσης, με γονείς/κηδεμόνες Α'-θμιας, Β'-θμιας και Γ'-θμιας εκπαίδευσης, 19-23 χρονών σήμερα, ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 14 χρόνια τους, 3 (75%) καπνίζουν 10-20 τσιγάρα την ημέρα, 4 (80%) πιστεύουν ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, 2 προσπάθησαν να το "κόψουν", 2 θέλουν να το "κόψουν", 3 (75%) **δηλώνουν "Πολύ" επιβάρυνση της υγείας τους και το (25%) δηλώνει "Πάρα πολύ".**

Έλεγχος του καπνίσματος από τους νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Οι νέοι που καπνίζουν από τόσο μικρή ηλικία αναφέρουν διάφορα επίπεδα ελέγχου της καπνικής τους εξάρτησης. Επικρατούσα τιμή είναι η "Αρκετά καλός" έλεγχος με 28,6% των δηλώσεων με δεύτερη την τιμή "Πολύ καλός" με 22,9% και ακολουθεί η τιμή "Απόλυτος" έλεγχος με 20,0%.

Πίνακας 21: Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών	% περιπτώσεων
Καθόλου	0,0%
Ελάχιστος	8,6%
Μέτριος	20,0%
Αρκετά καλός	28,6%
Πολύ καλός	22,9%
Απόλυτος	20,0%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

Γράφημα 53: Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Αν ομαδοποιήσουμε τις περιπτώσεις έχουμε "Καθόλου έως Ελάχιστος" 8,6%, "Μέτριος έως Αρκετά καλός" 48,6% και "Πολύ καλός έως Απόλυτος" 42,9%. Αν οι εκτιμήσεις των νέων είναι αντικειμενικές τότε υπάρχουν αρκετές πιθανότητες και ελπίδες με κατάλληλη διαχείριση να μειώσουν αν όχι να διακόψουν το κάπνισμα.

Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών	
"Καθόλου", "Ελάχιστος"	8,6%
"Μέτριος" και "Αρκετά καλός"	48,6%
"Πολύ καλός" και "Απόλυτος"	42,9%
Σύνολο απαντήσεων	100,1%

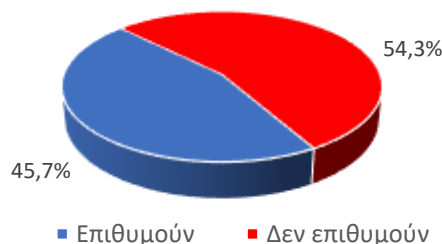
Γράφημα 54: Συνεπτυγμένος έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών**Επιθυμία διακοπής του καπνίσματος από τους νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών**

Αρκετοί νέοι εξέφρασαν την επιθυμία τους να διακόψουν το κάπνισμα, περισσότεροι όμως δήλωσαν ότι δεν θέλουν να το κάνουν.

Η κατανομή εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Επιθυμία διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών	
Επιθυμούν	45,7%
Δεν επιθυμούν	54,3%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

Παρατηρούμε πως οι νέοι που δεν θέλουν να σταματήσουν το κάπνισμα υπερτερούν κατά 20% περίπου των νέων που θέλουν. Πιθανόν να οφείλεται στο ότι δεν έχουν ακόμα επιβεβαιώσει την ωριμότητά τους και στον ανταγωνισμό που αναπτύσσεται μεταξύ τους. Αυτό μας οδηγεί πάντως στην περαιτέρω έρευνα των λόγων και αιτιών που συμβαίνει αυτό. Η συγκριτική ανάλυση διαφόρων παραμέτρων δίδεται στους επόμενους πίνακες και γραφήματα.

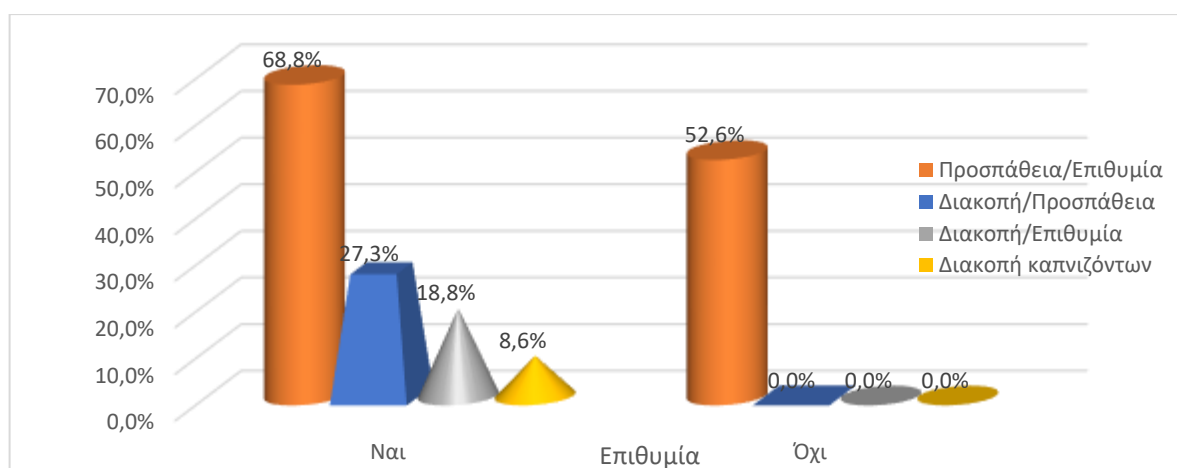
Προσπάθεια διακοπής του καπνίσματος από τους νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Αρκετοί νέοι δήλωσαν ότι προσπάθησαν να διακόψουν το κάπνισμα (όμως είτε δεν τα κατάφεραν όλοι, είτε ενσυνείδητα το ξανάρχισαν) άλλοι όμως δήλωσαν ότι δεν θέλουν ούτε να προσπαθήσουν.

Η κατανομή δίδεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 22: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών	Επιθυμία Διακοπής	Προσπάθεια/Επιθυμία	Επιτυχία/Προσπάθεια	Επιτυχία/Επιθυμία	Επιτυχία/Καπνίζοντες
Επιθυμία	45,7%	68,8%	27,3%	18,8%	8,6%
Μη Επιθυμία	54,3%	52,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	60,0%	14,3%	8,6%	8,6%

Γράφημα 56: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών

Παρατηρούμε ότι το 45,7% των νέων που άρχισαν το κάπνισμα στα 13-14 χρόνια τους επιθυμούσαν διακοπή και το 54,3% δεν επιθυμούσαν.

Το 68,8% των νέων που **επιθυμούσαν** να διακόψουν το κάπνισμα (είναι το 45,7% αυτών που καπνίζουν), προσπάθησε να το διακόψει και από αυτό το 27,3%, δηλαδή το **18,8% αυτών που το ήθελαν και προσπάθησαν να το κόψουν, το κατάφεραν**. Το ποσοστό αυτό είναι το 8,6% αυτών που κάπνιζαν.

Το 52,6% των νέων που **δεν επιθυμούσαν** να το διακόψουν (είναι το 54,3% αυτών που κάπνιζαν), προσπάθησε να το διακόψει από αυτούς κανείς, δεν τα κατάφερε. Ίσως επειδή δεν το επιθυμούσε δεν προσπάθησε όσο σοβαρά θα έπρεπε.

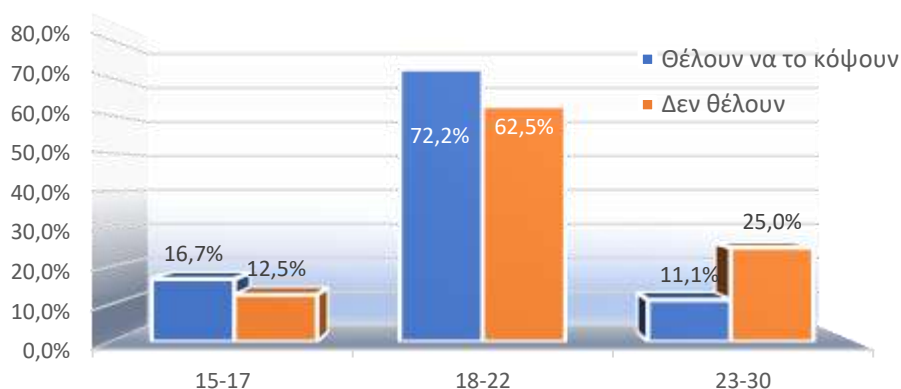
Στο σύνολο των νέων που καπνίζουν από τα 13-14 χρόνια τους το 60,0% προσπάθησε και από αυτούς το 14,3% ή **το 8,6% των νέων που καπνίζουν από τα 13-14 χρόνια τους το κατάφερε**. Το ποσοστό αυτό ενώ φαίνεται μικρό θεωρούμε ότι είναι σεβαστό και πρέπει να ενισχυθούν οι προσπάθειες των αρμοδίων για να αυξηθεί σε όλους τους καπνιστές.

Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς τη σημερινή ηλικία τους

Από τον παρακάτω πίνακα και το γράφημα φαίνεται πως η **προσπάθεια των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών για να το διακόψουν και αυτών που δεν προσπάθησαν, δεν "παίζει" κάποιο στατιστικά σημαντικό ρόλο ως προς τη σημερινή ηλικία τους**, γιατί αν σε κάποια ηλικία αυξάνεται η επιθυμία διακοπής του καπνίσματος, στην ίδια ηλικία μπορεί να αυξάνεται και η επιθυμία μη διακοπής.

Πίνακας 23: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς τη σημερινή ηλικία τους

Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς τη σημερινή ηλικία τους		
Σημερινή ηλικία	Προσπάθησαν να το "κόψουν"	Δεν προσπάθησαν να το "κόψουν"
15-17	16,7%	12,5%
18-22	72,2%	62,5%
23-30	11,1%	25,0%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	100,0%

Γράφημα 57: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς την ηλικία τους

Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς τον λόγο που καπνίζουν

Στην περίπτωση των λόγων καπνίσματος παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει καμιά συσχέτιση μεταξύ αυτών που θέλουν και δεν θέλουν να το "κόψουν" ως προς τον λόγο που το ξεκίνησαν. Αν κάποιος λόγος επηρεάζει έναν νέο για να διακόψει το κάπνισμα δεν σημαίνει ότι επηρεάζει και άλλον να μην το διακόψει ή αντίθετα.

Παρατηρούμε ότι οι "φίλοι" δεν είναι ισχυρά σταθερή οντότητα με την έννοια ότι υπάρχει μεγάλη απόκλιση αυτών που θέλουν να το "κόψουν" και αυτών που δεν θέλουν ($56,3\%/25,8\% = 356,3\%$),

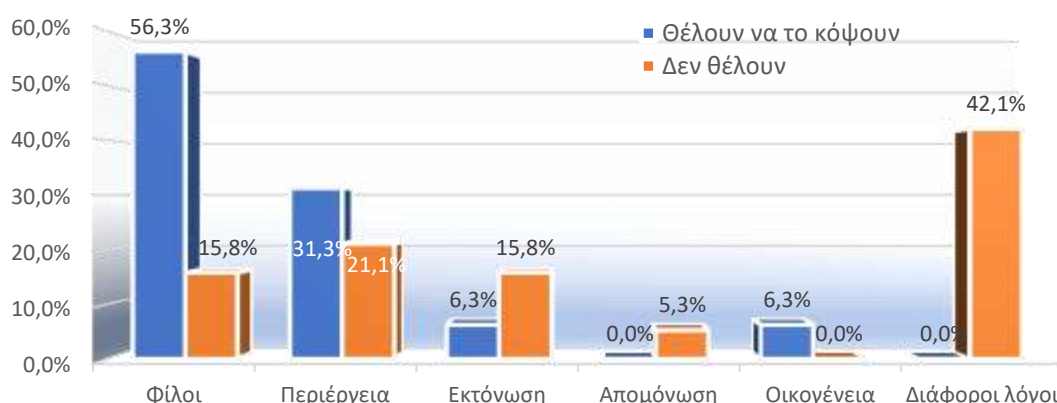
δηλαδή αυτοί που θέλουν να το "κόψουν" είναι το 356% αυτών που δεν θέλουν. Το αυτό με μικρότερη απόκλιση συμβαίνει και στην περίπτωση της "Περιέργειας" που αυτοί που θέλουν να το "κόψουν" είναι το 148,3% αυτών που δεν θέλουν. Αυτό μπορεί να αποδοθεί σε ένδειξη κορεσμού του αιτίου. Οι νέοι έκριναν ότι αφενός το κάπνισμα που συνέστηναν οι φίλοι δεν είναι καλό αφετέρου ικανοποίησαν την περιέργειά τους και πιθανότατα δεν τους άρεσε και τώρα θέλουν να απομακρυνθούν από μια κακή συνήθεια.

Το αντίθετο όμως συμβαίνει στην περίπτωση της "Εκτόνωσης άγχους και νευρικότητας" όπου αυτοί που θέλουν να το "κόψουν" είναι το 39,9% αυτών που δεν θέλουν, ή, αυτοί που δεν θέλουν είναι το 250,8% αυτών που θέλουν. Αυτό σημαίνει πως **οι νέοι θεωρούν ότι το κάπνισμα βοηθά στην εκτόνωσης άγχους και νευρικότητας**". Το ίδιο παρατηρούμε και στην περίπτωση της "Απομόνωσης", όπου **κανείς δεν δήλωσε ότι θέλει να το διακόψει** ενώ 5,3% δήλωσαν πως δεν θέλουν να το διακόψουν. Και οι δυο αυτοί λόγοι αναφέρονται σε ψυχολογικούς παράγοντες και υπάρχουν ειδικοί επιστήμονες να τους ερμηνεύσουν.

Τέλος, άξιο παρατήρησης είναι το γεγονός ότι από όσους νέους επικαλούνται οικογενειακούς λόγους **κανείς δεν δήλωσε ότι δεν θέλει να το διακόψει** γεγονός που σημαίνει ότι οι οικογενειακοί λόγοι, έστω και σε λίγους νέους (6,3%) δεν θεωρούνται ισχυροί και μπορεί να αναιρεθούν. Τα ευρήματα αυτά πρέπει να ερευνηθούν περαιτέρω από ειδικούς επιστήμονες.

Πίνακας 24: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών ως προς τους λόγους έναρξης του καπνίσματος

	Θέλουν να το "κόψουν"	Δεν θέλουν
Φίλοι	56,3%	15,8%
Περιέργεια	31,3%	21,1%
Εκτόνωση	6,3%	15,8%
Απομόνωση	0,0%	5,3%
Οικογένεια	6,3%	0,0%
Διάφοροι λόγοι	0,0%	42,1%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	100,0%

Γράφημα 58: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών ως προς τους λόγους έναρξης του καπνίσματος

Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς τις επιπτώσεις στην υγεία τους

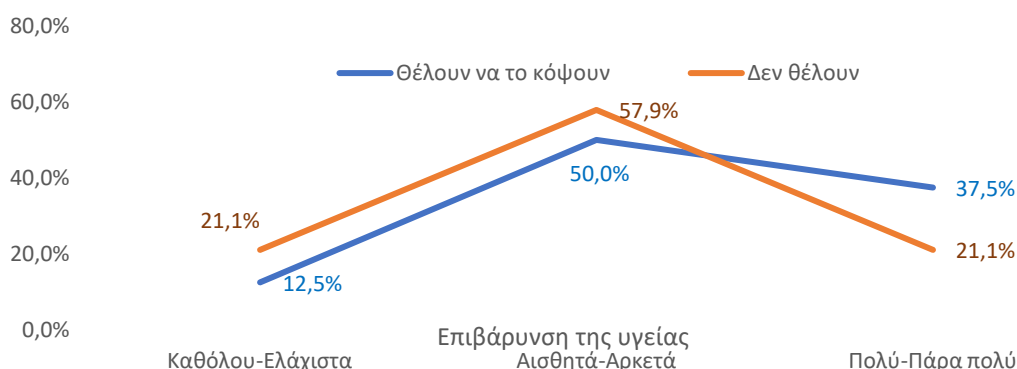
Θα περίμενε κάποιος να δει ότι αυξάνονται αυτοί που **θέλουν** διακόψουν το κάπνισμα όσο επιβαρύνεται η υγεία τους και αντίθετα, αυτοί που **ΔΕΝ θέλουν** να το διακόψουν, να μειώνονται ή να μένουν σταθερά. Όπως φαίνεται στους δυο επόμενους πίνακες και στο γράφημα, αυτό δεν συμβαίνει ακριβώς. Ας δούμε πιο αναλυτικά τα ευρήματα.

- Οι νέοι που **θέλουν να το "κόψουν"** και ξεκίνησαν το κάπνισμα πολύ μικροί, 13-14 χρονών και τώρα είναι 15 έως 30 χρονών, παρατηρούμε ότι αυξάνονται μεν από 12,5% στην περίπτωση της "Καθόλου - Ελάχιστα" επιβάρυνσης της υγείας τους σε 50,0% στις περιπτώσεις "Αισθητά-Αρκετά" αλλά στη συνέχεια μειώνονται στο 37,5% στις περιπτώσεις πολύ μεγάλης επιβάρυνσης όπως "Πολύ - Πάρα πολύ". Αυτό είναι οξύμωρο. Ίσως "τρομάζουν" και φοβούνται μέχρι την περίπτωση της "Αισθητά έως Αρκετά" επιβάρυνσης που παρατηρείται σχετικά νωρίς, στη συνέχεια όμως, ή εξοικειώνονται με το γεγονός ότι τα συμπτώματα είναι σταθερά τα ίδια για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα ή ο εθισμός είναι πολύ ισχυρός ή τους δημιουργείται η εντύπωση ότι μπορούν να ελέγξουν απόλυτα το κάπνισμα.
- Στην περίπτωση των νέων που **ΔΕΝ θέλουν να το "κόψουν"**, τα ευρήματα δεν ακολουθούν επίσης λογική εξήγηση. Ενώ θα έπρεπε να μειώνονται όσο αυξάνει η επιβάρυνση της υγείας τους, παρατηρείται μια παράλληλη πορεία με αυτήν των νέων που θέλουν να το κόψουν μέχρι και την "Αρκετή" επιβάρυνση με πολύ μεγάλη έξαρση (57,9%) στην περίπτωση της "Αισθητά - Αρκετά" επιβαρυσμένης υγείας και μετά μειώνονται στο 21,1% στις περιπτώσεις πολύ μεγάλης επιβάρυνσης όπως "Πολύ - Πάρα πολύ". Αυτό είναι οξύμωρο επίσης. Πιθανόν να έχουν την εντύπωση ότι μπορούν να ελέγξουν απόλυτα το κάπνισμα.

Είναι πάντως πολύ πιθανόν και στις δυο περιπτώσεις ο εθισμός να τους καθιστά δέσμιους του καπνίσματος

Πίνακας 25: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς την επίδραση του καπνίσματος στην υγεία τους

Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς την επίδραση του καπνίσματος στην υγεία τους			Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς την επίδραση του καπνίσματος στην υγεία τους		
Επηρεασμός	Θέλουν να το "κόψουν"	Δεν θέλουν να το "κόψουν"	Επηρεασμός (ομαδοποίηση)	Θέλουν να το "κόψουν" %	Δεν θέλουν να το "κόψουν"
Καθόλου	0,0%	0,0%	Καθόλου έως Ελάχιστα	12,5%	21,1%
Ελάχιστα	12,5%	21,1%	Αισθητά έως Αρκετά	50,0%	57,9%
Αισθητά	25,0%	5,3%	Πολύ έως Πάρα πολύ	37,5%	21,1%
Αρκετά	25,0%	52,6%	Σύνολο	100,0%	100,0%
Πολύ	25,0%	10,5%			
Πάρα πολύ	12,5%	10,5%			
Σύνολο	100,0%	100,0%			

Γράφημα 59: Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 13-14 χρονών, ως προς την επίδραση του καπνίσματος στην υγεία τους

Από τον παραπάνω 2^ο πίνακα φαίνεται ότι στην περίπτωση της επιβάρυνσης της υγείας "Πολύ" έως "Πάρα πολύ" αυτοί που θέλουν να το "κόψουν" είναι το 178% αυτών που δεν θέλουν (37,5% έναντι 21,1%) σε αντίθεση με τις άλλες δυο κλίμακες όπου αυτοί που θέλουν να το κόψουν είναι το 59,2% και το 86,3% αντίστοιχα, δηλαδή είναι λιγότεροι.

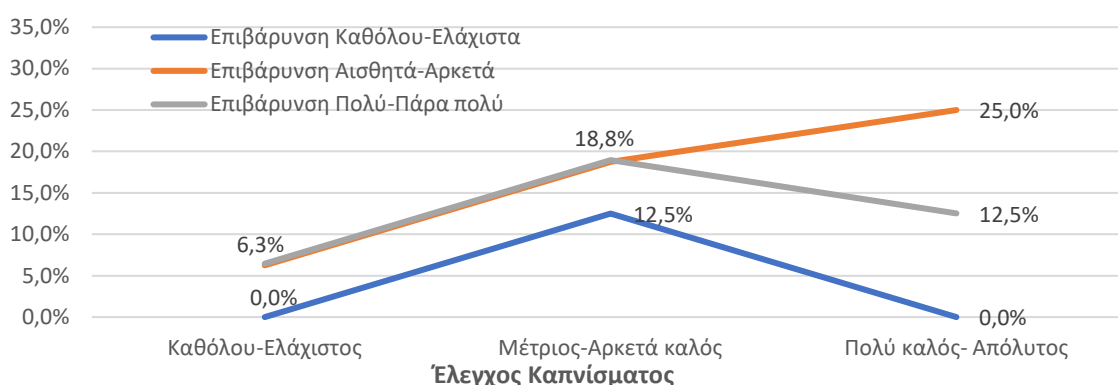

Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών και θέλουν ή δεν θέλουν να σταματήσουν το κάπνισμα σε σχέση με την ικανότητα ελέγχου και την επιβάρυνση της υγείας τους

Οι κατανομές των νέων που θέλουν και δεν θέλουν να διακόψουν το κάπνισμα σε σχέση με την ικανότητα ελέγχου της διακοπής τους και την επιβάρυνση της υγείας τους φαίνονται στους επόμενους δυο πίνακες και στα αντίστοιχα γραφήματα.

Πίνακας 26: Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών και ΘΕΛΟΥΝ να διακόψουν το κάπνισμα, ως προς την επιβάρυνση της υγείας τους και την ικανότητα ελέγχου του καπνίσματος

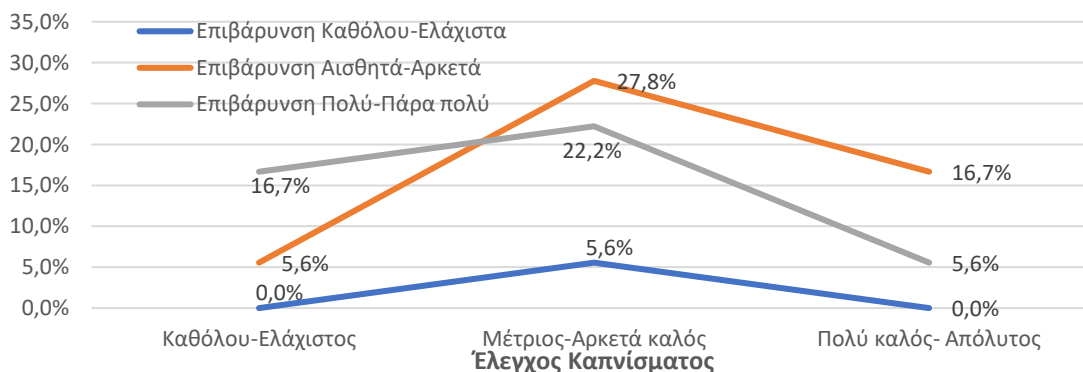
ΘΕΛΟΥΝ να διακόψουν το κάπνισμα Επιβάρυνση υγείας → Ικανότητα ελέγχου ↓	Καθόλου-Ελάχιστα	Αισθητά-Αρκετά	Πολύ-Πάρα πολύ	Σύνολο περιπτώσεων ελέγχου
Καθόλου-Ελάχιστος	0,0%	6,3%	6,3%	12,5%
Μέτριος-Αρκετά καλός	12,5%	18,8%	18,8%	50,0%
Πολύ καλός- Απόλυτος	0,0%	25,0%	12,5%	37,5%
Σύνολο περιπτώσεων υγείας	12,5%	50,0%	37,5%	100,0%

Γράφημα 60: Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών και ΘΕΛΟΥΝ να διακόψουν το κάπνισμα, ως προς την επιβάρυνση της υγείας τους και την ικανότητα ελέγχου του καπνίσματος

Πίνακας 27: Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών και ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝ να διακόψουν το κάπνισμα, ως προς την επιβάρυνση της υγείας τους και την ικανότητα ελέγχου του καπνίσματος

ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝ να διακόψουν το κάπνισμα Επιβάρυνση υγείας → Ικανότητα Ελέγχου ↓	Καθόλου-Ελάχιστα	Αισθητά-Αρκετά	Πολύ-Πάρα πολύ	Σύνολο περιπτώσεων ελέγχου
Καθόλου-Ελάχιστος	0,0%	5,6%	16,7%	22,2%
Μέτριος-Αρκετά καλός	5,6%	27,8%	22,2%	55,6%
Πολύ καλός- Απόλυτος	0,0%	16,7%	5,6%	22,2%
Σύνολο περιπτώσεων υγείας	5,7%	50,0%	44,4%	100,0%

Γράφημα 61: Νέοι που καπνίζουν από 13-14 χρονών και ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝ να διακόψουν το κάπνισμα, ως προς την επιβάρυνση της υγείας τους και την ικανότητα ελέγχου του καπνίσματος

Παρατηρούμε ότι:

Ως προς την επιβάρυνση της υγείας: Αυτοί που **θέλουν** να διακόψουν το κάπνισμα και δηλώνουν ότι η υγεία τους επιβαρύνθηκε "Καθόλου έως Ελάχιστα" είναι περισσότεροι από αυτούς που δεν θέλουν να το διακόψουν (**12,5% έναντι 5,7%**), και, είναι λιγότεροι από αυτούς που δεν θέλουν να το διακόψουν αν και η υγεία τους επιβαρύνθηκε "Πολύ έως Πάρα πολύ" (**37,5% έναντι 44,4%**), σε αντίθεση προς τα αναμενόμενα.

Ως προς τον έλεγχο του καπνίσματος: Προκύπτει πάλι το μη αναμενόμενο, δηλαδή, αυτοί που θέλουν να διακόψουν το κάπνισμα και δηλώνουν ότι έχουν "Πολύ καλό έως Απόλυτο" έλεγχο είναι περισσότεροι από αυτούς που δεν θέλουν να το διακόψουν (**37,5% έναντι 22,2%**), και, είναι λιγότεροι από αυτούς που δηλώνουν ότι έχουν "Καθόλου έως Ελάχιστο" έλεγχο (**12,5% έναντι 22,2%**).

Νέοι που καπνίζουν από 15-17 χρονών

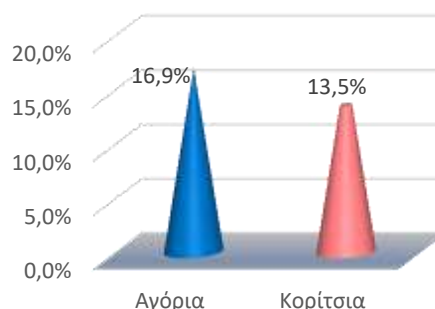
Αυτή η ηλικιακή ομάδα είναι εκείνη στην οποία οι περισσότεροι νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα (52,3%) γιαυτό την ερευνούμε πιο αναλυτικά. 220 νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών· 110 άνδρες και 109 γυναίκες και 1 δεν δήλωσε φύλο. Σήμερα βρίσκονται σε όλες τις ερευνώμενες ηλικίες και τόσο οι γονείς/κηδεμόνες όσο και οι ίδιοι έχουν μορφωτικό επίπεδο από όλο το φάσμα των εκπαιδευτικών βαθμίδων της χώρας. Επιπλέον καπνίζουν ήδη 1 έως περισσότερα από 12 χρόνια και 1 έως περισσότερα από 40²⁸ τσιγάρα την ημέρα.

Στις επόμενες λεπτομερείς αναλύσεις δεν αναφερόμαστε σε στοιχεία που δεν έχουν στατιστικό ενδιαφέρον ούτε μεταβάλλουν τα ευρήματα των άλλων παραμέτρων.

Φύλο των νέων που καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους

Το φύλο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα από τα 15-17 χρόνια τους φαίνεται να έχει κάποιο μικρό ρόλο στην απόφασή τους να καπνίσουν και αυτό γιατί από ότι παρατηρούμε στον επόμενο πίνακα και γράφημα οι καπνίζοντες ανά φύλο κυμαίνονται στην περιοχή 15,0% ±1,9%, δηλαδή υπάρχει μια σχετική αλλά όχι μεγάλη απόκλιση μεταξύ τους· η απόκλιση από τη μέση τιμή είναι ±1,9%. Όμως τα αγόρια ήταν 25,2% περισσότερα από τα κορίτσια.

Φύλο νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών	Άτομα		Καπνίζοντες % φύλου
	Έρευνας	Περιπτώσεων	
Αγόρια	650	110	16,9%
Κορίτσια	806	109	13,5%
Σύνολο	1456	219	15,0%

²⁸ Οι νέοι που καπνίζουν 40 και περισσότερα τσιγάρα την ημέρα είναι οι εξής δύο:

- Άνδρας 23 ετών σήμερα, φοιτητής με γονέα/κηδεμόνα Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ξεκίνησε το κάπνισμα στα 16 χρόνια του από περιέργεια και εκτόνωση του άγχους και της νευρικότητας, θεωρεί ότι έχει μέτριο έλεγχο του καπνίσματος, θέλει να διακόψει το κάπνισμα, δεν έχει προσπαθήσει να το κόψει, δηλώνει ότι **η υγεία του έχει επιβαρυνθεί "Πολύ"**.
- Άνδρας 26 ετών σήμερα, Α'-θμιας εκπαίδευσης με γονέα/κηδεμόνα Α'-θμιας εκπαίδευσης, ξεκίνησε το κάπνισμα στα 15 χρόνια του για εκτόνωση του άγχους και της νευρικότητας, θεωρεί ότι έχει απόλυτο έλεγχο του καπνίσματος, θέλει να διακόψει το κάπνισμα, έχει προσπαθήσει να το κόψει, δηλώνει ότι **η υγεία του έχει επιβαρυνθεί "Αρκετά"**. Σημείωση: Αν έχει απόλυτο έλεγχο του καπνίσματος, τότε θα του ήταν εύκολο να το κόψει, δηλώνει όμως ότι προσπάθησε και ότι θέλει να το κόψει, άρα δεν τα κατάφερε.

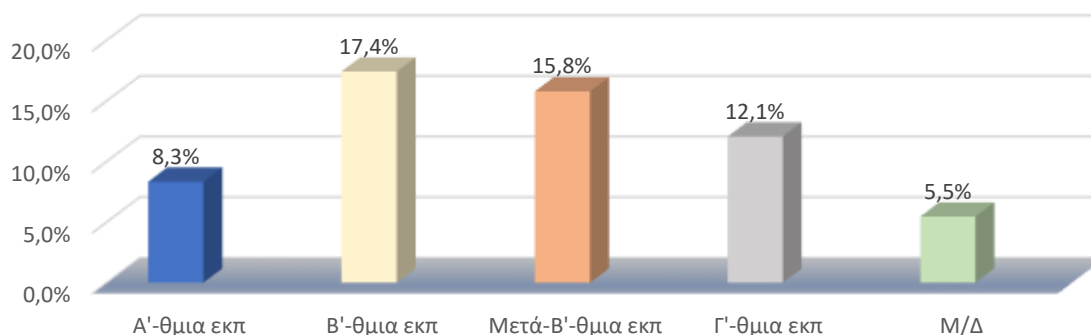

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν από 15-17 χρονών

Το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων και των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15 έως 17 χρονών, αλλά η σχετική μεταξύ τους σχέση φαίνονται στους επόμενους πίνακες και γραφήματα.

Πίνακας 28: Μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών

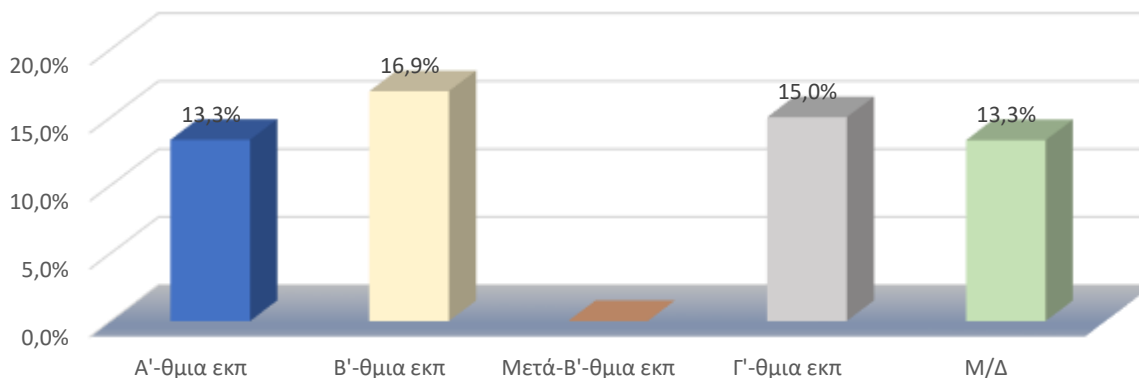
Μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών	Άτομα		% περιπτώσεων (n/219)	% μορφωτικού επιπέδου δείγματος (n/m)
	Έρευνας (m)	Περιπτώσεων (n)		
Α'-θμια εκπαίδευσης	12	1	0,5%	8,3%
Β'-θμια εκπαίδευσης	201	35	16,0%	17,4%
Μετά-Β'-θμια εκπαίδευσης	989	156	71,2%	15,8%
Γ'-θμια εκπαίδευσης	199	24	11,0%	12,1%
Μ/Δ τίτλου σπουδών	55	3	1,4%	5,5%
Σύνολο	1456	219	100,0%	15,0%

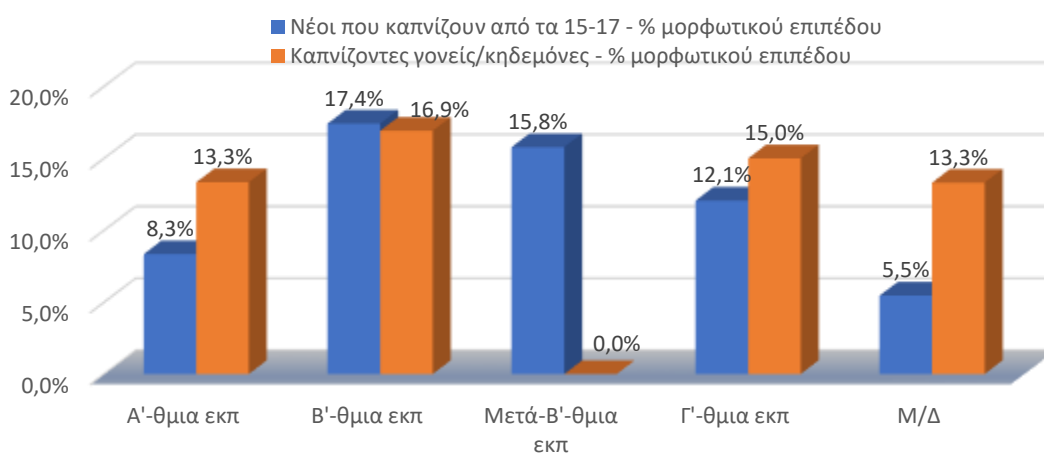
Γράφημα 63: Μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών

Πίνακας 29: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών

Μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών	Άτομα έρευνας (m)	Άτομα περιπτώσεων (n)	% περιπτώσεων (n/220)	% μορφωτικού επιπέδου περιπτώσεων (n/m)
Α'-θμια εκπ	90	12	5,5%	13,3%
Β'-θμια εκπ	420	71	32,3%	16,9%
Γ'-θμια εκπ	707	106	48,2%	15,0%
Μ/Δ	233	31	14,1%	13,3%
Σύνολο	1450	220	100,0%	15,2%
Δ. Δ. Εκπαίδευση	9	0		
Σύνολο Έρευνας	1459	220		

Τόσο από τα επιμέρους όσο και από το επόμενο συνδυασμένο γράφημα δεν εξάγεται κάποιο στατιστικά ισχυρό συμπέρασμα για σχέση του μορφωτικού επιπέδου νέων που άρχισαν να καπνίζουν από 15-17 ετών και αυτού των γονέων/κηδεμόνων τους, αν και στις κατηγορίες της Α'-θμιας, Γ'-θμιας εκπαίδευσης και των Μ/Δ τίτλων σπουδών οι νέοι υπολείπονται των γονέων/κηδεμόνων τους. Στην Α'-θμια εκπαίδευσης είναι το 62,4%, στην Γ'-θμια το 80,7% και στους Μ/Δ τίτλος σπουδών το 41,4% των γονέων/κηδεμόνων. Στη Β'-θμια εκπαίδευση που συμβαδίζει με την κρίσιμη ηλικία έναρξης καπνίσματος, η απόκλιση αντιστρέφεται έστω και σε μικρή τιμή. Αυτό αιτιολογείται ίσως από το γεγονός ότι η Β'-θμια εκπαίδευση δεν ήταν υποχρεωτική σε κάποιους μεγάλης σημερινής ηλικίας γονείς και κηδεμόνες των νέων που είναι σήμερα κοντά στα 30 χρόνια τους. Σε ότι αφορά την Γ'-θμια εκπαίδευση και τα Μ/Δ που υπολείπονται οι νέοι των γονέων/κηδεμόνων, κάποιοι νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους είναι ακόμα μικροί για αυτά τα επίπεδα σπουδών.

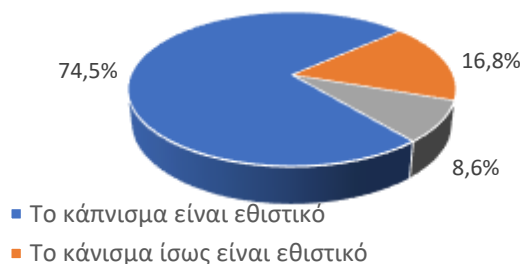
Γράφημα 65: Μορφωτικό επίπεδο νέων που καπνίζουν από 15-17 χρονών και γονέων/κηδεμόνων τους

Εθιστικότητα του καπνίσματος στους νέους που καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους

Όλοι οι νέοι αυτής της κατηγορίας κατέγραψαν την άποψή τους για την εθιστικότητα του καπνίσματος. Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα δίνουμε την κατανομή των απόψεων των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 σχετικά με την εθιστικότητα του καπνίσματος.

Οι απόψεις των νέων 15-17 ετών για την εθιστικότητα του καπνίσματος είναι σχεδόν όμοιες με αυτές των νεαρότερων παιδιών 13-14 ετών: 75 νέοι στους 100 πιστεύουν ότι είναι εθιστικό και 17 στους 100 ότι ίσως είναι ενώ είναι πολύ λίγοι, 9 στους 100, αυτοί που πιστεύουν ότι δεν είναι. Η εμπειρία των παιδιών που καπνίζουν από 15-17 χρονών είναι πολύ σημαντική και πρέπει να ληφθεί υπόψη από κάθε αρμόδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Εθιστικότητα του καπνίσματος κατά τους νέους 15-17 ετών	Άτομα	% περιπτώσεων
Είναι εθιστικό	164	74,5%
Ίσως είναι εθιστικό	37	16,8%
Δεν είναι εθιστικό ²⁹	19	8,6%
Σύνολο	220	100,0%

²⁹ Από τους 19 νέους που δήλωσαν ότι δεν είναι εθιστικό το κάπνισμα, οι 16 (84,2%) δήλωσαν έχουν τον "Απόλυτο" έλεγχο του καπνίσματος, ένας δήλωσε "Πολύ καλό" έλεγχο και δυο δήλωσαν "Μέτριο" έλεγχο.

Ένταση καπνίσματος (ποσότητα) νέων που ξεκίνησαν από 15-17 χρονών

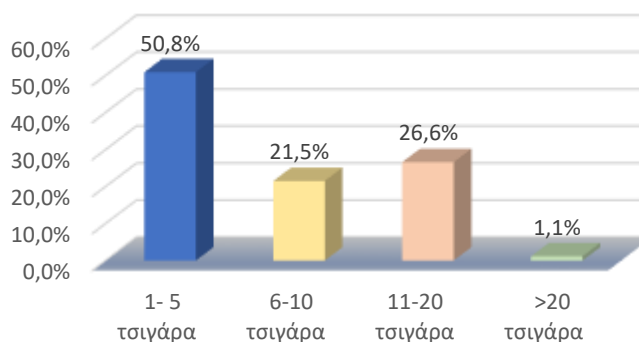
Είδαμε ότι οι δυο νέοι που καπνίζουν από πριν γίνουν 10 ετών, (σήμερα είναι 18 και 15 χρονών αντίστοιχα), καπνίζουν πάνω από 2 πακέτα την ημέρα και, από τους 5 νέους που καπνίζουν από 11-12 ετών, (σήμερα 15, 18, 19 και δυο 20 χρονών), οι 2 καπνίζουν από 2 πακέτα την ημέρα και οι άλλοι 3 καπνίζουν 2-5 τσιγάρα την εβδομάδα.

Οι νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών (σήμερα 16 έως 30 χρονών), καπνίζουν στην πλειονότητά τους (42,9%) 11-20 τσιγάρα την ημέρα και ακολουθούν (32,1%) οι καπνίζοντες 6-10 τσιγάρα.

Όσον αφορά τους νέους που καπνίζουν από 15-17 χρονών, η κατανομή της ποσότητας των τσιγάρων που καπνίζουν την ημέρα φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα, από τα οποία βλέπουμε ότι ο μεγάλος όγκος των νέων (50,8% ή περισσότεροι από 5 στους 10) καπνίζει 1-5 τσιγάρα την ημέρα, και ακολουθεί η ομάδα των καπνιζόντων 11-20 τσιγάρα την ημέρα (26,6%).

Το γεγονός ότι πολλοί καπνίζουν λίγα τσιγάρα (1-5 τσιγάρα την ημέρα καπνίζει το 50,8% των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών) δεν αποτελεί αθώωση και αποδοχή της συμπεριφοράς τους αφού σύμφωνα με μελέτες που έχουν δημοσιευθεί διατρέχουν τουλάχιστο το 50% των κινδύνων που διατρέχουν και αυτοί που καπνίζουν 20 τσιγάρα, (δείτε την υποσημείωση 27).

Ένταση καπνίσματος νέων που καπνίζουν από 15-17 χρονών, ανά ημέρα	Άτομα	% περιπτώσεων
1- 5 τσιγάρα	90	50,8%
6-10 τσιγάρα	38	21,5%
11-20 τσιγάρα	47	26,6%
>20 τσιγάρα	2	1,1%
Σύνολο περιπτώσεων	177	100,0%
Δ. Δ. ποσότητα	43	
Σύνολο έρευνας	220	

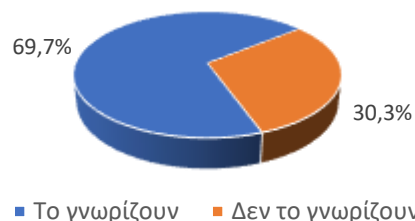

Γνώση των γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των νέων 15-17 χρονών

Στον επόμενο πίνακα και γράφημα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι γονείς/κηδεμόνες (69,7%) γνωρίζουν ότι τα παιδιά τους καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους. Η κατανομή είναι σχεδόν ίδια με αυτή των νέων ηλικίας 13-14 χρόνων.

Ειδικό επιστήμονες πρέπει να δίνουν συμβουλές και οδηγίες στους γονείς και κηδεμόνες για τη διαχείριση της κατάστασης.

Νέοι που καπνίζουν από 15-17 χρονών εις γνώση των γονέων/κηδεμόνων	Άτομα	Γνώση γονέων – κηδεμόνων. % δείγματος
Το γνωρίζουν	152	69,7%
Δεν το γνωρίζουν	66	30,3%
Σύνολο	218	100,0%

Γράφημα 68: Γνώση γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των νέων 15-17 ετών

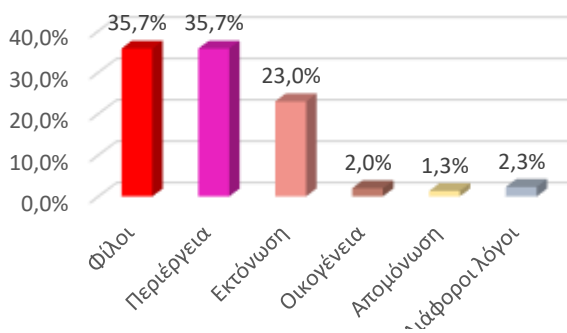
Γιατί οι νέοι άρχισαν να καπνίζουν στα 15-17 χρόνια τους

Οι λόγοι που ξεκίνησαν να καπνίζουν είναι διάφοροι, αναφέρουμε όσους οι ίδιοι οι νέοι κατέγραψαν: Φίλοι, Περιέργεια, Εκτόνωση άγχους/νευρικής τάσης, Οικογένεια, Απομόνωση.

Παρατηρούμε ότι η κατανομή είναι όμοια με αυτήν των νέων που άρχισαν το κάπνισμα 13-14 χρονών. Κύριοι λόγοι και σε αυτήν την κατηγορία αναδεικνύονται οι "φίλοι" και η "περιέργεια" και ακολουθεί η "εκτόνωση του άγχους". Θα δούμε σε κάθε περίπτωση τα επιμέρους

χαρακτηριστικά των νέων. **Σημείωση:** Επειδή κάποιοι νέοι δήλωσαν περισσότερους από έναν λόγους το άθροισμα των απαντήσεων (305) είναι μεγαλύτερο από το πλήθος των νέων (220).

Γιατί ξεκίνησαν το κάπνισμα οι νέοι στα 15-17 χρόνια τους	Άτομα	Περιπτώσεις
Φίλοι	109	35,7%
Περιέργεια	109	35,7%
Εκτόνωση (άγχους-νευρικής)	70	23,0%
Οικογένεια	6	2,0%
Απομόνωση	4	1,3%
Διάφοροι άλλοι λόγοι ³⁰	7	2,3%
Σύνολο περιπτώσεων	305	100,0%

Γράφημα 69: Λόγοι που ξεκίνησαν οι νέοι να καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους

Θα ερευνήσουμε το προφίλ των νέων των περιπτώσεων Φίλοι, Περιέργεια, Εκτόνωση, Οικογένεια, Απομόνωση, Ανασφάλεια. Παρουσιάζουμε πολύ αναλυτικά διάφορες παραμέτρους των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους γιατί είναι η σημαντικότερη ηλικιακή ομάδα από άποψη πλήθους καπνιστών της έρευνας (52,3%).

Φίλοι

Γενικά Στοιχεία

Πλήθος	109 (35,7%) νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους από πατροτρύνσεις φίλων. Το ποσοστό είναι πολύ υψηλό και δηλώνει ότι πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί με τις συναναστροφές τους
Φύλο	61 άνδρες (9,4% των ανδρών 15-30 χρονών) και 48 γυναίκες (6,0% των γυναικών 15-30 χρονών). Οι άνδρες είναι 56,7% περισσότεροι από τις γυναίκες. Αυτό δείχνει ότι επηρεάζονται περισσότερο από τους φίλους τους σε σχέση με τις γυναίκες.
Μορφωτικό επίπεδο	γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων οι ίδιοι διαφόρων μορφωτικών επιπέδων
Εθιστικότητα	το 80,0% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, το 15,0% πως ίσως είναι εθιστικό και το 5,0% ότι δεν είναι εθιστικό
Καπνική ένταση	διάφορες ποσότητες με κύρια (39,0%) 1-5 τσιγάρα την ημέρα,
Καπνικά προϊόντα	διάφορα καπνικά προϊόντα
Γνώση γονέων	το 69,5% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι καπνίζουν
Έλεγχος καπνίσματος	το 39,0% θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά έως απόλυτα κάπνισμα και ότι μπορεί να το διακόψει όποτε θελήσει
Επιθυμία διακοπής	το 49,2% θέλει να το "κόψει"
Προσπάθεια διακοπής	το 47,5% προσπάθησε να το "κόψει"
Επιτυχία διακοπής	Το 3,4% όσων προσπάθησαν το διέκοψε
Επιβάρυνση υγείας	το 35,6% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του αρκετά και το 25,4% ότι έχει επιβαρυνθεί "Πολύ" έως "Πάρα πολύ"

Παραθέτουμε για καλύτερη αντίληψη, τις κατανομές για τον έλεγχο του καπνίσματος, την επιθυμία και την προσπάθεια για διακοπή και την επιβάρυνση της υγείας των καπνιζόντων που

³⁰ Οι λόγοι που αναφέρθηκαν από τους 7 νέους είναι: Ανασφάλεια, Δεν ξέρω, Μου άρεσε η μυρωδιά, Ήταν καλή ιδέα με την επήρεια του αλκοόλ, μαγκιά-αστείο.

Ξεκίνησαν το κάπνισμα από **παραίτηση φίλων** για να δούμε πόσο επιδρά το φιλικό περιβάλλον στον εθισμό των νέων παιδιών.

Επιθυμία-Προσπάθεια διακοπής καπνίσματος νέων που καπνίζουν από 15-17 ετών από παρότρυνση φίλων³¹

Στον ακόλουθο πίνακα βλέπουμε ότι σχεδόν όσοι νέοι είχαν την επιθυμία να διακόψουν το κάπνισμα που είχαν ξεκινήσει με παρότρυνση φίλων, το προσπάθησαν κιόλας, βέβαια μερικοί το κατάφεραν και αυτό είναι ένα εύρημα που πρέπει να προβληματίσει τους ειδικούς, αφού από τους 109 νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους μετά από παρότρυνση φίλων τους, οι 59 θέλησαν να το "κόψουν" και οι 50 δεν θέλησαν, οι 42 από αυτούς που ήθελαν και οι 12 από αυτούς που ΔΕΝ ήθελαν, προσπάθησαν να διακόψουν το κάπνισμα, οι 8 από τους 42 και οι 1 από τους 12 τα κατάφεραν.

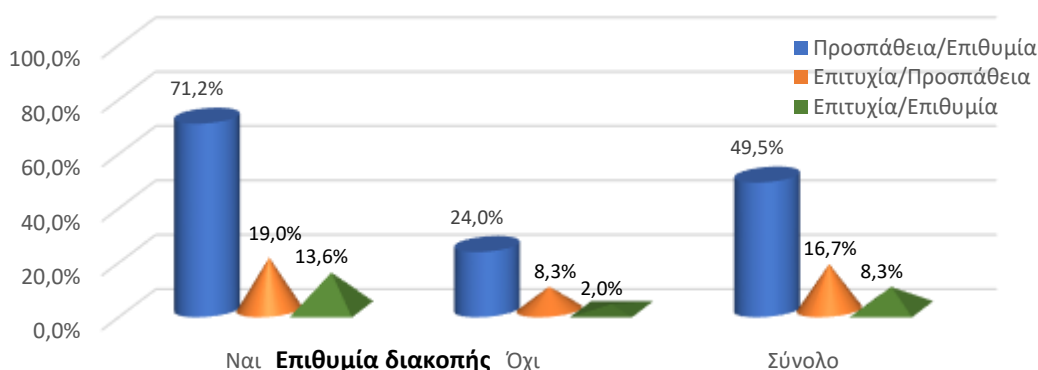
Στον επόμενο πίνακα και αντίστοιχο γράφημα βλέπουμε ότι:

- το **13,6%** αυτών που ήθελαν να το "κόψουν" και προσπάθησε και τα κατάφερε. Το ποσοστό είναι πολύ καλό και αισιόδοξο, γιατί αν οι νέοι πιστέψουν στην αναγκαιότητα της διακοπής, έχουν πολλές πιθανότητες να τα καταφέρουν.
- το **2,0%** αυτών που ΔΕΝ ήθελαν να το "κόψουν", παρόλα αυτά προσπάθησαν τα κατάφερε. Το ποσοστό είναι σημαντικά μικρότερο από το αντίστοιχο των νέων που ΗΘΕΛΑΝ να διακόψουν το κάπνισμα, όμως και αυτό είναι καλό και αισιόδοξο. Δηλώνει ότι αν οι νέοι πιστέψουν στην αναγκαιότητα της διακοπής ακόμα και δεν το ήθελαν, έχουν πολλές πιθανότητες να τα καταφέρουν.

Η παρότρυνση των φίλων ίσως δεν έχει ισχυρή ελκτική δύναμη στον εθισμό του καπνίσματος. Ειδικό επιστήμονες θα δώσουν όμως καλύτερες απαντήσεις στο ερώτημα αυτό.

Πίνακας 30: Νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα **από παρότρυνση φίλων**
Προσπάθεια/Επιθυμία/Επιτυχία διακοπής

Νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα 15-17 χρονών από παρότρυνση φίλων . Προσπάθεια/Επιθυμία/Επιτυχία διακοπής	Επιθυμία	Προσπάθεια	Επιτυχία	Προσπάθεια προς Επιθυμία	Επιτυχία προς Προσπάθεια	Επιτυχία προς Επιθυμία
Ναι, ήθελαν να το κόψουν	59	42	8	71,2%	19,0%	13,6%
Όχι, ΔΕΝ ήθελαν να το κόψουν	50	12	1	24,0%	8,3%	2,0%
Σύνολο	109	54	9	49,5%	16,7%	8,3%

Γράφημα 70: Νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα **από παρότρυνση φίλων**
Προσπάθεια/Επιθυμία/Επιτυχία διακοπής

³¹ Οι πληθικοί αριθμοί \bar{N} αναφέρονται μόνον στους νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα από προτροπή φίλων, γιατί είναι μικρότεροι του όλου πλήθους των νέων που καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους.

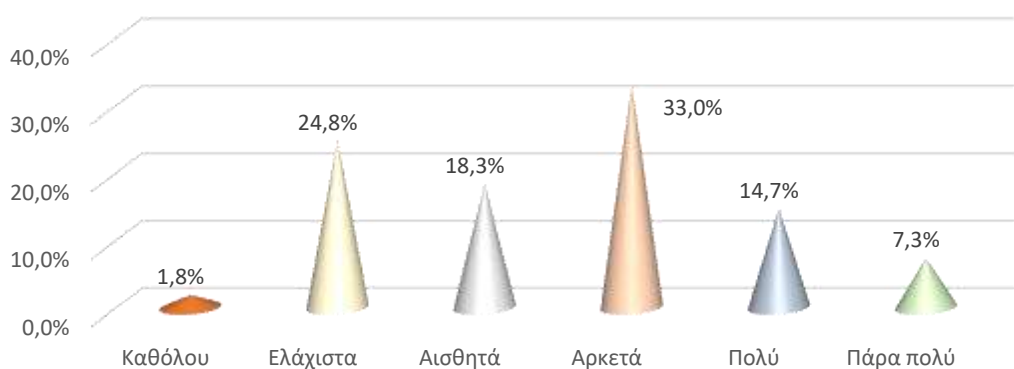
Το γεγονός ότι το **8,3%** όσων καπνίζουν από παρότρυνση φίλων είτε ήθελαν είτε δεν ήθελαν όμως προσπάθησαν να το "κόψουν" και τα κατάφεραν είναι πολύ ελπιδοφόρο και ίσως με κατάλληλες ενέργειες να μπορεί να αυξηθεί.

Επιβάρυνση της υγείας από το κάπνισμα των νέων που καπνίζουν από 15-17 ετών από παρότρυνση φίλων

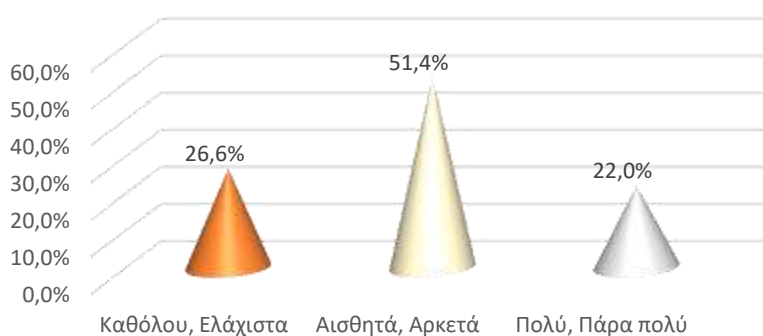
Στην ερώτηση αυτή απάντησαν 109 νέοι των οποίων η κατανομή φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 31: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που άρχισαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους μετά από παρότρυνση φίλων

Βαθμός επιβάρυνσης	Περίπτωση	Περίπτωση
Καθόλου	1,8%	26,6%
Ελάχιστα	24,8%	
Αισθητά	18,3%	51,4%
Αρκετά	33,0%	
Πολύ	14,7%	22,0%
Πάρα πολύ	7,3%	
Σύνολο	100,0%	100,0%

Το ότι η επιβάρυνση μειώνεται στις κλίμακες "Πολύ" και "Πάρα πολύ" μπορεί να ερμηνευτεί από το γεγονός ότι πρόκειται για νέους έως 30 χρονών σήμερα που τα βαριά συμπτώματα δεν έχουν εμφανιστεί ακόμα. Αν ομαδοποιήσουμε σε τρεις τις καταστάσεις επηρεασμού, τότε από το επόμενο γράφημα έχουμε:

Γράφημα 72: Επιβάρυνση της υγείας νέων 15-17 ετών που άρχισαν το κάπνισμα από παρότρυνση φίλων- Ομαδοποιημένη κατανομή

Είναι φανερό ότι **το κάπνισμα επιβαρύνει σημαντικά την υγεία των καπνιστών.**

Από τον προηγούμενο πίνακα και το γράφημα παρατηρούμε ότι μόνον το 1,8% των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους δεν έχει αισθανθεί επηρεασμό της υγείας του, με τον κύριο όγκο (33,0%) των επιπτώσεων να συγκεντρώνεται στην κατάσταση ότι έχει επιβαρυνθεί "Αρκετά" η υγεία του.

Περιέργεια

Πλήθος	109 (35,7%) νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους από περιέργεια. Το ποσοστό αυτό είναι επίσης πολύ υψηλό και πρέπει να ληφθεί υπόψη από την πολιτεία, τους εκπαιδευτικούς και άλλους αρμόδιους φορείς ώστε να ενημερώνονται τα παιδιά από πολύ νωρίς για τις επιπτώσεις του καπνίσματος
Φύλο	54 άνδρες (8,3% των ανδρών 15-30 χρονών) και 55 γυναίκες (6,8% των γυναικών 15-30 χρονών)
Μορφωτικό επίπεδο	γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων οι ίδιοι διαφόρων μορφωτικών επιπέδων
Εθιστικότητα	το 71,6% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, το 18,3% πως ίσως είναι εθιστικό και το 10,1% ότι δεν είναι εθιστικό
Καπνική ένταση	διάφορες ποσότητες με κύρια (39,0%) 1-5 τσιγάρα την ημέρα,
Καπνικά προϊόντα	διάφορα καπνικά προϊόντα
Γνώση γονέων	το 69,5% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι καπνίζουν
Έλεγχος καπνίσματος	το 43,1% θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά έως απόλυτα κάπνισμα και ότι μπορεί να το διακόψει όποτε θελήσει κατά συνέπεια με μια σωστή καθοδήγηση και δική τους προσπάθεια θα μπορούσαν αρκετοί από αυτούς να το σταματήσουν.
Επιθυμία διακοπής	το 59,6% θέλει να το "κόψει"
Προσπάθεια διακοπής	το 49,5% προσπάθησε να το "κόψει"
Επιτυχία διακοπής	Το 18,5% όσων προσπάθησαν το διέκοψε
Επιβάρυνση υγείας	το 48,1% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του αισθητά έως αρκετά και το 27,4% ότι έχει επιβαρυνθεί "Πολύ" έως "Πάρα πολύ"

Εκτόνωση (άγχους/ νευρικότητας)

Πλήθος	70 νέοι (23,0%) ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους λόγω άγχους. Ο λόγος αυτός είναι ο τρίτος υψηλότερος των αιτιών καπνίσματος αυτής της ηλικιακής ομάδας. Αντανακλά το άγχος της της ηλικίας στην οποία εμφανίζονται εκτός των άλλων και ψυχικές μεταβολές. Οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί, οι ψυχολόγοι και οι κοινωνιολόγοι πρέπει να προετοιμάζουν από πιο νωρίς τα παιδιά γιαυτό το μεταβατικό στάδιο της ζωής τους
Φύλο	36 άνδρες (5,5% των ανδρών 15-30 χρονών) και 33 γυναίκες (4,1% των γυναικών 15-30 χρονών) (ένας νέος δεν δήλωσε φύλο)
Μορφωτικό επίπεδο	γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων οι ίδιοι διαφόρων μορφωτικών επιπέδων
Εθιστικότητα	το 71,4% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, το 20,0% πως ίσως είναι εθιστικό και το 8,6% ότι δεν είναι εθιστικό
Καπνική ένταση	διάφορες ποσότητες με κύρια (51,4) 1-5 τσιγάρα την ημέρα,
Καπνικά προϊόντα	διάφορα καπνικά προϊόντα

Γνώση γονέων	το 67,1% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι καπνίζουν
Έλεγχος καπνίσματος	το 44,3% θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά έως απόλυτα κάπνισμα και ότι μπορεί να το διακόψει όποτε θελήσει κατά συνέπεια με μια σωστή καθοδήγηση και δική τους προσπάθεια θα μπορούσαν αρκετοί από αυτούς να το σταματήσουν.
Επιθυμία διακοπής	το 57,1% θέλει να το "κόψει"
Προσπάθεια διακοπής	το 72,5% αυτών που επιθυμούν προσπάθησαν να διακόψουν το κάπνισμα. Το 54,3% αυτών που καπνίζουν για εκτόνωση προσπάθησε να το "κόψει"
Επιτυχία διακοπής	Το 7,9% όσων προσπάθησαν το διέκοψε
Επιβάρυνση υγείας	το 60,0% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του αισθητά έως αρκετά και το 22,9% ότι έχει επιβαρυνθεί "Πολύ" έως "Πάρα πολύ"

Οικογένεια:

Απάντησαν 4 άνδρες και 2 γυναίκες. Λόγω του μικρού πληθικού αριθμού του δείγματος δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα. Παραθέτουμε τα στοιχεία των μεμονωμένων ατόμων.

- Γυναίκα, 17 ετών, γονείς/κηδεμόνας Μ/Δ τίτλος σπουδών, ίδια Β'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 15 χρονών, καπνίζει 1 περίπου τσιγάρο την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει αρκετά καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία της "Αρκετά". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Δυο άνδρες, 19 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιοι φοιτητές, πιστεύουν ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησαν 15 χρονών, καπνίζουν 5-10 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά ο ένας, αρκετά ο άλλος το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία τους "Αρκετά". Δεν προσπάθησαν να το "κόψουν", θέλουν να το "κόψουν".
- Άνδρας, 21 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος φοιτητής, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 15 χρονών, καπνίζει 2-5 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Πάρα πολύ". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 21 ετών, γονείς/κηδεμόνας Μ/Δ τίτλος σπουδών, ίδια φοιτήτρια, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 17 χρονών, καπνίζει 10-15 περίπου τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει αρκετά καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία της "Αισθητά". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".
- Άνδρας, 23 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος Μετα-Β'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 17 χρονών, καπνίζει 10-15 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι δεν ελέγχει καθόλου το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Ελάχιστα". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".

Απομόνωση:

Απάντησαν 2 άνδρες και 2 γυναίκες. Λόγω του μικρού πληθικού αριθμού του δείγματος δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα. Παραθέτουμε τα στοιχεία των μεμονωμένων ατόμων.

- Άνδρας, 17 ετών, γονείς/κηδεμόνας Β'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος Β'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 17 χρονών, καπνίζει 1 περίπου τσιγάρο την ημέρα, δεν το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει πολύ καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Πάρα πολύ". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".

- Άνδρας, 20 ετών, γονείς/κηδεμόνας Α'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος φοιτητής, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 16 χρονών, καπνίζει 20 τσιγάρα την ημέρα, δεν το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει ελάχιστα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Αισθητά". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 20 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδια φοιτήτρια, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 17 χρονών, καπνίζει 5-10 περίπου τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει ελάχιστα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Αρκετά". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 24 ετών, γονείς/κηδεμόνας Μ/Δ τίτλος σπουδών, ίδια Γ'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα δεν είναι εθιστικό, ξεκίνησε 17 χρονών, καπνίζει 2-5 περίπου τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Ελάχιστα". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".

Ανασφάλεια:

Λόγω του μικρού πληθικού αριθμού του δείγματος των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα από τα 15-17 χρόνια τους λόγω ανασφάλειας (μόνο ένα άτομο), δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα. Παραθέτουμε όμως τα στοιχεία του ατόμου που απάντησε.

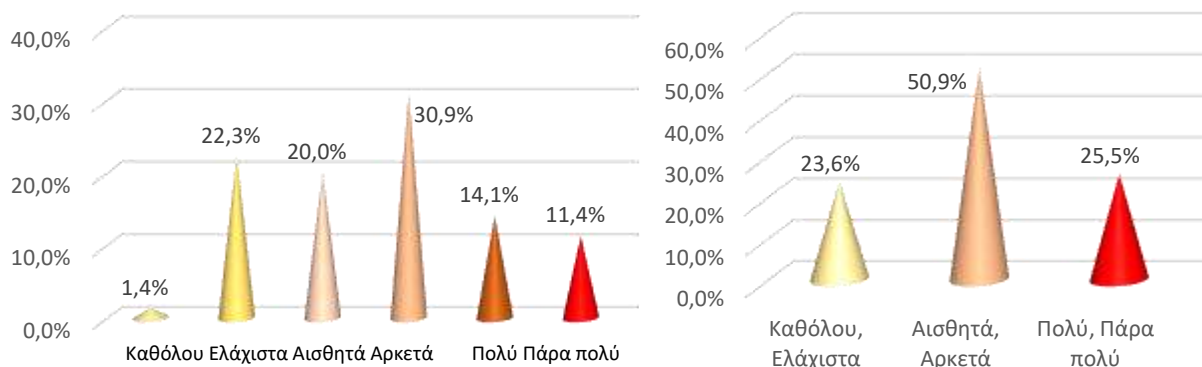
Άνδρας 20 ετών σήμερα, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος φοιτητής, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 16 χρονών, καπνίζει 20 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι δεν ελέγχει ελάχιστα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Αισθητά". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".

Επιβάρυνση της υγείας νέων που καπνίζουν από 15-17 ετών

Η κατανομή των νέων που καπνίζουν από 15-17 χρονών δίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα. Όπως φαίνεται, το 50,9% θεωρεί ότι η υγεία του επιβαρύνθηκε "Αισθητά" έως "Αρκετά" και το 25,5% ότι επιβαρύνθηκε "Πολύ" έως "Πάρα πολύ". Δηλαδή το 76,4% θεωρεί ότι η υγεία του επιβαρύνθηκε "Αισθητά" έως "Πάρα πολύ". Η επισήμανση αυτή από τους ίδιους τους νέους που καπνίζουν είναι πολύ σημαντική και ενδεικτική των προβλημάτων που δημιουργεί το κάπνισμα ακόμα και στις μικρές ηλικίες που έχουν μικρό χρόνο επίδρασης.

Πίνακας 32: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που καπνίζουν από 15-17 χρονών

Βαθμός επιβάρυνσης			Βαθμός επιβάρυνσης	Περίπτωση	
Καθόλου	1,4%	23,6%	Πολύ	14,1%	25,5%
Ελάχιστα	22,3%		Πάρα πολύ	11,4%	
Αισθητά	20,0%	50,9%	Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	100,0%
Αρκετά	30,9%				

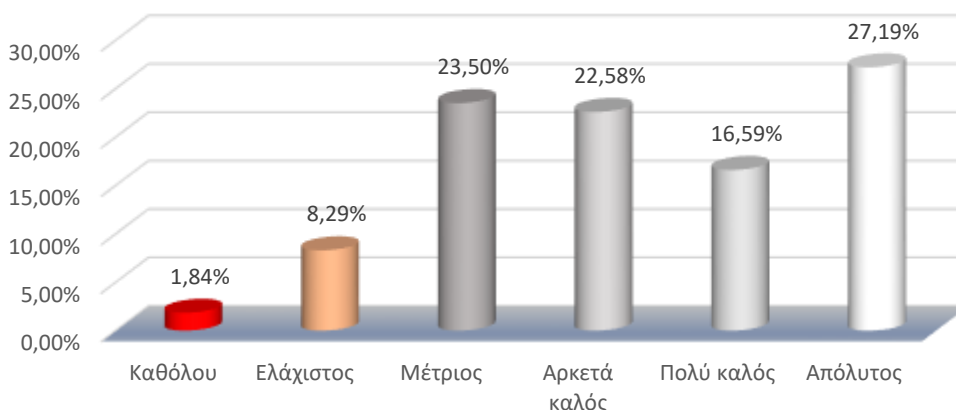
Γράφημα 73: Βαθμός επιβάρυνσης της υγείας λόγω καπνίσματος νέων που άρχισαν το κάπνισμα από 15-17 χρονών

Έλεγχος καπνίσματος από νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους

Η κατανομή του ελέγχου καπνίσματος από τους 220 νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα όπου ένας στους τρεις περίπου (27,2%) πιστεύει ότι ελέγχει "Απόλυτα" το κάπνισμα, ένας στους έξι (16,6%) ότι το ελέγχει "Πολύ καλά" και ένας στους πέντε (22,6%) αρκετά καλά. Αν τα ποσοστά αυτά αντιπροσωπεύουν πραγματική κατάσταση τότε υπάρχει ελπίδα κάποιοι, λίγοι ή πολλοί νέοι, να διακόψουν το κάπνισμα αν βοηθηθούν κατάλληλα.

Πίνακας 33: Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 15-17 χρονών

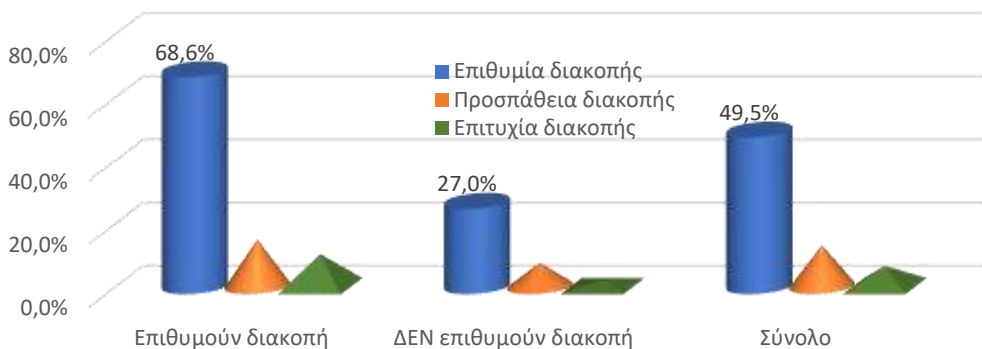
Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 15-17 χρονών	Περίπτωση	
	Καθόλου	1,84%
Ελάχιστος	8,29%	31,8%
Μέτριος	23,50%	
Αρκετά καλός	22,58%	39,2%
Πολύ καλός	16,59%	
Απόλυτος	27,19%	27,2%
Σύνολο περιπτώσεων	100,00%	100,0%

Γράφημα 74: Έλεγχος καπνίσματος από νέους που καπνίζουν από 15-17 χρονών**Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος νέων που καπνίζουν από 15-17 ετών**

Στο σύνολο των 220 νέων που καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους, οι 118 **θέλουν να το "κόψουν"** οι 100 **δεν θέλουν** και 2 δεν δήλωσαν επιθυμία. Από τους 118 που θέλουν να το κόψουν οι 81 προσπάθησαν να το "κόψουν" και οι 12 το κατάφεραν. Από τους 100 που δεν θέλουν οι 27 προσπάθησαν και οι 2 τα κατάφεραν. Δηλαδή το **10,2%** και το **2,0%** (**Μ. Ο. 6,4%**) των νέων που καπνίζουν από τα 15-17 χρόνια τους κατάφεραν να σταματήσουν το κάπνισμα. Το εύρημα είναι σημαντικό αν και συγκρινόμενο με το 13,5% των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 13-14 χρόνια τους, φαίνεται μικρότερο.

Πίνακας 34: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος νέων που καπνίζουν από 15-17 ετών

Επιθυμία / Προσπάθεια/ Επιτυχία διακοπής	Επιθυμία διακοπής	Προσπάθεια	Επιτυχία	Προσπάθεια προς Επιθυμία	Επιτυχία προς Προσπάθεια	Επιτυχία προς Επιθυμία
	m	n	p	n/m	p/n	p/m
Επιθυμούν διακοπή	118	81	12	68,6%	14,8%	10,2%
ΔΕΝ επιθυμούν διακοπή	100	27	2	27,0%	7,4%	2,0%
Σύνολο	218	108	14	49,5%	13,0%	6,4%

Γράφημα 75: Επιθυμία - Προσπάθεια - Επιτυχία διακοπής καπνίσματος από νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους

Νέοι που καπνίζουν από 18-22 χρονών

142 νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα 18-22 χρονών: 73 άνδρες και 69 γυναίκες. Η ηλικιακή αυτή ομάδα είναι η δεύτερη σε πληθυσμό (33,7%) νέων που ήρθαν σε επαφή με καπνικά προϊόντα. Σήμερα βρίσκονται σε όλες τις ερευνώμενες ηλικίες και τόσο οι γονείς/κηδεμόνες όσο και οι ίδιοι έχουν μορφωτικό επίπεδο από όλο το φάσμα των εκπαιδευτικών βαθμίδων της χώρας. Επιπλέον καπνίζουν ήδη 1 έως περισσότερα από 12 χρόνια και 1 έως 20 τσιγάρα, ενώ ένας δήλωσε ότι καπνίζει 40³² τσιγάρα την ημέρα.

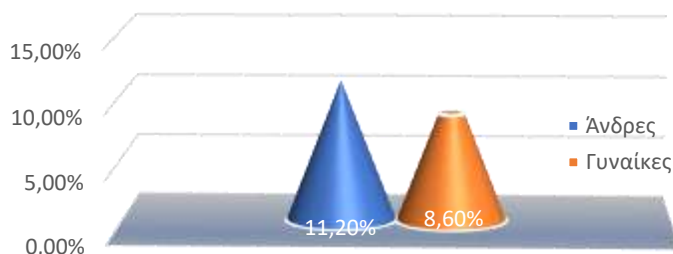
Φύλο των νέων που καπνίζουν από τα 18-22 χρόνια τους

Το φύλο των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα από τα 18-22 φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα, από τα οποία παρατηρούμε ότι υπάρχει μια σημαντική διαφορά μεταξύ των φύλων. Παρατηρούμε ότι οι άνδρες που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους είναι 30% περισσότεροι από τις γυναίκες, κατά συνέπεια υπάρχει μια μικρή έστω απόκλιση, μεταξύ τους.

Παρόμοια διαφορά (25,2%) εμφανίστηκε και στην ηλικιακή ομάδα 15-17 χρονών, γεγονός που δηλώνει ότι από την ηλικία των 15 χρονών διαμορφώνεται μια κατάσταση καπνικής συμπεριφοράς με 25%-30% περισσότερα αγόρια/άνδρες από κορίτσια/γυναίκες να ξεκινούν το κάπνισμα.

Πίνακας 35: Νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα 18-22 χρονών ως προς το φύλο

Φύλο νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 18-22 χρονών	Άτομα έρευνας	Άτομα περιπτώσεων	Καπνίζοντες % φύλου της έρευνας
Άνδρες	650	73	11,2%
Γυναίκες	806	69	8,6%
Σύνολο έρευνας/περιπτώσεων	1456	142	9,8%

Γράφημα 76: Νέοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα 18-22 χρονών ως προς το φύλο

³² Ο νέος που καπνίζει 40 τσιγάρα την ημέρα είναι:

Άνδρας 30 ετών σήμερα, Β'-θμιας εκπαίδευσης με γονέα/κηδεμόνα Α'-θμιας εκπαίδευσης, θεωρεί εθιστικό το κάπνισμα, ξεκίνησε στα 20 χρόνια του από περιέργεια, θεωρεί ότι έχει απόλυτο έλεγχο του καπνίσματος, θέλει να διακόψει το κάπνισμα, δεν έχει προσπαθήσει να το "κόψει", δηλώνει ότι η υγεία του έχει επιβαρυνθεί "Πολύ". Δημιουργείται εύλογα το ερώτημα πως αν έχει απόλυτο έλεγχο του καπνίσματος, και θέλει να το κόψει τότε γιατί άραγε δεν τα κατάφερε;

Αυτό επιβεβαιώνεται και από τη μελέτη της κατανομής ως σύνολο: στην ηλικιακή ομάδα 15-22 χρονών (15-17 χρονών και 18-22 χρονών) που είναι το 24,8% του δείγματος ή το 86,0% των καπνιζόντων νέων 15-30 χρονών, βλέπουμε ότι οι άνδρες είναι το 28,2% των ανδρών του δείγματος και οι γυναίκες είναι το 22,1%, οπότε η απόκλιση είναι 6,1% μεταξύ τους, ή, οι άνδρες είναι 27,6% περισσότεροι από τις γυναίκες που καπνίζουν από τα 15-22 χρόνια τους. Η διαφορά αυτή δίνει κάποια στοιχεία σχετικά με το φύλο που πρέπει να ερμηνευτούν από ειδικούς.

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν από 18-22 χρονών

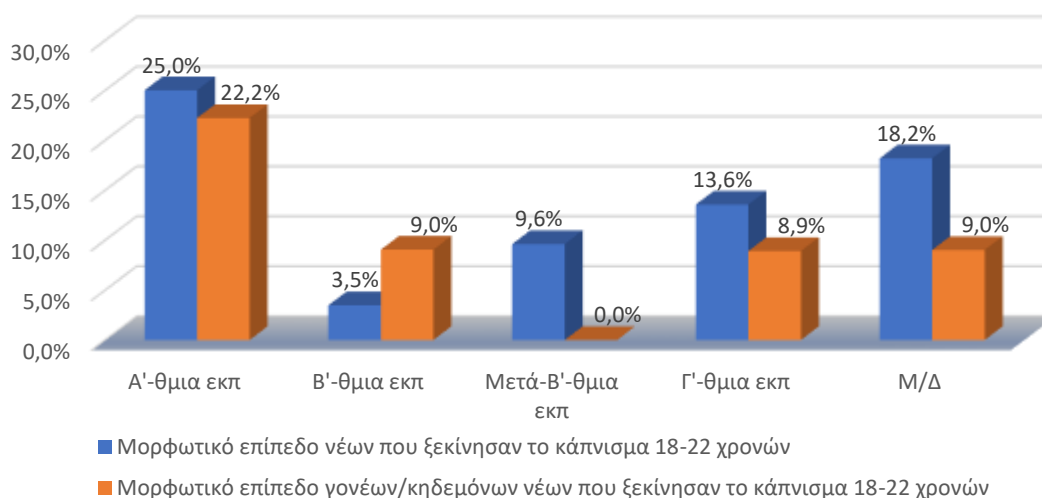
Το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων και των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 18 έως 22 χρονών, και η σχετική μεταξύ τους σχέση φαίνονται στους επόμενους πίνακες και γραφήματα.

Πίνακας 36: Μορφωτικό επίπεδο νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 18-22 χρονών

Μορφωτικό επίπεδο νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 18-22 χρονών	Άτομα έρευνας	Άτομα περιπτώσεων	% περιπτώσεων	Νέοι που καπνίζουν από τα 15-17
Α'-θμια εκπαίδευσης	12	3	2,1%	25,0%
Β'-θμια εκπαίδευσης	201	7	4,9%	3,5%
Μετά-Β'-θμια εκπαίδευσης	989	95	66,9%	9,6%
Γ'-θμια εκπαίδευσης	199	27	19,0%	13,6%
Μ/Δ τίτλων σπουδών	55	10	7,0%	18,2%
Σύνολο	1456	142	100,0%	9,8%
Δ. Δ. Εκπαίδευση	3	0		
Σύνολο Έρευνας/περιπτώσεων	1459	142		

Πίνακας 37: Μορφωτικό επίπεδο γονέων /κηδεμόνων νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών

Μορφωτικό επίπεδο γονέων /κηδεμόνων νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα 13-14 χρονών	Άτομα έρευνας	Άτομα περίπτωσης	% περίπτωσης	% μορφωτικού επιπέδου
Α'-θμια εκπαίδευσης	90	20	14,1%	22,2%
Β'-θμια εκπαίδευσης	420	38	26,8%	9,0%
Μετά-Β'-θμια εκπαίδευσης	0	0	0,0%	0,0%
Γ'-θμια εκπαίδευσης	707	63	44,4%	8,9%
Μ/Δ τίτλων σπουδών	233	21	14,8%	9,0%
Σύνολο έρευνας/περίπτωσης	1450	142	100,0%	9,8%

Γράφημα 77: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που καπνίζουν από 18-22 ετών

Από τους πίνακες και το γράφημα δεν εξάγεται κάποιο ασφαλές στατιστικό συμπέρασμα για σχέση του μορφωτικού επιπέδου νέων που άρχισαν να καπνίζουν 18-22 ετών και του μορφωτικού επιπέδου των γονέων και κηδεμόνων τους αν και σε όλες τις περιπτώσεις, εκτός της Β'-θμιας εκπαίδευσης, το ποσοστό των νέων είναι μεγαλύτερο από αυτό των γονέων/κηδεμόνων τους. Η αντίθετη διαφορά εμφανίζεται στη Β'-θμια εκπαίδευση και οφείλεται στο γεγονός ότι δεν ερευνήθηκε η κλίμακα Μετά-Β'-θμιας εκπαίδευσης στους γονείς/κηδεμόνες. Αν ομαδοποιήσουμε τις κατηγορίες Β'-θμια και Μετά-Β'-θμια εκπαίδευση η σχέση αποκαθίσταται με 13,1% και 9,0% αντίστοιχα.

Το μορφωτικό επίπεδο των νέων που ξεκίνησαν να καπνίζουν 18-22 χρονών είναι περισσότεροι των γονέων/κηδεμόνων:

- Στην Α'-θμια εκπαίδευση μεγαλύτερο κατά 12,6%,
- Στην ενοποιημένη Β'-θμια και Μετά-Β'-θμια είναι 45,6%
- Στην Γ'-θμια το 52,8% και,
- Στους Μ/Δ τίτλος σπουδών κατά 100,2%.

Παρατηρούμε αύξηση της διαφοράς όσο μεγαλώνει το μορφωτικό επίπεδο· αυτό βέβαια δεν συνεπάγεται και συσχέτιση των δυο μεταβλητών.

Εθιστικότητα του καπνίσματος στους νέους που καπνίζουν από τα 18-22 χρόνια τους

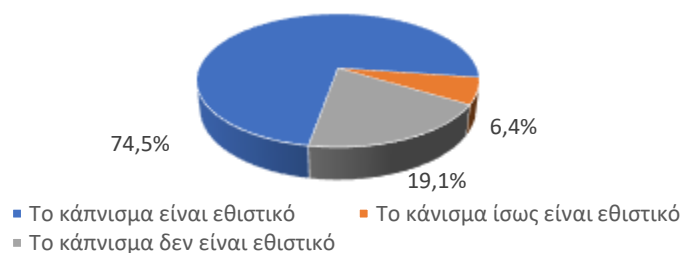
Όλοι οι νέοι αυτής της κατηγορίας κατέγραψαν την άποψή τους για την εθιστικότητα του καπνίσματος.

Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα δίνουμε την κατανομή των απόψεων των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 σχετικά με την εθιστικότητα του καπνίσματος.

Οι απόψεις των νέων που καπνίζουν από 18-22 ετών για την εθιστικότητα του καπνίσματος είναι σχεδόν όμοιες με αυτές των νέων παιδιών που καπνίζουν από 15-17 ετών αλλά και των νέων που καπνίζουν από 13-14 ετών. 75 νέοι στους 100 πιστεύουν ότι είναι εθιστικό και περισσότεροι από 6 στους 100 ότι ίσως είναι, ενώ 19 στους 100 είναι αυτοί που πιστεύουν ότι δεν είναι εθιστικό.

Οι απόψεις των νέων που καπνίζουν από 18-22 χρονών, όπως και αυτές των νέων που καπνίζουν από πιο μικρές ηλικίες, είναι πολύ σημαντικές και πρέπει να ληφθούν υπόψη από κάθε αρμόδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, αλλά και από τους γονείς και δασκάλους μικρών παιδιών προκειμένου να τα ενημερώνουν από πολύ νωρίς για τη δυσκολία απεξάρτησης.

Εθιστικότητα του καπνίσματος	% δείγματος
Είναι εθιστικό	74,5%
Ίσως είναι εθιστικό	6,4%
Δεν είναι εθιστικό	19,1%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

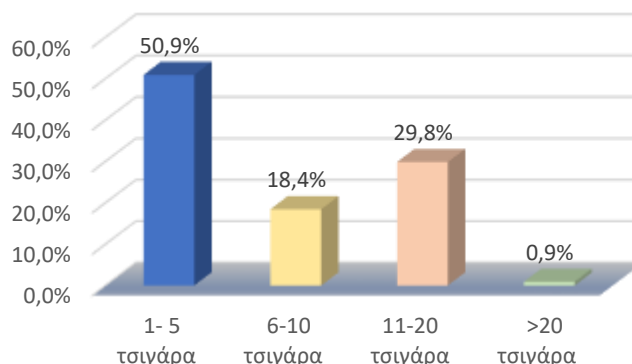

Ένταση (ποσότητα) καπνίσματος των νέων που καπνίζουν από τα 18-22 χρόνια τους

Για τους νέους που καπνίζουν από τα 18-22 χρόνια τους, (σήμερα είναι 18-30 χρονών) η κατανομή της ποσότητας των τσιγάρων που καπνίζουν την ημέρα φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα, από τα οποία βλέπουμε ότι ο μεγάλος όγκος των νέων (50,9% ή 5 στους 10) καπνίζει 1-5 τσιγάρα την ημέρα και ακολουθεί η ομάδα των καπνιστών 11-20 τσιγάρα την ημέρα (29,8% ή 3 στους 10 νέους). Το γεγονός ότι οι περισσότεροι (50,9%) καπνίζουν "μόνο" 1-5 τσιγάρα δεν αποτελεί αποδοχή αφού σύμφωνα με μελέτες που έχουν δημοσιευθεί και αυτοί που καπνίζουν ένα

τσιγάρο την ημέρα έχουν το 50% των κινδύνων αυτών που καπνίζουν 20, (δείτε σχετική υποσημείωση 27).

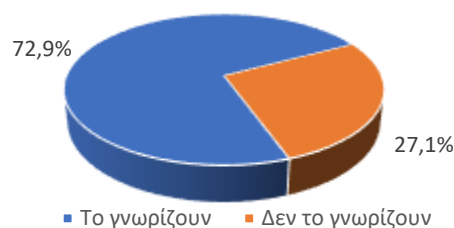
Ποσότητα τσιγάρων που καπνίζουν την ημέρα οι νέοι από τα 18-22 χρόνια τους	Περίπτωση
1 - 5 τσιγάρα	50,9%
6-10 τσιγάρα	18,4%
11-20 τσιγάρα	29,8%
>20 τσιγάρα	0,9%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

Γνώση των γονέων/κηδεμόνων για το κάπνισμα των νέων

Από τον επόμενο πίνακα και γράφημα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι γονείς/κηδεμόνες γνωρίζουν ότι τα παιδιά τους καπνίζουν, ίσως δεν ξέρουν ότι καπνίζουν από τα 18-22 χρόνια τους, όμως το γνωρίζουν. Η κατανομή είναι σχεδόν ίδια με αυτή των νέων άλλων ηλικιακών ομάδων. Ειδικό επιστήμονες δίνουν συμβουλές και οδηγίες για τη διαχείριση της κατάστασης.

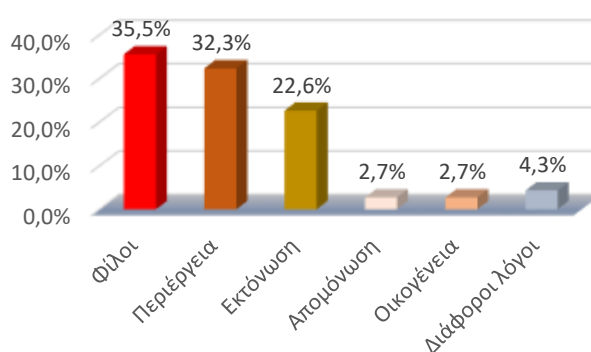
Νέοι που καπνίζουν από 18-22 χρονών εις γνώση των γονέων/κηδεμόνων	Περίπτωσης
	%
Το γνωρίζουν	72,9%
Δεν το γνωρίζουν	27,1%
Σύνολο	100,0%

Γιατί άρχισαν οι νέοι να καπνίζουν στα 18-22 χρόνια τους

Οι λόγοι που ξεκίνησαν να καπνίζουν είναι διάφοροι, ίδιοι με αυτούς που επικαλέστηκαν νεαρότεροι νέοι: αναφέρουμε όσους λόγους οι ίδιοι οι νέοι κατέγραψαν: Φίλοι, Περιέργεια, Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/νευρικότητας), Απομόνωση, Οικογένεια. Η κατανομή είναι παρόμοια με αυτήν των νέων που ξεκίνησαν να καπνίζουν στα 15-17 χρόνια τους. Θα δούμε σε κάθε περίπτωση επιμέρους χαρακτηριστικά των νέων. **Σημείωση:** Επειδή κάποιιοι νέοι δήλωσαν περισσότερους από έναν λόγους το άθροισμα των απαντήσεων είναι μεγαλύτερο από το πλήθος των νέων.

Λόγοι που ξεκίνησαν το κάπνισμα οι νέοι στα 18-22 χρόνια τους	Περίπτωση
Φίλοι	35,5%
Περιέργεια	32,3%
Εκτόνωση άγχους-νευρικότητας	22,6%
Απομόνωση	2,7%
Οικογένεια	2,7%
Διάφοροι άλλοι λόγοι ³³	4,3%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

³³ Ως διάφοροι λόγοι αναφέρθηκαν (σύνταξη, ορθογραφία δική τους): "Ήθελα καιρο να δοκιμασω και δεν μπορεσα να το ελεγχω, Κάνοντας ένα αστειό", "Μου άρεσε ως ιδέα να το ξεκινήσω περιοδικά", "depression", "Συνήθεια".

Θα ερευνήσουμε το προφίλ των νέων των περιπτώσεων Φίλοι, Περιέργεια, Εκτόνωση, Απομόνωση και Οικογένεια.

Φίλοι

Πλήθος	66 (35,5%) νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους από παρότρυνση φίλων.
Φύλο	32 άνδρες (4,9% των ανδρών 15-30 χρονών) και 34 γυναίκες (4,2% των γυναικών 15-30 χρονών)
Μορφωτικό επίπεδο	γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων οι ίδιοι διαφόρων μορφωτικών επιπέδων
Εθιστικότητα	το 78,8% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, το 15,2% πως ίσως είναι εθιστικό και το 5,1% ότι δεν είναι εθιστικό
Καπνική ένταση	διάφορες ποσότητες με κύρια (59,1%) 1-5 τσιγάρα την ημέρα,
Καπνικά προϊόντα	διάφορα καπνικά προϊόντα
Γνώση γονέων	το 73,7% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι καπνίζουν
Έλεγχος καπνίσματος	το 36,9% θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά έως απόλυτα κάπνισμα και ότι μπορεί να το διακόψει όποτε θελήσει
Επιθυμία διακοπής	το 54,5% θέλει να το "κόψει"
Προσπάθεια διακοπής	το 43,9% προσπάθησε να το "κόψει"
Επιτυχία διακοπής	Το 3,4% όσων προσπάθησαν το διέκοψε
Επιβάρυνση υγείας	το 33,3% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του αρκετά, το 31,8% ότι έχει επιβαρυνθεί ελάχιστα και μόλις το 10,6% ότι έχει επιβαρυνθεί "Πολύ" έως "Πάρα πολύ"

Περιέργεια

Πλήθος	60 (32,3%) νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους από περιέργεια
Φύλο	34 άνδρες (5,2% των ανδρών 18-30 χρονών) και 26 γυναίκες (3,2% των γυναικών 15-30 χρονών)
Μορφωτικό επίπεδο	γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων οι ίδιοι διαφόρων μορφωτικών επιπέδων
Εθιστικότητα	το 74,6% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, το 20,3% πως ίσως είναι εθιστικό και το 6,1% ότι δεν είναι εθιστικό
Καπνική ένταση	διάφορες ποσότητες με κύρια (46,3%) 1-5 τσιγάρα την ημέρα και 31,5% 11-20 τσιγάρα
Καπνικά προϊόντα	διάφορα καπνικά προϊόντα
Γνώση γονέων	το 70,0% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι καπνίζουν
Έλεγχος καπνίσματος	το 56,7% θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά έως απόλυτα κάπνισμα και ότι μπορεί να το διακόψει όποτε θελήσει
Επιθυμία διακοπής	το 45,0% θέλει να το "κόψει"
Προσπάθεια διακοπής	το 43,3% προσπάθησε να το "κόψει"
Επιτυχία διακοπής	Το 0,0% όσων προσπάθησαν το διέκοψε
Επιβάρυνση υγείας	το 40,0% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του ελάχιστα, το 25,0% ότι έχει επιβαρυνθεί αισθητά και μόλις το 13,3% ότι έχει επιβαρυνθεί "Πολύ" έως "Πάρα πολύ"

Εκτόνωση

Πλήθος	42 (22,6%) νέοι ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους για εκτόνωση του άγχους. Το ποσοστό πλησιάζει το αντίστοιχο των νέων που ξεκίνησαν να καπνίζουν στα 15-17 χρόνια τους αλλά και αυτών που ξεκίνησαν στα 13-14 χρόνια τους γεγονός που σημαίνει ότι οι αγωνίες και οι προβληματισμοί των νέων παραμένουν οι ίδιοι και στις τρεις αυτές ηλικιακές ομάδες
Φύλο	19 άνδρες (2,9% των ανδρών 15-30 χρονών) και 23 γυναίκες (2,9% των γυναικών 15-30 χρονών)
Μορφωτικό επίπεδο	γονείς/κηδεμόνες διαφόρων μορφωτικών επιπέδων οι ίδιοι διαφόρων μορφωτικών επιπέδων πλην Β'-θμιας
Εθιστικότητα	το 76,2% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, το 11,9% πως ίσως είναι εθιστικό και το 11,9% ότι δεν είναι εθιστικό
Καπνική ένταση	διάφορες ποσότητες με κύρια (56,8%) 1-5 τσιγάρα την ημέρα και 27,0% 11-20 τσιγάρα
Καπνικά προϊόντα	διάφορα καπνικά προϊόντα
Γνώση γονέων	το 69,0% των γονέων/κηδεμόνων γνωρίζει ότι καπνίζουν
Έλεγχος καπνίσματος	το 45,2% θεωρούν ότι ελέγχουν πολύ καλά έως απόλυτα κάπνισμα και ότι μπορεί να το διακόψουν όποτε θελήσουν
Επιθυμία διακοπής	το 54,8% θέλει να το "κόψει"
Προσπάθεια διακοπής	το 50,0% προσπάθησε να το "κόψει"
Επιτυχία διακοπής	Το 0,0% όσων προσπάθησαν το διέκοψε
Επιβάρυνση υγείας	το 26,2% θεωρεί ότι έχει επιβαρυνθεί η υγεία του ελάχιστα, το 42,8% ότι έχει επιβαρυνθεί αισθητά έως μέτρια και το 31,0% ότι έχει επιβαρυνθεί "Πολύ" έως "Πάρα πολύ"

Απομόνωση:

Απάντησαν τέσσερις άνδρες και μια γυναίκα. Λόγω του μικρού πληθικού αριθμού του δείγματος δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα. Παραθέτουμε τα στοιχεία των μεμονωμένων ατόμων.

- Άνδρας, 22 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος φοιτητής, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 18 χρονών, καπνίζει 10-15 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει πολύ καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Πάρα πολύ". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Άνδρας, 25 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος Γ'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 18 χρονών, καπνίζει 10-15 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Πάρα πολύ". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 25 ετών, γονείς/κηδεμόνας Α'-θμιας εκπαίδευσης, ίδια με Μ/Δ τίτλο σπουδών, πιστεύει ότι το κάπνισμα ίσως είναι εθιστικό, ξεκίνησε 21 χρονών, δεν δηλώνει πόσα τσιγάρα καπνίζει την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο δεν δηλώνει αν και πόσο έχει επιβαρύνει την υγεία της. Προσπάθησε να το "κόψει", δεν δηλώνει αν θέλει να το "κόψει".
- Άνδρας, 19 ετών, γονείς/κηδεμόνας Β'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος φοιτητής, πιστεύει ότι το κάπνισμα ίσως είναι εθιστικό, ξεκίνησε 18 χρονών, καπνίζει 2-5 τσιγάρα την ημέρα, δεν το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Πάρα πολύ". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Άνδρας, 27 ετών, γονείς/κηδεμόνας Β'-θμιας εκπαίδευσης, ίδιος Γ'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 18 χρονών, καπνίζει 1 τσιγάρο την ημέρα, το

ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Ελάχιστα". Προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".

Οικογένεια:

Απάντησαν ένας άνδρας και τέσσερις γυναίκες. Λόγω του μικρού πληθικού αριθμού του δείγματος δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα. Παραθέτουμε τα στοιχεία των μεμονωμένων ατόμων.

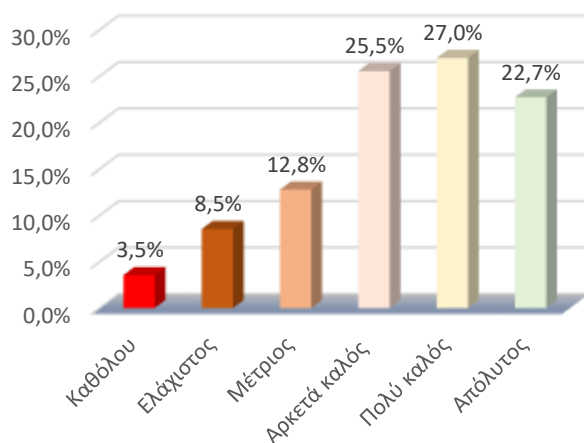
- Γυναίκα, 23 ετών, γονείς/κηδεμόνας με Μ/Δ τίτλο σπουδών, ο ίδιος Γ'-θμιας εκπαίδευσης, δεν πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 18 χρονών, καπνίζει 10-15 τσιγάρα την ημέρα, θεωρεί ότι ελέγχει αρκετά καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Ελάχιστα". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 23 ετών, γονείς/κηδεμόνας με Μ/Δ τίτλο σπουδών, ο ίδιος Γ'-θμιας εκπαίδευσης, δεν πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 18 χρονών, καπνίζει 10-15 τσιγάρα την ημέρα, θεωρεί ότι ελέγχει αρκετά καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία της "Ελάχιστα". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 29 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδια Γ'-θμιας εκπαίδευσης, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 20 χρονών, καπνίζει 20 τσιγάρα καπνίζει την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει αρκετά καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία της "Πάρα πολύ". Προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".
- Γυναίκα, 20 ετών, γονείς/κηδεμόνας Γ'-θμιας εκπαίδευσης, ίδια φοιτήτρια, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 19 χρονών, καπνίζει 2-5 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι ελέγχει πολύ καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία της "Ελάχιστα". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".
- Άνδρας, 27 ετών, γονείς/κηδεμόνας με Μ/Δ τίτλο σπουδών, ίδιος με Μ/Δ τίτλο σπουδών, πιστεύει ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό, ξεκίνησε 19 χρονών, καπνίζει 10-15 τσιγάρα την ημέρα, το ξέρουν οι γονείς/κηδεμόνες, θεωρεί ότι αρκετά καλά το κάπνισμα το οποίο έχει επιβαρύνει την υγεία του "Ελάχιστα". Δεν προσπάθησε να το "κόψει", δεν θέλει να το "κόψει".

Έλεγχος του καπνίσματος από τους νέους που καπνίζουν από 18-22 χρόνων

Η κατανομή του ελέγχου καπνίσματος από τους 142 νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους φαίνεται στον παράπλευρο πίνακα και στο επόμενο γράφημα, στα οποία βλέπουμε ότι ένας στους δυο πιστεύει ότι ελέγχει "Πολύ καλά" έως "Απόλυτα" το κάπνισμα.

Αν αυτό αντιπροσωπεύει πραγματική κατάσταση τότε υπάρχει η αισιοδοξία ότι κάποιοι, λίγοι ή πολλοί νέοι, να διακόψουν το κάπνισμα αν καθοδηγηθούν κατάλληλα

Έλεγχος καπνίσματος από τους νέους που καπνίζουν από 18-22 χρόνων		
Βαθμός ελέγχου	%	%
Καθόλου	3,5%	12,0%
Ελάχιστος	8,5%	
Μέτριος	12,8%	21,3%
Αρκετά καλός	25,5%	
Πολύ καλός	27,0%	49,7%
Απόλυτος	22,7%	
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	100,0%

Γράφημα 82: Έλεγχος καπνίσματος από τους νέους που καπνίζουν από 18-22 χρόνων

Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος νέων που κάπνιζαν από 18-22 χρονών

Στον ακόλουθο πίνακα και στο γράφημα βλέπουμε ότι αρκετοί νέοι είχαν την επιθυμία να διακόψουν το κάπνισμα. Από τους 142 νέους που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους, οι 139 (97,9%) δήλωσαν επιθυμία ή όχι διακοπής, οι 76 (53,5%) θέλησαν να το "κόψουν", από αυτούς οι 54 (71,1%) προσπάθησαν και μόνον 4 (7,4%) (ή 5,3% όσων επιθυμούσαν να το διακόψουν) το κατάφεραν.

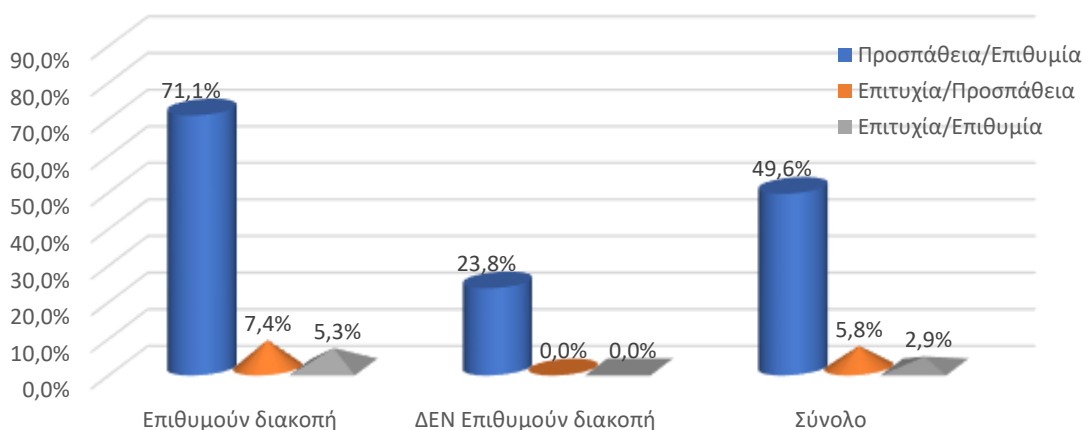
Το ποσοστό ίσως φαίνεται μικρό συγκρινόμενο με το 13,6% των νέων που ξεκίνησαν το κάπνισμα στα 15-17 χρόνια τους και κατάφεραν να το "κόψουν", όμως δεν είναι ευκαταφρόνητο και δηλώνει ότι όσο περνά η ηλικία χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να διακόψει κάποιος το κάπνισμα. Αυτό είναι ένα εύρημα που πρέπει να προβληματίσει τους ειδικούς.

Από τους 63 που δεν θέλησαν να το "κόψουν" προσπάθησαν οι 15 (23,8%), όμως κανείς δεν τα κατάφερε.

Σε μέσους όρους το ποσοστό των νέων 18-22 χρονών που σταμάτησαν το κάπνισμα είναι 2,9%, σαφώς μικρότερο του 8,3% των νέων 15-17 χρονών.

Πίνακας 38: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος νέων που καπνίζουν από 18-22 χρονών

Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος νέων που καπνίζουν από 18-22 χρονών	Επιθυμία	Προσπάθεια	Επιτυχία	Προσπάθεια προς Επιθυμία	Επιτυχία προς Προσπάθεια	Επιτυχία προς Επιθυμία
Επιθυμούν διακοπή	76	54	4	71,1%	7,4%	5,3%
ΔΕΝ Επιθυμούν διακοπή	63	15	0	23,8%	0,0%	0,0%
Σύνολο	139	69	4	49,6%	5,8%	2,9%

Γράφημα 83: Επιθυμία-Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής καπνίσματος νέων που άρχισαν 18-22 χρονών

Επιβάρυνση της υγείας από το κάπνισμα των νέων που καπνίζουν από 18-22 ετών

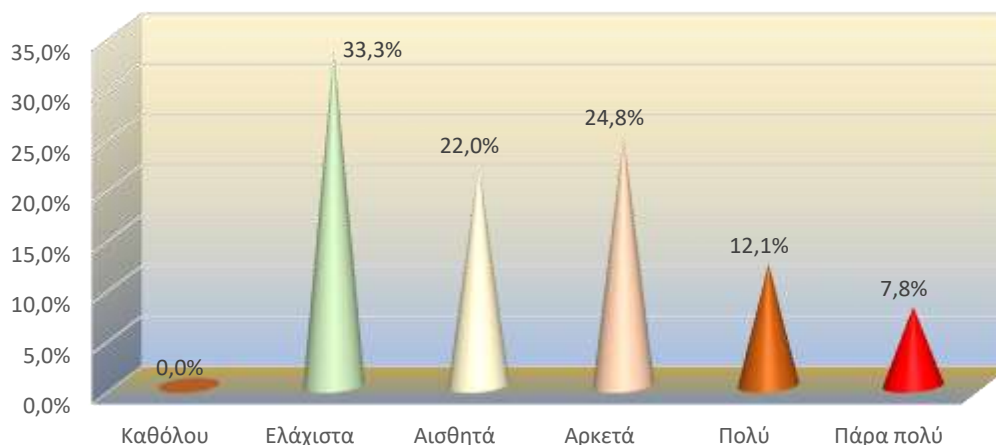
Όπως και στις άλλες ηλικίες όλοι οι νέοι δήλωσαν πως η υγεία τους "κάτι" έπαθε από το κάπνισμα. Το 46,8%, δηλαδή ένας στους δυο νέους δήλωσε πως η επιβάρυνση είναι **αισθητή** έως **αρκετή** και ένας στους πέντε (19,9%) πως η υγεία του επιβαρύνθηκε **πολύ** έως **πάρα πολύ**.

Και στην ηλικιακή αυτή ομάδα όπως και σε όλες τις άλλες, κανένας νέος δε δήλωσε πως η υγεία δεν έπαθε κάτι.

Πίνακας 39: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που άρχισαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους

Βαθμός επιβάρυνσης	Άτομα	% Περίπτωσης	
Καθόλου	0	0,0%	33,3%
Ελάχιστα	47	33,3%	
Αισθητά	31	22,0%	46,8%
Αρκετά	35	24,8%	
Πολύ	17	12,1%	19,9%
Πάρα πολύ	11	7,8%	
Σύνολο	141	100,0%	100,0%

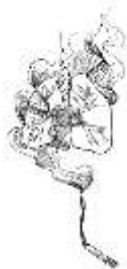
Γράφημα 84: Επιβάρυνση της υγείας των νέων που άρχισαν το κάπνισμα στα 18-22 χρόνια τους

Νέοι που καπνίζουν από 23-30 χρονών

Μόνον 15 νέοι (1,0% των νέων του δείγματος και κατά συνέπεια της χώρας) δήλωσαν ότι ξεκίνησαν το κάπνισμα σε ηλικία 23-25 χρονών· 6 άνδρες και 9 γυναίκες. Σήμερα βρίσκονται σε όλες τις ερευνώμενες ηλικίες και τόσο οι γονείς/κηδεμόνες όσο και οι ίδιοι έχουν μορφωτικό επίπεδο από όλο το φάσμα των εκπαιδευτικών βαθμίδων της χώρας.

- Το 86,7% θεωρεί ότι το κάπνισμα είναι εθιστικό.
- Καπνίζουν 1 έως περισσότερα από 12 χρόνια και 1 έως 20 τσιγάρα την ημέρα.
- Το 26,7% δηλώνει ότι ελέγχει απόλυτα το κάπνισμα, το 6,7% πολύ καλά, το 40,0% αρκετά καλά, το 13,3% ελάχιστα και άλλο ένα 13,3% καθόλου.
- Το 26,7% θεωρεί ότι η υγεία του επιβαρύνθηκε "Πάρα πολύ", το 33,3% "Πολύ", το 10,0% "Αρκετά", το 13,3% "Αισθητά" και το 6,7% "Ελάχιστα".
- Το 66,7% θέλει να το "κόψει" και το 46,7% προσπάθησε να το "κόψει". Επτά νέοι (70%) προσπάθησαν να το "κόψουν" όμως, δυστυχώς, κανείς δεν το κατάφερε και τρεις δεν προσπάθησαν. Αυτό επιβεβαιώνει την άποψη ότι όσο περνούν τα χρόνια και μεγαλώνει η διάρκεια καπνίσματος τόσο μεγαλύτερη προσπάθεια απαιτείται για τη διακοπή του.
- Ως λόγοι που οδήγησαν στο κάπνισμα αναφέρθηκαν οι: *Τρόπος εκτόνωσης (άγχους/ νευρικότητας), Φίλοι, Παρέα, Περιέργεια,*

Λόγω του μικρού πληθικού αριθμού της ηλικιακής ομάδας 23-30 ετών ($N_{ομ} = 15$ άτομα) δεν παρέχονται στατιστικά αξιόπιστα ευρήματα. Η ηλικιακή ομάδα 23-30 ετών συμπεριλήφθηκε στην ανάλυση του συνόλου του δείγματος.

Παθητικός καπνιστής 15-30 χρονών

Ποιός είναι ο παθητικός καπνιστής

Πολλοί άνθρωποι δεν καπνίζουν οι ίδιοι αλλά υφίστανται παθητικά τις συνέπειες του καπνίσματος³⁴ λόγω άλλων καπνιστών του οικογενειακού, κοινωνικού ή εργασιακού περιβάλλοντός τους. Η συμπεριφορά του περιβάλλοντος των ενεργητικών καπνιστών είναι ένα σημαντικό στοιχείο που χαρακτηρίζει και την κοινωνική αντίληψη του σεβασμού και της συνύπαρξης των ανθρώπων.

Η έρευνα έδειξε ότι 710 άτομα από τα 1459 του δείγματος, δηλαδή **το 48,7% των νέων του δείγματος και της χώρας δήλωσαν ότι "καπνίζουν" χωρίς να έχουν ποτέ καπνίσει οι ίδιοι**³⁴ από αυτά τα 166 άτομα βρίσκονται υπό την επίδραση του καπνίσματος του οικογενειακού και εργασιακού περιβάλλοντός τους και 544 άτομα υπό την επίδραση του κοινωνικού περιβάλλοντος. Στο περιβάλλον των νέων 15-30 χρονών 306 άτομα δεν καπνίζουν. Δεν απάντησαν στην ερώτηση 443 άτομα.

Το γεγονός ότι το 48,7% των νέων που απάντησαν στις σχετικές ερωτήσεις, είναι παθητικοί καπνιστές επειδή καπνίζει κάποιος στο περιβάλλον του, είναι ένα πολύ δυσάρεστο εύρημα.

Η κατανομή των παθητικών καπνιστών, που δεν ήταν ποτέ καπνιστές οι ίδιοι, σε σχέση με το περιβάλλον τους δίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 40: Περιβάλλον παθητικών καπνιστών

Περιβάλλον παθητικών καπνιστών	%		Άτομα	
Οικογενειακό/Εργασιακό περιβάλλον	16,3%	69,8%	166	710
Κοινωνικό περιβάλλον	53,5%		544	
Δεν καπνίζει το περιβάλλον τους	30,1%	30,1%	306	306
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	100,0%	1016	1016

Γράφημα 85: Περιβάλλον παθητικών καπνιστών

Αν στους 710 παθητικούς καπνιστές προστεθούν και οι 344 ενεργοί καπνιστές, το ποσοστό των νέων που υφίσταται τις επιπτώσεις του καπνίσματος ανέρχεται στο 72,2% (από το 23,6% που είναι οι ενεργοί καπνιστές και 48,7% οι παθητικοί) των νέων 15-30 χρονών.

³⁴ Το παθητικό κάπνισμα εκτιμάται ότι προκάλεσε περίπου 603.000 πρόωρους θανάτους το 2004 σε όλο τον κόσμο. Πιο συγκεκριμένα αφορούσε 166.000 θανάτους από λοιμώξεις του κατώτερου αναπνευστικού και 1100 από άσθμα στα παιδιά, καθώς και 35.800 θανάτους από άσθμα, 21.000 θανάτους από καρκίνο του πνεύμονα και 379.000 θανάτους από ισχαιμική καρδιακή νόσο (ΣΝ) σε ενήλικες. Η επιβάρυνση της νόσου ανέρχεται συνολικά σε περίπου 10,9 εκατομμύρια disability-adjusted life years (DALYs). Το 28% των θανάτων που οφείλονται στο παθητικό κάπνισμα συμβαίνει σε παιδιά, και το 47% στις γυναίκες.

Στους ενήλικες, το παθητικό κάπνισμα προκαλεί σοβαρές καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις, συμπεριλαμβανομένης της στεφανιαίας νόσου και του καρκίνου του πνεύμονα ή και άλλων μορφών καρκίνου. Σε βρέφη, προκαλεί αιφνίδιο θάνατο. Σε έγκυες γυναίκες, προκαλεί το χαμηλό βάρος γέννησης του εμβρύου.

Με βάση αυτά που είναι γνωστά για το ενεργό κάπνισμα, έχει υπολογιστεί ότι η λανθάνουσα περίοδος για τον καρκίνο του πνεύμονα λόγω παθητικού καπνίσματος είναι μεταξύ 10 και 20 έτη.

Το διάστημα μεταξύ έκθεσης στο παθητικό κάπνισμα και τις καρδιαγγειακές επιδράσεις είναι πολύ μικρότερο, με κάποιες από αυτές συμβαίνουν περισσότερο ή λιγότερο άμεσα (π.χ. δραστηριότητα αιμοπεταλίων), ενώ άλλα, μακροπρόθεσμα αποτελέσματα μπορεί να μην είναι εμφανής για ένα έως πέντε έτη.

Πηγή: <http://www.e-cardio.gr/default.aspx?pageid=641>

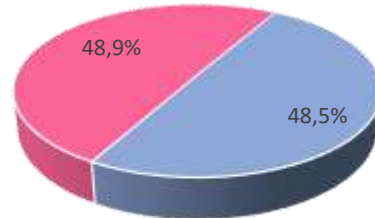

Παθητικοί καπνιστές ως προς το φύλο

Η συμπεριφορά του περιβάλλοντος ως προς το φύλο των παθητικών καπνιστών είναι ένα σημαντικό στοιχείο που χαρακτηρίζει εκτός της κοινωνικής αντίληψης της συνύπαρξης και τον σεβασμό και τον προστατευτισμό των νέων κοριτσιών και γυναικών που το κάπνισμα επηρεάζει δυσμενώς και την ενδεχόμενη ή μελλοντική κυοφορία. Όπως φαίνεται στον πίνακα και το γράφημα δεν υπάρχει καμιά διαφορά στο φύλο στους παθητικούς καπνιστές.

Το περιβάλλον συμπεριφέρεται το ίδιο χωρίς διάκριση στο φύλο των παθητικών καπνιστών.

Παθητικοί καπνιστές ως προς το φύλο	Φύλο στην έρευνα		Έρευνα
Άνδρες	48,5%	315	650
Γυναίκες	48,9%	394	806
Σύνολο περιπτώσεων	48,7%	709	1456
Δ. Δ. περίπτωση		1	3
Σύνολα περιπτώσεων/έρευνας		710	1459

Γράφημα 86: Παθητικοί καπνιστές ως προς το φύλο

Καπνικό παρελθόν των παθητικών καπνιστών

Από την ανάλυση των στοιχείων των 710 παθητικών καπνιστών του δείγματος φαίνεται ότι οι 413 (58,3%) δεν είχαν καπνίσει ποτέ οι ίδιοι, ενώ οι 296 (41,7%) ήταν οι ίδιοι καπνιστές και έχουν διακόψει το κάπνισμα.

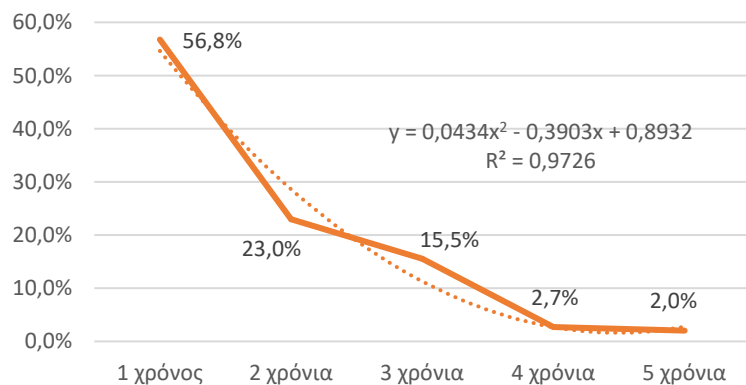
Καπνικό παρελθόν των παθητικών καπνιστών	%	Άτομα
Κάπνιζαν οι ίδιοι	41,7%	296
Δεν κάπνιζαν οι ίδιοι	58,3%	413
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	709
Δ. Δ.		1
Σύνολο έρευνας		710

Στον προηγούμενο πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα, βλέπουμε ότι υπήρξαν πολλοί νέοι που ήταν οι ίδιοι καπνιστές στο παρελθόν, διέκοψαν το κάπνισμα για δικούς τους λόγους, πιθανόν και για λόγους υγείας, όμως δεν καταφέρνουν να απομακρυνθούν από το καπνικό περιβάλλον για μη δικούς τους λόγους. Το ποσοστό αυτών των περιπτώσεων είναι πολύ μεγάλο (41,7%), γεγονός που βεβαιώνει με κατηγορηματικό τρόπο τις ευθύνες των καπνιστών έναντι των άλλων ανθρώπων. Στον επόμενο πίνακα υπάρχει ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο εθισμού:

Χρόνος που κάπνιζαν οι παθητικοί καπνιστές	%
1 χρόνος	56,8%
2 χρόνια	23,0%
3 χρόνια	15,5%
4 χρόνια	2,7%
5 χρόνια	2,0%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%

Παρατηρούμε ότι το 56,8% κάπνιζε ένα χρόνο πριν το "κόψει", το 23,0% κάπνιζε δύο χρόνια, το 15,5% τρία χρόνια, το 2,7% τέσσερα χρόνια και το 2,0% πέντε χρόνια. Δηλαδή **όσο περισσότερα χρόνια**

κάπνιζαν κάποιιοι, τόσο λιγότεροι το έκοψαν. Η καμπύλη τάσης προσεγγίζει πάρα πολύ καλά (με $R^2=0,9726$, δηλαδή τείνουν στο 1) τις τιμές της κατανομής, γεγονός που δηλώνει ότι μετά τα 5 χρόνια καπνίσματος η διακοπή του είναι δύσκολη και χρειάζεται πολύ μεγάλη προσπάθεια. Το γράφημα συμβαδίζει με το αντίστοιχο των ενεργών καπνιστών.

Όσο νωρίτερα αποφασίσει ένας καπνιστής να διακόψει το κάπνισμα, τόσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες να το καταφέρει

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και παθητικών καπνιστών

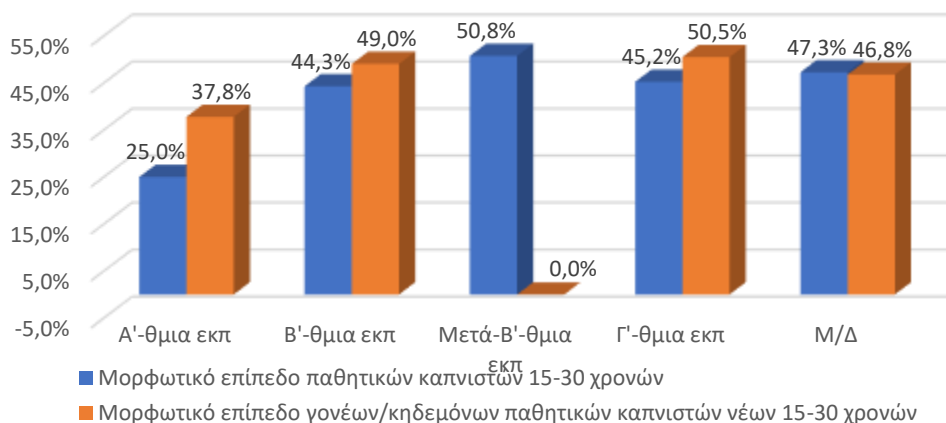
Στην παράγραφο αυτή φαίνεται η σχέση του μορφωτικού επιπέδου των παθητικών καπνιστών μεταξύ τους και μεταξύ των νέων αντίστοιχου επιπέδου της χώρας.

Πίνακας 41: Μορφωτικό επίπεδο παθητικών καπνιστών 15-30 χρονών

Μορφωτικό επίπεδο παθητικών καπνιστών 15-30 χρονών	Άτομα έρευνας n	Περιπτώσεις		% μορφωτικού επιπέδου νέων 15-30 χρονών (δείγματος) m/n
		Άτομα m	% m/710	
Α'-θμια εκπαίδευση	12	3	0,4%	25,0%
Β'-θμια εκπαίδευση	201	89	12,5%	44,3%
Μετά-Β'-θμια εκπαίδευση	989	502	70,7%	50,8%
Γ'-θμια εκπαίδευση	199	90	12,7%	45,2%
Μ/Δ	55	26	3,7%	47,3%
Σύνολα	1456	710	100,0%	48,8%

Πίνακας 42: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων παθητικών καπνιστών 15-30 χρονών

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων παθητικών καπνιστών 15-30 χρονών	Άτομα έρευνας n	Περιπτώσεις		Καπνίζοντες γονείς/ κηδεμόνες % μορφωτικού επιπέδου (δείγματος) m/n
		Άτομα m	% m/706	
Α'-θμια εκπαίδευση	90	34	4,8%	37,8%
Β'-θμια εκπαίδευση	420	206	29,2%	49,0%
Μετά-Β'-θμια εκπαίδευση	0	0	0,0%	0,0%
Γ'-θμια εκπαίδευση	707	357	50,6%	50,5%
Μ/Δ	233	109	15,4%	46,8%
Σύνολα	1450	706	100,0%	48,7%

Γράφημα 89: Μορφωτικό επίπεδο νέων και γονέων/κηδεμόνων νέων 15-30 χρονών που καπνίζουν παθητικά

Οι κατανομές του μορφωτικού επιπέδου των νέων 15-30 χρονών που είναι παθητικοί καπνιστές και των γονέων/κηδεμόνων τους, εξαιρουμένης της Μετα-Β'-θμιας εκπαίδευσης που δεν έχουμε στοιχεία για τους γονείς/κηδεμόνες, είναι σχετικά όμοιες. Η σχέση αυτή δεν ερμηνεύεται μαθηματικά.

Παθητικοί καπνιστές νέοι 15-30 χρονών και το στενό περιβάλλον τους

Όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα, το 68,9%, δηλαδή στους 7 από τους 10 νέους 15-30 χρονών παθητικούς καπνιστές, το στενό περιβάλλον τους καπνίζει, αδιαφορώντας για το γεγονός ότι οι νέοι δεν καπνίζουν. Θεωρούμε ότι απαιτείται προσπάθεια της πολιτείας και των αρμόδιων φορέων για να ενημερωθούν όλοι, καπνιστές και μη, ότι τα προβλήματα στην υγεία των ανθρώπων από το παθητικό κάπνισμα είναι πολύ σοβαρά, όπως φυσικά και από το ενεργητικό κάπνισμα.

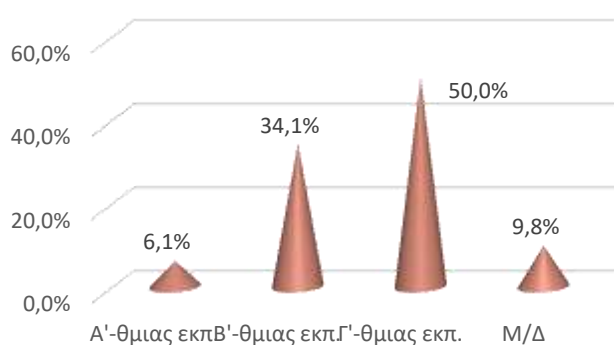
Παθητικοί καπνιστές νέοι 15-30 χρονών και το στενό περιβάλλον τους	%	Άτομα
Καπνίζει	68,9%	82
Δεν καπνίζει	31,1%	37
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	119
Δ. Δ. καπνική συμπεριφορά		591
Σύνολο έρευνας		710

Το δυσάρεστο είναι ότι σχεδόν όλα τα άτομα από το στενό περιβάλλον των νέων έχουν υψηλότερο του υποχρεωτικού μορφωτικό επίπεδο (93,9%) και είναι ενημερωμένοι για τις επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία των παθητικών καπνιστών.

Στον επόμενο πίνακα και γράφημα φαίνεται η κατανομή του μορφωτικού επιπέδου του στενού περιβάλλοντος (που καπνίζει) των παθητικών καπνιστών νέων 15-30 χρονών.

Μορφωτικό επίπεδο στενού περιβάλλοντος που καπνίζει	%	Άτομα
Α'-θμιας εκπαίδευσης	6,1%	5
Β'-θμιας εκπαίδευσης	34,1%	28
Γ'-θμιας εκπαίδευσης	50,0%	41
Μ/Δ	9,8%	8
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	82

Εντύπωση κάνει το γεγονός ότι το 59,8% των ατόμων του στενού περιβάλλοντος των παθητικών καπνιστών 15-30 χρονών, έχει υψηλό μορφωτικό επίπεδο (Γ'-θμιας εκπαίδευσης και Μεταπτυχιακών/Διδακτορικών τίτλων) και εν τούτοις καπνίζει σε χώρους μη καπνιζόντων, αναγκάζοντας χιλιάδες νέους, αγόρια και κορίτσια, να καπνίζουν παθητικά και να έχουν τις ανάλογες επιπτώσεις στην υγεία τους.

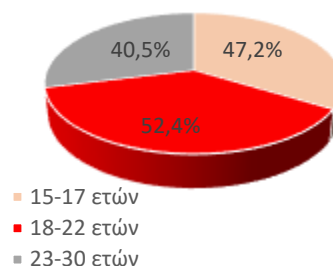
Παθητικοί καπνιστές νέοι 15-30 χρονών ως προς την ηλικία

Η ηλικία των παθητικών καπνιστών πιθανόν να μας δώσει ενδιαφέροντα στοιχεία για την κοινωνική συμπεριφορά των καπνιστών.

Ο επόμενος πίνακας και το σχετικό γράφημα δίνουν την ηλικιακή κατανομή των παθητικών καπνιστών.

Πίνακας 43: Ηλικία των παθητικών καπνιστών

Ηλικία των παθητικών καπνιστών	Άτομα στο δείγμα	Άτομα στην περίπτωση	% στο δείγμα
15-17 ετών	159	75	47,2%
18-22 ετών	947	496	52,4%
23-30 ετών	311	126	40,5%
Σύνολο περιπτώσεων	1417	697	40,2%
Δ. Δ. ηλικία		13	
Σύνολο έρευνας		710	

Η κατανομή δείχνει πως δεν υπάρχει κανένας σεβασμός από τους καπνιστές προς τους νέους μικρής ηλικίας, όπως 15-17 χρονών, που στην πλειοψηφία τους ζουν με τους γονείς/κηδεμόνες τους³⁵ θα έπρεπε να αποφεύγουν να καπνίζουν στον ίδιο χώρο με τα παιδιά.

Όσον αφορά τους νέους 23-30 χρονών φαίνεται πως έχουν ανεξαρτοποιηθεί και ίσως να έχουν δημιουργήσει προσωπικό περιβάλλον, γιαυτό δεν επηρεάζονται τόσο πολύ πλέον από το στενό περιβάλλον κηδεμονίας τους (40,9%).

Η πιο μεγάλη συγκέντρωση αδιαφορίας για τις επιπτώσεις στην υγεία των νέων εμφανίζεται στην ηλικιακή ομάδα των 18-22 χρονών (52,4%), ενώ δεν διαφέρει πολύ και η ηλικιακή ομάδα 15-17 χρονών που στο 47,2% υφίσταται τις επιπτώσεις του παθητικού καπνίσματος.

Δαπάνη για κάπνισμα νέων 15-30 χρονών

Αριθμητική των ενεργών καπνιστών

Κάθε νέος 15-30 χρονών της χώρας καπνίζει κατά μέσο όρο 2,036 τσιγάρα την ημέρα, δηλαδή 743,14 τσιγάρα τον χρόνο. Έχουμε εκτιμήσει ότι οι νέοι 15-30 της χώρας, μη συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών νέων που διαβιούν στην Ελλάδα, είναι 2.050.571, άρα οι νέοι 15-30 χρονών καπνίζουν (κατά μέσο όρο) τουλάχιστο 1.523.982.785 τσιγάρα τον χρόνο.

Η σταθμισμένη μέση τιμή λιανικής πώλησης τσιγάρων είναι 0,20478€/τσιγάρο το 2019³⁵.

Η δαπάνη για το κάπνισμα των νέων 15-30 χρονών στην Ελλάδα είναι περίπου 312 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο. Από αυτά τα χρήματα, τα 264 εκατομμύρια είναι φόροι³⁵.

Τα διαθέσιμα στοιχεία των ΗΠΑ σημειώνουν ότι το κόστος πρόσθετης περίθαλψης κάθε καπνιστή ανέρχεται τον χρόνο σε \$1.623 και το κόστος απώλειας εργασίας σε \$1.760³⁶, με ένα επιπλέον πρόσθετο κόστος \$490 ανά καπνιστή ανά έτος ως συνέπεια του καπνίσματός του σε μη καπνιστές³⁷ (παθητικούς καπνιστές), μη υπολογιζομένης της εργατικής (παραγωγικής) απώλειας των μη καπνιστών. Δηλαδή συνολικά **κάθε καπνιστής κοστίζει στο κοινωνικό σύνολο τουλάχιστο \$3.873 τον χρόνο ή περίπου 3.520€** (με σημερινή ισοτιμία 1,00€ = \$1,10).

³⁵ Πηγή: <https://www.cnn.gr/oikonomia/story/162980/ayxanetai-ek-neoy-i-forologia-sta-tsigara>

³⁶ The U.S. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) puts a \$3,391 price tag on each employee who smokes: \$1,760 in lost productivity and \$1,623 in excess medical expenditures (Fellows, J.L.; Trosclair, A.; Rivera C.C.; National Center for Chronic Disease and Prevention and Health Promotion, "Annual Smoking Attributable Mortality, Years of Potential Life Lost, and Economic Costs—United States, 1995-1999." Morbidity and Mortality Weekly Report. *JAMA*, (287)18: 2335-2356, 8 May 2002).

³⁷ In addition, estimated costs associated with secondhand smoke's effects on nonsmokers can add up to \$490 per smoker per year (Kristein, "How Much Can Business Expect to Profit From Smoking Cessation?" *Preventive Medicine*, 1983; 12: 358-381) και Jackson & Holle, "Smoking: Perspectives 1985," *Primary Care*, 1985; 12: 197-216).

Οι νέοι 15-30 χρονών που δηλώνουν ότι (την ημέρα της έρευνας) καπνίζουν είναι 435 ή το 29,8% των νέων 15-30 χρονών της χώρας, μη υπολογιζομένων των αλλοδαπών νέων, ή 611.377 άτομα στο σύνολο της χώρας, άρα **το κόστος που δημιουργούν οι καπνίζοντες νέοι 15-30 χρονών στην εθνική οικονομία ανέρχεται τουλάχιστο σε 2,15 δις ευρώ τον χρόνο.**

Σύμφωνα με τα προηγούμενα, **η καθαρή δαπάνη του κράτους λόγω καπνίσματος, μόνο των νέων 15-30 χρονών, είναι περίπου 1,9 δις ευρώ τον χρόνο**³⁸, μη υπολογιζομένων των εργατικών απωλειών των παθητικών καπνιστών.

Αν τα παραπάνω ευρήματα τα προβάλλουμε στο σύνολο της χώρας για τα άτομα 15 χρονών και άνω και με την προϋπόθεση ότι έχουν την ίδια καπνική συμπεριφορά, έχουμε την ακόλουθη εκτίμηση.

Το συνολικό κόστος στην εθνική οικονομία που προκαλούν οι καπνιστές άνω των 15 χρονών, μη υπολογιζομένων των αλλοδαπών καπνιστών και των απωλειών εργασίας των παθητικών καπνιστών είναι: **9,63 δις**³⁹ €.

Αριθμητική των παθητικών καπνιστών

Είδαμε ότι 710 νέοι από το σύνολο των 1459 της έρευνας υφίστανται τις επιπτώσεις του παθητικού καπνίσματος. Προβάλλοντας το ποσοστό στο σύνολο των νέων και στη συνέχεια στο σύνολο του πληθυσμού της χώρας, παρατηρούμε ότι το 48,66% των νέων 15-30 ετών είναι παθητικοί καπνιστές, που συνεπάγεται ότι **σχεδόν ένα εκατομμύριο νέοι της Ελλάδας 15-30 χρονών καπνίζουν παθητικά.**

Το συνολικό κόστος της προσωπικής, οικογενειακής και εθνικής οικονομίας των παθητικών καπνιστών δεν μπορεί να υπολογιστεί από τα στοιχεία της παρούσας έρευνας.

Συμπεράσματα - Επίλογος

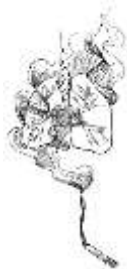
Ο εθισμός σε οτιδήποτε είναι ένα πάθος με ανεξέλεγκτη διαδρομή που οδηγεί τον άνθρωπο δύσκολα μπορεί να εκτιμηθεί πολύ δε περισσότερο να υπολογιστεί. Ο εθισμός στα καπνικά προϊόντα είναι ένας από τους ισχυρότερους και πιο ύπουλους. Γιαυτό τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της παρούσας μελέτης έχουν τόσο κοινωνικό όσο και πολιτικό-οικονομικό ενδιαφέρον για τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με τα προβλήματα αυτά.

Η ανάλυση των στοιχείων της έρευνας έδειξε ότι οι νέοι 15-30 χρονών:

- οι περισσότεροι νέοι (70,2%) δεν καπνίζουν, ενώ το 52,3% αυτών που καπνίζουν το ξεκίνησε στα 15-17 χρόνια του
- το φύλο έχει σημασία στη χρήση καπνικών προϊόντων. Καπνίζει το 33,5% των ανδρών και το 26,8% των γυναικών, δηλαδή οι άνδρες είναι 25% περισσότεροι από τις γυναίκες
- η καπνική συμπεριφορά του περιβάλλοντος των νέων δρα σε άλλους μιμητικά και σε άλλους αποτρεπτικά. Στους νέους καπνίζουν καπνίζει το 96,2% του περιβάλλοντός τους ενώ στους νέους που δεν καπνίζουν το ποσοστό είναι 79,6%
- μόνο το 5,0% των νέων πιστεύει ότι το κάπνισμα δεν είναι εθιστικό
- η πλειονότητα των νέων 15-30 που καπνίζουν, καπνίζει μέχρι 5 τσιγάρα την ημέρα, καπνική ένταση που διογκώνεται με την αύξηση της ηλικίας. Από 15 μέχρι 30 χρονών 77αυξάνεται κατά 250% για τους που καπνίζουν έως 10 τσιγάρα την ημέρα και 2250% για τους που καπνίζουν 11-20 τσιγάρα.
- οι φίλοι (34,1%) και η περιέργεια (31,4%) είναι οι κύριες αιτίες που ξεκινά ένας νέος να καπνίζει

³⁸ (2.150.000.000 – 264.000.000 ≈ 1,9δς. Ο υπολογισμός του πραγματικού κόστους είναι πολύ σύνθετος γιατί η Εθνική Οικονομία εισπράττει, πέραν των άμεσων φόρων από τα τσιγάρα που αγοράζουν οι καπνιστές, ΦΠΑ, φόρους από τις επιχειρήσεις και φόρους από τους εργαζόμενους, τους διανομείς, τους πωλητές κ.ά. Επιπλέον ένα μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού απασχολείται στον τομέα του καπνού.

³⁹ (9.180.257 άτομα X 29,81% X 3.520€ = 9,63δς €). Σύμφωνα με τη EUROSTAT Έλληνες 15 χρονών και άνω το 2019 εκτιμώνται σε 9.180.257 άτομα.

- το 37,6% των νέων θεωρεί ότι έχει πολύ καλό έως απόλυτο έλεγχο του καπνίσματος και ότι μπορεί να το σταματήσει αν το θελήσει
- το 53,7% των νέων που καπνίζουν θέλουν να το διακόψουν· το 69,6% αυτών προσπάθησε να το κόψει και το 12,7% τα κατάφερε
- το 0,0 των νέων που καπνίζουν θεωρεί ότι δεν επιβαρύνθηκε η υγεία του, το 49,2% ότι επιβαρύνθηκε αισθητά έως αρκετά και το 25,0% πολύ έως πάρα πολύ
- κάθε νέος 15-30 χρονών δαπανά σε καπνικά προϊόντα 312 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο.
- οι παθητικοί αυτοί καπνιστές είναι το 48,7% του συνόλου των νέων 15-30 χρονών. Δεν υπάρχει καμιά διαφορά ως προς το φύλο.
- το 10,8% των παθητικών καπνιστών είναι νέοι μέχρι 17 χρονών.
- Η καθαρή δαπάνη του κράτους λόγω καπνίσματος (αφαιρουμένων των φόρων), μόνο των νέων 15-30 χρονών, είναι περίπου 1,9 δις ευρώ τον χρόνο, μη υπολογιζομένων των εργατικών απωλειών των παθητικών καπνιστών, ενώ το συνολικό κόστος στην εθνική οικονομία που προκαλούν οι καπνιστές άνω των 15 χρονών, μη υπολογιζομένων των δαπανών αποκατάστασης της υγείας των παθητικών καπνιστών είναι: €9,63 δις.

Οι συνδυασμοί των πεδίων-συνιστωσών της έρευνας είναι πάρα πολλοί· αρκετοί αναλύθηκαν στην παρούσα μελέτη, άλλοι δεν περιλαμβάνονται γιατί θα αυξανόταν το μέγεθος της μελέτης με στοιχεία που έχουν ενδιαφέρον μόνο σε συγκεκριμένες ειδικότητες επιστημόνων και φορέων.

Παραμένουμε στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου επιστήμονα ή φορέα να εκτιμήσουμε και να του αποστείλουμε οποιοδήποτε πιο εξειδικευμένο στοιχείο θελήσει από τη βάση δεδομένων της έρευνας, αρκεί να μας στείλει το ερώτημά του στο email: mglamb@uniwa.gr.

Όλες οι μελέτες θα βρίσκονται αναρτημένες στη σελίδα του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής bme.uniwa.gr και στη σελίδα users.uniwa.gr/mglamb.

Αντώνης Γλαμπεδάκης Γιώργος Κούζιλος Μιχάλης Γλαμπεδάκης